

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

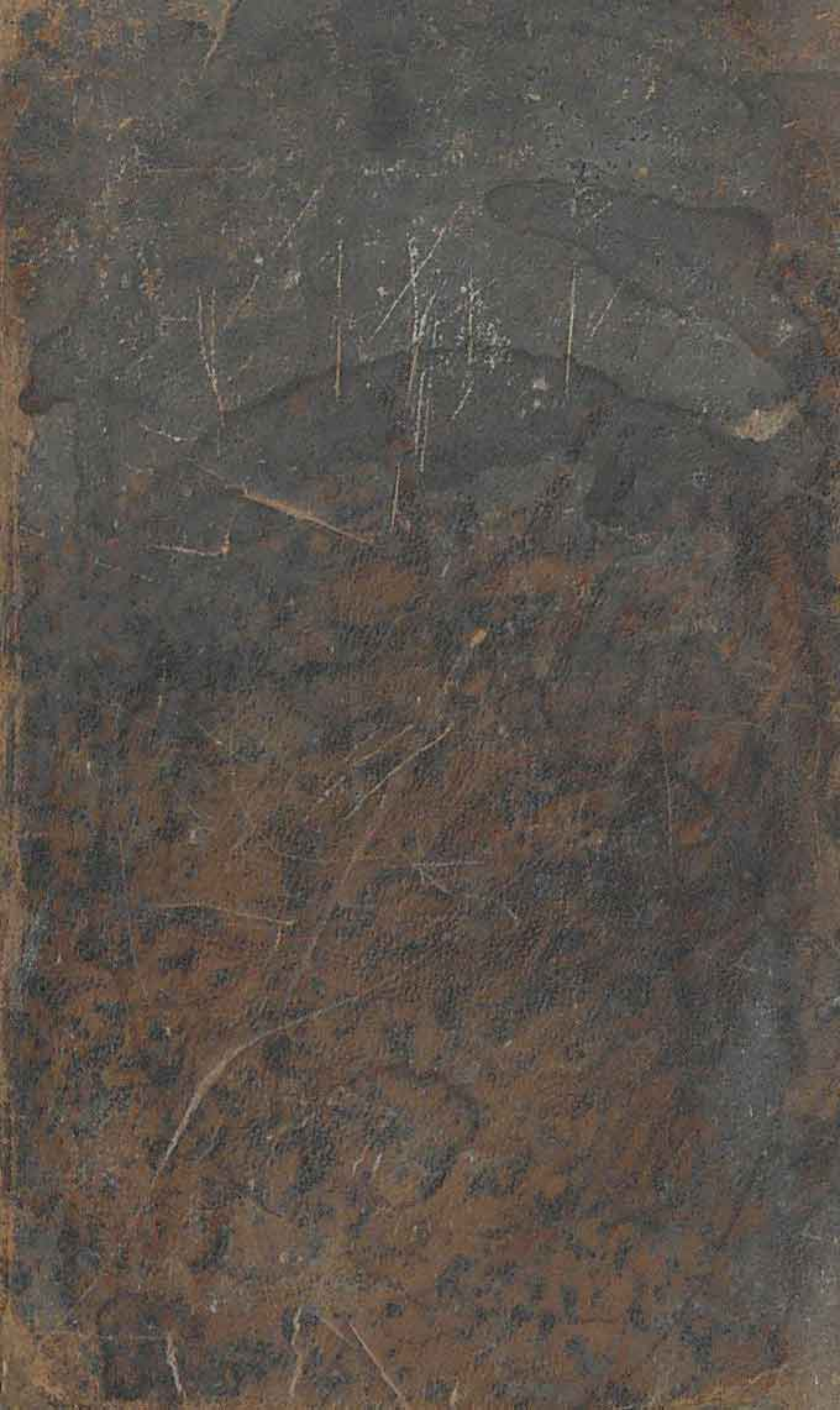
Դու կարող ես.

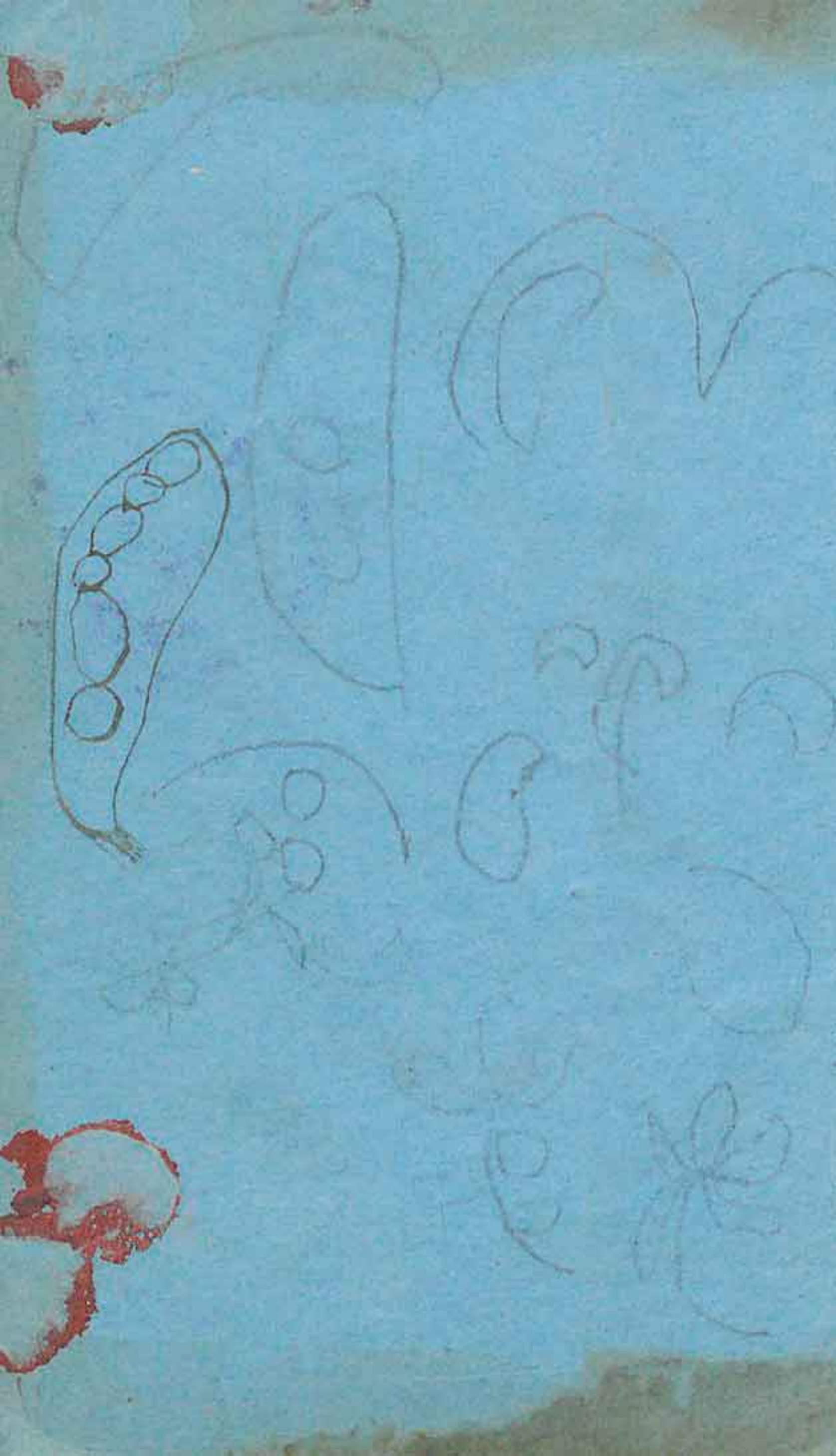
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

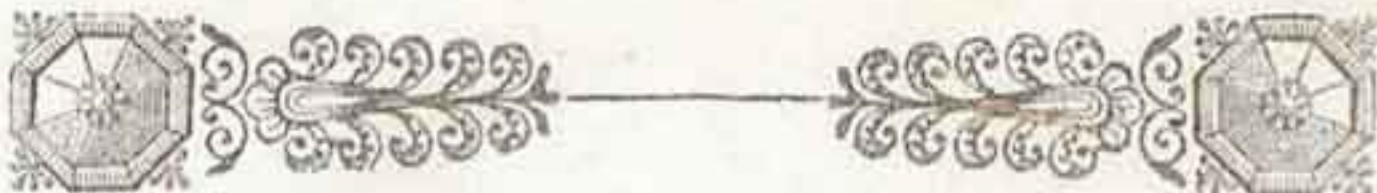
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

22
 96
 ԳԻՐԿ
 ԱՆՊՈՍՏ

ԳԼԻԹԻ

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ

1850

23119 P. 2.

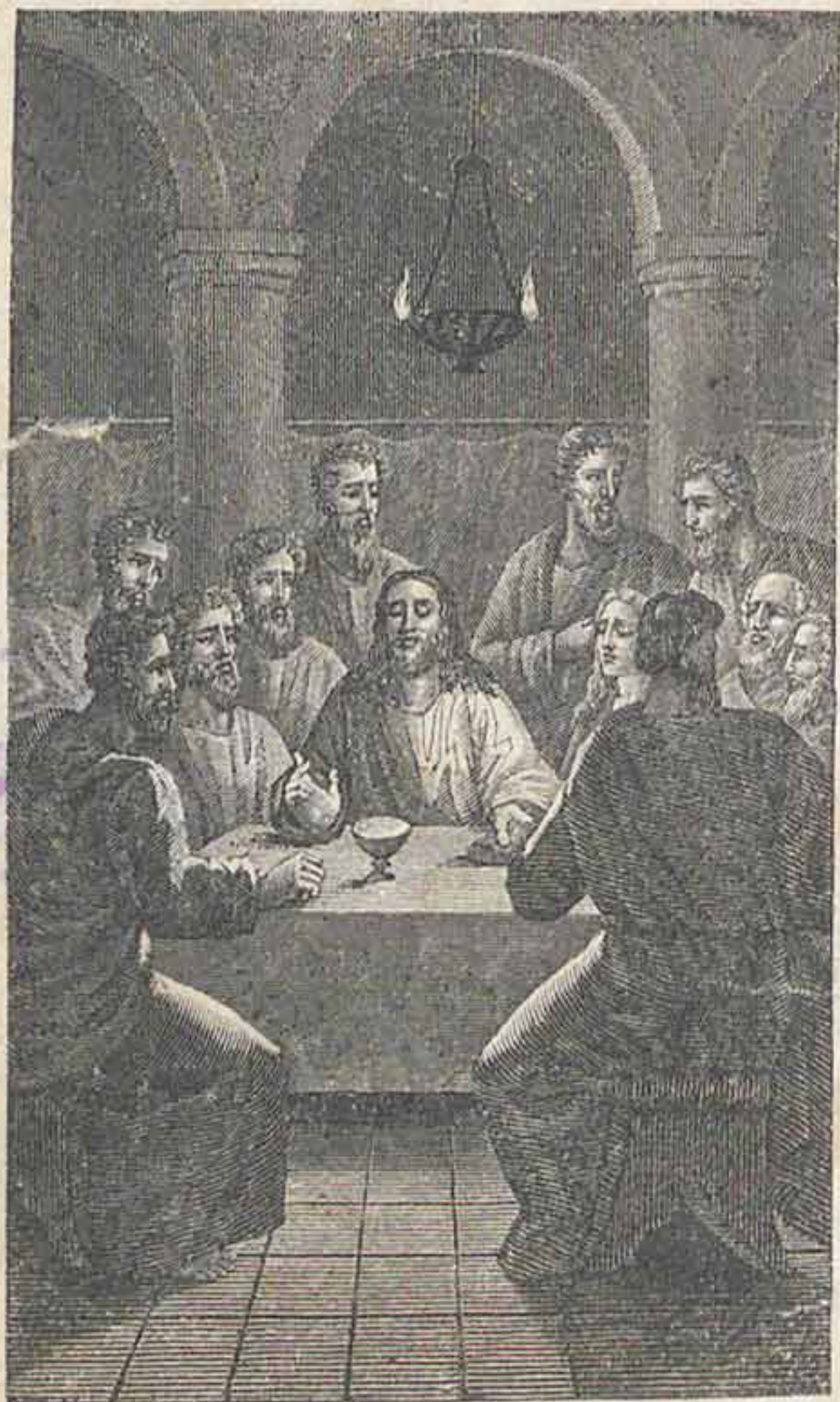

ԱՄԵՐԻԿԱ

Չհայ երկնից եւս նոցա • զհայ հրեշտակաց
կերան մարդիկ :

Ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն , և տայ քեզ զՏեժա-
նաս 'ի ժառանգութի , և իշխանութի
քեզ ընդ նամ ծագս երկրի :

Հովուեսցեա զնոսա դաւաղանաւ եր-
կաթեաւ , և որպէս զանօթ բրտի փրշ-
րեսցեա զնոսա :

Արդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք .
և խրատեցարուք ամենեքեան , ոյք
դատիք զերկիր :

Սաւայեցէք նոն երկիրդիւ , և ցրն
ծացէք առաջի նորա դողութք :

Բնկալարուք զխրատ նորա , զի մի բար-
կասցի նոր . և կորնչիցիք 'ի ճանասար-
հացն արդարութե :

Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի
բարկութի նորա :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի տէր :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակի՝ զի գա-
խուցեալ էր նա յերեսաց աբիսողոմայ
որդայ իւրոյ :

Տէր զի բազում եղեն նեղիւք իմ . և
բազումք յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ խմէ՛ թէ
չիք փրկութի սորա առ անձ իւր :

Եւ զու անոր օգնական իմ ես , փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ անոր կարգացի ,
և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Եւ անջեցի և 'ի քուն եղէ . զարթեայ՝
և անոր ընդունելի իմ է :

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրուց զօրաց
նոցա , ոյք շուրջանակի պատեալ պա-

շարեալ պահէին զիս :

Երի անոր և փրկեա զիս անձ իմ . զի զու
հարեր զամենեւեան , ոյք էին ընդ իս

թշնամութք 'ի տարապարտուց . և զա-
տամունս մեղաւորաց փշրեսցես :

Տեառն է փրկութի . 'ի վերայ ժողո-
վարդեան քոյ՝ օրհնութի քո :

Տունք Է : Գորդայս ին :

ՍԱՂՄՈՍ Ի

Ի հասարած օրհնուիւն . ստղծու էրգոց 'ի
դաւանիլ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ անձ ըստ
արդարութե . 'ի նեղութե ինձ ան-
գորր արարեր . ոչորմեա ինձ և լուր
աղօթից իմոց :

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խրա-

տասիրտք . ընդէր սիրէք զնանրութի ,
և խնդրէք զստութի :

Նաներուք զի սքանչելիս արար տէր
սրբոյ իւրում . և տէր լուսիցէ ինձ 'ի
կարդալ իմում առ նա :

Տարկանայք և մի մեղանչէք . զոր ինչ
ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր
զղջացարուք :

Մատուցէք սրատարագ արդարութե ,
և յուսացարուք 'ի նոր :

Տաղումք ասէին , թէ ո՞ր ցուցցէ մեզ
զբարութի նոն . նշանեցաւ առ մեզ
լոյս երեսաց քոյ . և ետուր ուրախուի
սրտից մերոյ :

Ի պտղոյ ցորենոյ զինւոյ՝ ձիթոյ իւ
րեանց լցուցեր զնոսա :

Ի պաղաղութք յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք . զի դու տէր միայն ա
ռանձին յուսով քո բնակեցուցեր ըլ
մեզ :

Տունք Ը :

ՍԱՂԱՐՈՍ Ե

Ի հարստութե . զասե զի ճակեւոյն . ստղծառ 'ի
դատելի :

Տանից իմոց ունկն զիր նոր , և 'ի միտ
առ զաղաղակ իմ :

Նայեա՛ի ձայն աղօթից իմոց, թագա-
ւոր իմ և Խժ իմ:

Եւ զքեզ աղաչեմ Խժ ընդ առաւօտս
լուսիցեա ձայնի իմում. ընդ առաւօտս
սրատրաստ եղէց, յանդիման լինել առ
քեզ:

Այ թէ դու Խժ կամիս զանօրէնութի.
և ոչ բնակին առ քեզ չարք, և անօ-
րէնք մի բնակեացեն առաջի աչաց քոց:
Մտեցեր զայնոսիկ, որ գործեն զանօ-
րէնութի. կորուսանես զամենեւեան
ոյք խօսին սուտ:

Օայր արիւնասէզ և զնենդաւոր
պիղծ առնես դու տէր. այլ ես ըստ
բաղում ողորմութե քում մտից ՚ի տուն
քո, և երկիր սրագից ՚ի տաճար սուրբ
քո երկիւղիւ քո:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութե
քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ
արա առաջի իմ զճանապարհս քո:

Օ ՚ի ոչ գոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմար-
տութի. և սիրտք նոցա նամրեալ են:

Արպէս գերեզման բաց է կոկորդնց. և
լեզուօք իւրեանց նենդաւորք եղեն:

Ղատեա զնոսա Խժ՝ զի անկցին ՚ի խոր
հրդոց իւրեանց. ըստ բաղում ամբա-
րըշտութե նոցա մերժեա զնոսա, զի
զառնացուցին զքեզ:

Սրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսա
ցեալ են 'ի քեզ . յաւիտեան ցնծա
ցեն , և բնակեցցես դու 'ի նոսա :

Պարծեացին 'ի քեզ սիրելիք անուան
քո , զի օրհնեցցես դու զարդարն . տր
ոսի զինու հաճուք քո սրակեցեր զնս :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի հասարած ընդ օրհնութիւն շաան ուրերոր
դայ . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Տեր մի սրտմտուք քով յանդիմաներ
զիս , և մի բարկուք քով խրատեր զիս :
Ողորմեա ինձ տր , զի հիւանդ եմ ես .
բժշկեա զանձն իմ , զի խռովեցան ու
կերք իմ :

Լնձն իմ յոյժ խռովեցաւ . և դու տր
մինչև յերբ :

Դարձ տր և փրկեա զանձն իմ . կեցո
զիս տր ըստ ողորմութիւն քում :

Օ ի ոչ որ է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ ,
կամ 'ի դժոխս խոստովան աննի առ
քեզ :

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութիւն իմում .
լուայի զամ գիշեր զմահիւն իմ , և
արտասուօք իմովք զանկողինս իմ
թայի :

Խառովեցաւ 'ի սրամտութենէ ակն իմ .
 և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թըշ-
 նամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան , ոչք
 գործէք զանօրէնութի :

Եւ առ տօր ձայնի լալոյ իմոց . լուաւ
 տօր աղօթից իմոց . և տօր զխնդրուածս
 իմ ընկալաւ :

Մաշեցեն և խռովեցին յոյժ ամե-
 նայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս և
 ամաշեցեն յոյժ վաղվաղակի և խռո-
 վեցին :

Տունք Ժ : Գորդայս Ը :

ՍԱԼՄՈՍ Է

Սաղմոս 'ի դաւախի . զոր ասաց տօն վասն Բա-
 նիէն չուսեաց որդեաց յեմիւսայ :

Տէր տօն իմ 'ի քեզ յուսացայ , փրկ-
 կեա զիս , և յամ հալածչաց իմոց ապ-
 րեցո զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս ա-
 սիւծ զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ ,
 և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր տօն իմ թէ արարի զայս . և թէ
 իցեն անօրէնութիք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոչք
 հատուցին ինձ չար . անկեայց և ես 'ի

Թշնամեաց խնոց ընդունայն :

Հարածեացէ ապա Թշնամին դանձն իմ .
 հասցէ և կոխեացէ յերկիր զկեանս իմ ,
 և զփառս իմ 'ի հող բնակեցուցէ :

Մըի տը բարկութիւնք քով , և բարձր լեր
 'ի սպառել Թշնամեաց խնոց :

Օարթիր տը ան իմ 'ի հրամանս քո՝
 զոր սատուիրեցեր . և ժողովք ժողո-
 վարդոց շուրջ եղիցին զքե :

Սանս այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տը .
 և տը դասի զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ տը ըստ արդարութե
 խնում , ըստ ամբժուէ իմում՝ որ յիս :
 Աստարեացին չարիք 'ի վերայ մեղա-
 ւորաց , և յաջողեացէս դու արդարոյն :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս ան
 արդար . յիրաւի է օգնութի ինձ յայ՝
 որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ ոյք ուղիղ
 են սրտիւք :

Մճ դատաւոր արդար՝ հզօր և երկայ-
 նամիտ , որ ոչ ածէ զբարկութի իւր
 զօրհանապաղ :

Մտա թէ ոչ դառնայք առ նա , զսուր
 իւր սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ .
 'ի նմա սատրաստեալ է զանօթս մա-
 հու , և զնետս իւր այրեցելովք է դոր-
 ծեալ :

Նշաւասիկ երկնեաց զանօրէնութի .
 յղացաւ զցաւս , և ծնաւ զանիրաւութի :
 Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց , 'ի
 նոյն անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր և գոր-
 ծեաց :

Դարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա . և 'ի
 վերայ դադաթանս նորա անօրէնութիք
 իւր իջցեն :

Խոստովանս եղէց տնս ըստ արդարութե
 նորա . սաղմոս ասացից անուանս տնս
 բարձրելոյ :

Տունք թէ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը

Եւ Կաթարած 'ի վերայ հնչանայն . սաղմոս
 'ի գրասիկ :

Տէր տր մեր , զի սքանչելի է անունս
 քո 'ի վերայ տամ երկրի :

Համբարձաւ մեծվայելութի քո 'ի վե-
 րոյ քան զերկինս . 'ի բերանոյ մանկանց
 տղայոց ստընդիեցաց հաստատեցեր
 զօրհնութիւն :

Սան թշնամեաց քոյ տր , զի եղծցի
 թշնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոյ .
 զլուսին և դաստեղս՝ զորս դու հաստա-
 տեցեր :

Ո՛վ է մարդ , զի յիշես դու զնա • կամ
որդի մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես
դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո • փառօք և պատուով
պսակեցեր զնա , և կացուցեր զնա 'ի
վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոյ :

Օ՛տմ ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներքոյ
ոտից նր , զխաշն և զարջառ և զո՛տ ինչ :
Եւս և զերէ վայրի , զթռչունս երկ-
նից , և զձկունս ծովու՝ որ շրջին ընդ
շաւիղս ծովու :

Տր՛ տր մեր , զի սքանչելի է անուն քո
յամենայն երկրի :

Տունք թ : Գորդայս ին :

ՍԱՂՄՈՍ Թ

Ի՞նչ աստուծո՞ւ • Վասն գաղտնեացն որդեաց :

Ի՞նչացայց զքէն տր բոլորով սրտիւ
խմով • պատմեցից զո՛տ սքանչելիս քո :

Ուրախ եղէց և զնծացայց 'ի քեզ • սաղ-
մոս ասացից անուան քում բարձրեալ :

Ի՞նչ աստուծո՞ւ յետս թշնամեաց խնոց ,
տկարացին և կորիցեն յերեսաց քոյ :

Ըրարեր զգատատանս իմ և զիրա-
ւունս • նստար յաթող՝ դատաւոր ար-

դարութի :

Սաստեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեաւ
ամբարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր
յաւիտեանս յաւիտենից . և թշնա-
մւոյն զէն սրակասեաց մինչ խապառ :

Օքաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ
յիշատակ նոցա աղաղակաւ :

Ընկայ և մնայ յաւիտեանս . սլատ-
րաստ արար զաթու իւր 'ի դատա-
տանի :

Ինքն դատի զաշխարհս արդարութիւն ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութիւն :

Եղև նոր ապաւէն տնանկի , օգնական
'ի նեղութե 'ի դէպ ժամանակի :

Հուսացին 'ի քեզ ամենեքեան՝ որք
դիտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես
զայնասիկ , որք խնդրեն զքեզ նոր :

Սաղմոս ասացէք նոն՝ որ բնակեալն է
'ի սիոն . պատմեցէք 'ի հեթանոսս ըզ-
գործս նորա :

Ի խնդրել զարիւնս նոցա՝ յիշեաց . և
ոչ մոռացաւ նոր զաղօթս տնանկաց :

Սղորմեա ինձ նոր՝ և տես զխոնարհութի-
ւն 'ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր արա-
բեր զիս 'ի դրանց 'ի մահուանէ :

Սրպէս պատմեցից զնամ օրհնութիւն քո
'ի դրունս դատեր սիոնի , և ցնծացայց
'ի վրկութե քում :

Բնկան հեթանոսք յապահանութե
 իւրեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝
 զոր թագուցին , ապէ զոսա նոցա :
 Ճանաչի տր յառնել զգատատանս
 իւր . և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կա-
 պեսցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի զը-
 ժոխս . և տամ հեթանոսք որք մուա-
 ցան զամծ :

Այ իսպառ մուանայ տր զաղքատն .
 համբերութի տնանկաց մի կորիցէ իս-
 պառ :

Ըրի տր՝ և մի զօրասցի մարդ . դատես-
 ցին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո տր օրնսադիր ՚ի վերայ նոց . և
 ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :
 Բնդէր տր՝ կացեր ՚ի հեռատանէ .
 անտես արարեր ՚ի դէպ նեղութեան
 ժամանակի :

Համբարտաւանել ամբարշտի՝ այրի
 աղքատն . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւ-
 րեանց , զոր և խորհեցան :

Օ ՚ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութի անձին
 իւրոյ . որ զրկէն , և նա գովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զամծ ,
 ըստ բազում բարկութեան իւրում , թէ
 ոչ խնդրի :

Ու է նաև առաջի աչաց նորա . սխիզ-
 են ճանապարհք նորա յամ ժամ :
 Քարձեալ են իրաւունք յերեսաց նո-
 րա . 'ի վերայ նամ թշնամեաց իւրոյ
 տիրեսցէ :

Մսաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասա-
 նեցայց ազգէ յազգ. առանց չարի :
 Մնիծիւք և դառնութիւնք և նենգութիւնք
 լի է բերան նորա, և 'ի ներքոյ լեզուի
 նորա ցաւք և վաստակք :

Ստի դարանեալ ընդ մեծամեծս 'ի
 գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն :
 Մքք նորա 'ի տնանկա հային . դարանի
 'ի գաղտնիս, որպէս զառիւծ 'ի մոր-
 ւոջ իւրում :

Քարանի յափշտակել զաղքատն . յա-
 փրշտակել զաղքատն, և ձգել զնա :
 Զորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա .
 խոնարհեցի և անկցի 'ի տիրել իւ-
 րում 'ի վերայ տնանկաց :

Օ ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա-
 ցաւ նա . դարձոյց զերեսս իւր, զի մի
 տեսցէ իսպառ :

Մըի տր նա իմ . բարձր եղիցի ձեռն
 քո, և մի մոռանար զտնանկա :

Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն
 զնա . զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ
 քննի :

Տեօանէս դու զնա՛ի ցաւս , և ՚ի սրբա-
մտութիւն հայիս . ՚ի քեզ թողեալ է
աղքատն , և որբոյն դու ես օգնական :
Խորտակեցի բազուկ մեղաւորի և
չարի . խնդրեցին մեզք նորա , և նա մի
դտցի :

Տը թաղաւոր յաւիտեանս յաւիտե-
նից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նը :
Օ ցանկութի տնանկաց լուաւ տը . ՚ի
պատրաստութի սրտից նոցա հայեցաւ
ունկն քո :

Դաստ առնել որբոյն և տնանկի . զի
մի ևս յաւելուցու մարդ , ՚ի մեծաբա-
նել իւրում ՚ի վերայ երեսաց երկրի :
Տունք Խ :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

Ի հատարած . սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Ի տը յուսացայ , ոնց ասիցէք ցանձն
իմ՝ փոփոխեաց ՚ի լերինս ոնց ճնձղուկ :
Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնետս ՚ի կապարձս , ձգել ընդ խա-
ւար այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :
Օ ի զոր դուն շինեցեր , նորա աւերե-
ցին . իսկ արդարն զի արար :
Տը ՚ի տաճար սուրբ իւրում . տէք

յերկինս յաթոս իւրում :

Մէջ նորա 'ի տնանկս հային , արտեա
նունք նր քննեն զորդիս մարդկան :

Տր քննէ զարդարն և զամբարիշտն .
որ սիրէ զմեղս , ատեայ զանձն իւր :

Տեղասցէ 'ի վերայ մեղաւորաց որո
գայթ հուր և ծծումբ . այս մըրիկ
բաժին բաժակի նոցա :

Մըդար է նր' և զարդարութի սիրէ .
զուղղութի տեսանեն երեսք նորա :

Տունք Ա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

Ի հասարակս 'ի Վր ունեւորդին . ասողմաս 'ի
դասիւն :

Մարեցս զիս նր , զի նուաղեաց սուրբ .
նուաղեցին ճշմարտութիւնք յորդուոյ
'ի մարդկանէ :

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում . շրթամբք նենգաւորօք սրտէ
'ի սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ նր զնամ շրթունս նենգա
ւորս և զլեզուս մեծաբանս :

Ոյք ասացին . զլեզուս մեր մեծս ա
րասցուք , շրթունք մեր առ մեզ են ,
և արդ մեր ուլ է նր :

Սամն տառապանաց աղքատին և

Հեծութէ անանկին , այժմ՝ յարեայց
ասէ աէր . եղից զփրկութիւն իմ , և
Համարձակեցայց 'ի նոսա :

Բանք նն են բանք սք , որպէս զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբեալ
և պարզեալ եօթնպատիկ 'ի հողոց :
Դու նոր պահեցեր զմեզ , և ապրեցու
ցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յա
ւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութե քում մեծ արասցես դու
զորդիս մարդկան :

Տունք Է :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԲ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի Տաւիթ :

Մինչև յերբ աէր՝ մոռանաա զիս իս
պառ . մինչև յերբ դարձուցանես զե
րեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի
զր իմ . նայեա և լուր ինձ նոր նձ իմ :

Լոյս սուր նոր աչաց իմոյ , զի մի էր
բէք ննջեցից 'ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցին , թէ
ես սասանեցայց :

Եւ յողորմութիւն քո տօր յուսացայ,
 ցնծացաւ սիրտ իմ՝ ի փրկութե քում.
 օրհնեցից զտօր զբարերարդ իմ:

Տունք ի:

ՍԱՆՄՈՍ ԺԳ

Ի հապարած • սաղմոս ՚ի դաւիթ:

Եւ սայ անդգամն ՚ի սրտի իւրում, թէ
 ոչ դոյ ամ:

Եւ սրահանեցան և պղծեցան յանօրէնութե
 թե իւրեանց • և ոչ ոք է՝ որ առնէ ըղ-
 քաղցրութի:

Տօր յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
 մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաս-
 տուն, որ խնդրիցէ զամ:

Եւ մենքեան խոտօրեցան ՚ի միասին և
 անպիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութի • և չէ
 ոք մինչև ՚ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենքեան, ուրք
 գործեն զանօրէնութի:

Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
 կերակուր հացի, և առ տօր ոչ կարդա-
 ցին:

Եւ նոք երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
 կիւղ • զի տօր է յազգս արդարոց:

Օ խորհուրդ աղքատի յամօթ արա-
 ըին • զի տօր է յոյս նորա:

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս ,
 և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զա-
 պականութի :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կե-
 նաց , լցուցեր զիս ուրախութիւն երեսոց
 քոյ ՚ի քաղցրութիւն վայելչութեան աջոյ
 քո մինչև իսպառ :

Տունդ ժա :

ՍԱԼՄՈՍ ժ. 2

Լ'դո՛ւք ՚ի դառելի :

Ուր տէր արդարութեան , և նայես
 ՚ի իմողրուածս իմ . ունկն դիր աղօթից
 իմոց , զի ոչ շրթամբք նենդաւորօք ,
 քերեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն , և
 աչք իմ տեսցեն գուղղութի :

ինձ անձ • խոնարհեցո առ իս զուսկն քո ,
 և լուր բանից իմոց :

Աքանջելի արարեր զողորմութիս քո • ո
 փրկես զայնտակ ոյք յաւայեալ են
 'ի քեզ՝ յայնցանէ • ոյք հակառակ կան
 աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիբ աւան • ընդ
 հովանեալ թւոց քոց ծածկեսցես զիս
 յերեսաց ամբարշտաց , ոյք տառապե
 ցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին , և 'ի
 ճարպս իւրեանց արդելին • և բերանք
 նոցա խօսեցան զամբարտաւանութի :

Մերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
 պատեցան զինև • ուշ եղին խոնար
 հեցուցանել զիս յերկիր :

Եւ արդարութիւն երեւցայց երեսաց
քոց . յազեցայց յերևել փառաց քոց :

Տունք թէ : Գորդայս ԼԹ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Ի հասարակաց 'ի վերաց պատկերաց ճշտող նախաստեղծ
էի ճատացի'ն քո'ն դատարար . զոր խօսեցաւ ընդ
քո'ն զբանս օրհնարութիւն , յատուր յարուճ փրկեաց
զնոս քո'ր 'ի ճեւաց ամենայն ընդամենաց , եւ 'ի
ճեւաց ատուրաց . եւ սակ :

Սիրեցից զքեզ՝ տիր զօրութիւն իմ , տիր
հաստատիչ իմ , ապաւեն իմ և փրկիչ
իմ :

Ըօգնական իմ , և ես յուսամ 'ի
նա . ապաւեն իմ , եղջիւր փրկութե
իմոյ ընդունելի իմ է :

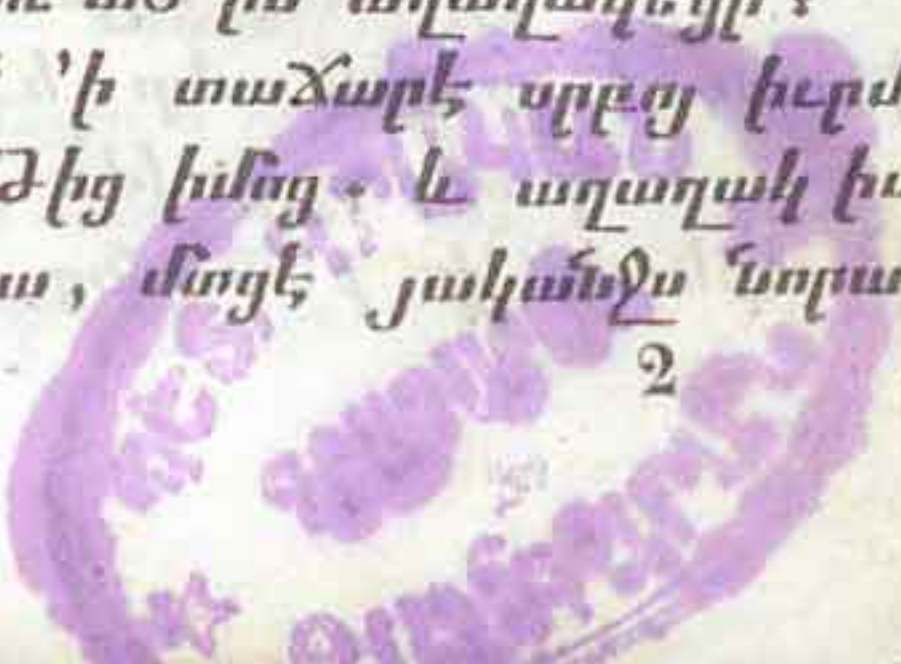
Օրհնելով կարդացից առ տէր , և 'ի
թշնամեաց իմոց սպրեցայց :

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու . և
ուղիք անօրէնութիւն խռովեցուցին զիս :

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որողայթք մահու :

Ի նեղութե իմում ես առ տիր կարդա
ցի , և առ անձ իմ աղաղակեցի :

Սուա ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ
առաջի նորա , մտցէ յակամջս նորա :

Խռովեցաւ և գողաց երկիր , և հի-
մունք լերանց սասանեցան և խռովե-
ցան , զի բարկացաւ 'ի վերայ նոց 'ան :
Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նոց , և հուր
յերեսաց նորա բորբոքեցաւ , և փայլա-
տակունք հատան 'ի հմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ . և մեզ
'ի ներքոյ ստից նորա :

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ . սլացաւ նա
'ի թևս հողմոց :

Եւ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր , և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
ջուրք մինչև յամպս օդոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա ,
ամպք անցուցին զկարկուտ , և զկայ-
ծակունս հուր :

Արտապ նոր յերկնից , և բարձրեալն
էտ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայ-
ծակունս հուր :

Ղապեաց զնետս իւր և ցրուեաց ըզ-
նոսա . յաճախեաց զփայլատակունս
իւր , և խռովեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբերք ջուրց , և յայտնե-
ցան հիմունք աշխարհի :

Ի սաստէ քումմէ ակեր , և 'ի շնչել հո-
գոց բարկութի քո :

Ղապեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ

զիս . ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :
 Փրկեացէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց
 հզօրաց , և յատելեաց իմոց զի հզօր
 եղեն քան զիս :

Եւ անմանեցին ինձ յաւուր չարչարա-
 նաց իմոց . եղև տիր հզօրիչ իմ , և եհան
 զիս յանդորր . և փրկեացէ զիս տիր , զի
 կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տիր ըստ արդարութե
 իմում . ըստ ամբօութե իմում հա-
 տուցէ ինձ :

Եւ պահեցից զճանապարհս տն , և ոչ
 ամբարշտեցայց յոյ իմմէ :

Եւ իրաւունք տիր առաջի իմ են . և զար-
 դարուի իւր ոչ 'ի բացէ արար յինէն :
 Եւ զէց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգու-
 շացայց յանօրէնութե իմմէ :

Հատուցէ ինձ տիր ըստ արդարութե
 իմում , ըստ սրբութե ձեռաց իմոց
 առաջի աչաց իւրոց :

Եւ սրբոյն տիր եղիցիս , ընդ առն ամ-
 բօի ամբիծ եղիցիս , ընդ ընտրեալսն
 ընտրեալ եղիցիս , և զթիւրսն կործա-
 նեացես :

Եւ զժողովուրդս խոնարհս կեցուցա-
 նես . և զաչս ամբարտաւանից դու իս-
 նարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր .
 Կ՛ստ իմ, լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :

Քե փրկեցայց 'ի փորձութէ . աստու-
 ծով իմով անցից ընդ պարիսպս :

Ը՛ծ իմ, անբիծ են ճանապարհք նր .
 և բանք տն ընտրեալ են . և ապաւեն
 ամենեցուն որք յուսան 'ի նա :

Ս անս զի ո՛վ է Կ՛ստ բաց 'ի տեառնէ ,
 կամ ո՛վ է Կ՛ստ բաց յայ մերմէ :

Ը՛ծ , որ զգեցուցեր ինձ զօրութի , և
 եղիր յամբժութէ զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ ո՞նչ զեղջե-
 րուի . և 'ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Սուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ ,
 և արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն
 հաստ . և ետուր ինձ զպաշտպանութի
 փրկութէ քոյ :

Ը՛ք քո ընկալաւ զիս , և խրատ քո կանգ-
 նեաց զիս խալառ , և խրատ քո ու-
 սուսցէ զիս :

Բնդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի օտորէ
 իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հարածեցից զթշնամիս իմ և հասից
 նոյ . և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ՝ մինչև
 սպառեցից զնոսա :

Սեղեցից զնոսա , և այլ մի կարասցեն
 կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմաց :

Օ գեցուցեր ինձ զօրութիւնս 'ի պա-
տերազմի . զյարուցեալսն 'ի վերայ
իմ՝ ներքոյ իմ արարեր :

Օ թշնամիս իմ հալածականս արա-
րեր , և զատելիս իմ սատակեցեր :

Մղաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր
զնձ . կարդացին առ տօր , և ոչ լուաւ նոյ :

Մանրեցից զնձ ո՞նչ փոշի առաջի հող-
մոյ . և ո՞նչ կաւ գռեհաց կոխեցից զնձ :

Փրկեսցէ զիս տօր 'ի հակառակութի
ժողովրդոց , և կացուսցէ զիս գլուխ
հեթանոսաց :

Ետողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայ-
եաց ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուաւ
ինձ :

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի շաւ-
ղաց իւրեանց :

Կենդանի է տօր և օրհնեալ է տձ . և
բարձր եղիցի տձ փրկութիւնս իմոյ :

Մ՞՞՞ է որ խնդրէ զվրէժ իմ , և հնա-
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե :

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց , յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի
վերայ իմ , բարձր արարեր զիս , և
յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Սաան այսորիկ խոստովան եղէց քեզ

ի հեթանոսս , և անուան քում սաղ-
մոս ասացից :

Մեծ արարեր զփրկութի թագաւորի
նորա . առնել ողորմութի ընդ օծելոյ
նորա ընդ դաւթի , և ընդ զաւակի նո-
րա ազգէ մինչև յազգ :

Տունք ծ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս Ժէ :

Տունք մը :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԻՍՐԱՅԵԼԻ

Եւնի Ժէ :

Օրհնեսցուք զնոր , զի փառօք է փա-
ռաւորեալ :

Օ հեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի
ծով . օգնական ընդունելի իմ տէր , և
եղև ինձ 'ի փրկութի :

Սա է իմ նձ , և փառաւոր առնեմ
զսա . նձ հօր իմոյ , և բարձր արարից
զսա :

Տը խորտակէ զպատերազմունս . և
տէր է անուն նորա :

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպա-
ռազինաց , զկառս և զերիվարս և զնձ
զօրութի փարաւոնի ընկէց 'ի ծով :

Օտով ծածկեաց զնոսա . ընկան յան
 դունդս խորոց իբրև զվէմս :

Եւ քո տէր՝ փառաւորեալ է զօրութի
 իւրով . և աջ քո տէր՝ խորտակեաց ըզ
 թշնամիս քո :

Եւ մեծութիւն փառաց քոց մանրեցեր
 զհակառակորդս քո . առաքեցեր ըզ
 բարկութի սրամտութե քոյ , և եկեր
 զնոսա օրպէս զեղէգն :

Հողով զօրութե սրամտութե քո պա
 տառեցան ջուրք . դիզան՝ կացին սոյ
 պարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն . և պա
 ղեցան դիզան ալիք ջուրցն՝ ի մէջ ծո
 վուն :

Եւ քո թշնամին . ասէ , հալածեցից՝ հա
 սից՝ հարից . բաժանեցից զաւարն , և
 լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեացէ և
 բարձրացի ՚ի վերայ նոցա աջ իմ :

Եւ առաքեցեր զհողմս քո , և ծածկեաց
 զնոսա ծով . ընկզմեցան , և իջին որ
 պէս կապար ՚ի ջուրս սասաիկս :

Ո՞նման է քեզ յաճս տէր , կամ սով
 նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալի ՚ի սբս :

Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես ըզ
 նշանս և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն
 քո , և եկաւ զնոսա երկիր :

Մաշնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :

Մխիթարեցեր զնոսա զօրութիւն քով ՚ի բանակեաղ սրբութե քո • լուան աղգք և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչն փղշտացւոյ :

Յայնժամ փութացան դատաւորք երդովմայ և իշխանք մովաբացւոյ :

Կալաւ զնոսա դողումն • հալեցան նմ բնակիչք քանանացւոյ :

Մնկցի ՚ի վերայ նոցա ահ և դողումն • և ՚ի զօրութե բազկի քո քարասցին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո նոր, մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ տնկեսցես զնոսա ՚ի լերին ժառանգութե քոյ, ՚ի պատրաստութի բնակութե ժառանգութե քոյ :

Օր ստացար ՚ի սկզբանէ նոր, ստացար սրբութիւն զոր պատրաստեցին ձեռք քո • նոր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, և ևս :

Օ ի եմուտ փարաւոն կառօք և երկվարօք և ընտիր սպառազինօք ՚ի մէջ ծովուն :

Եւ էա՞ծ ՚ի վերայ նորա տէր զջուրս ծովուն • և որդիքն իտրայելի զնացին ընդ ցամաք ՚ի մէջ ծովուն :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քն է իմ անձ , և փառաւոր առնեմ
 զսա . անձ հօր իմոյ , և բարձր արարից
 զսա :

Մարդասէր տիր , վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խա-
 ջի քոյ պատուականի , տիր ընկալ զա-
 զաչանա մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ եւ աղօթք Արանեալ եւ Ռբրե
 Հանոնապետ :

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութե և փրկ-
 կութե անձանց մերոց զտիր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա :

Վասն լսելի լինելոյ տն անձանց աղա-
 չանաց մերոց , զտիր աղա :

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ անձանց 'ի
 վերայ մեզաց մերոց , զտիր :

Վասն թողլոյ մեզ զամ յանցանա մեր
 զկամայ և զակամայ , զտիր :

Վասն զի մի ընդ խոտանսն գտանի-
 ցիմք յաւուրն պատասխանատուութե ,
 զտիր :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք

Ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի քն նրն
Ջեցին , զտր :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և տր
հաւատոյս մերոյ զտր :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս տն տյ ա
մենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տր տճ մեր ըստ մեծի
ողորմութե քում . ասասցուք ամենե
քեան միաբանութեամբ :

Տր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր
մեա :

Մշտն :

Տր տունջեան և գոյացուցիչ գիշե
րոյ , որ արարեր զտիւ 'ի դբօսանս բա
րեգործութե 'ի փրկութիւն անձանց
մերոյ , և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ
տկարացեալ բնուէ մերոյ : Իսկ այժմ
զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր
յօրհնաբանութի ահաւոր և փառա
ւորեալ անուանդ քում սրբոյ : Ինկալ
և այժմ զաղաչանս մեր , և յաջողեա
մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր
վարուք 'ի նոյն պաշտօն քո կանխել
միշտ , և նովին կանոնիւս անդադար
փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
աւիտենիզ . ամէն :

Խաղաղութի ամենեցուն :
 Մատուցոյ երկիր պագեսցուք :

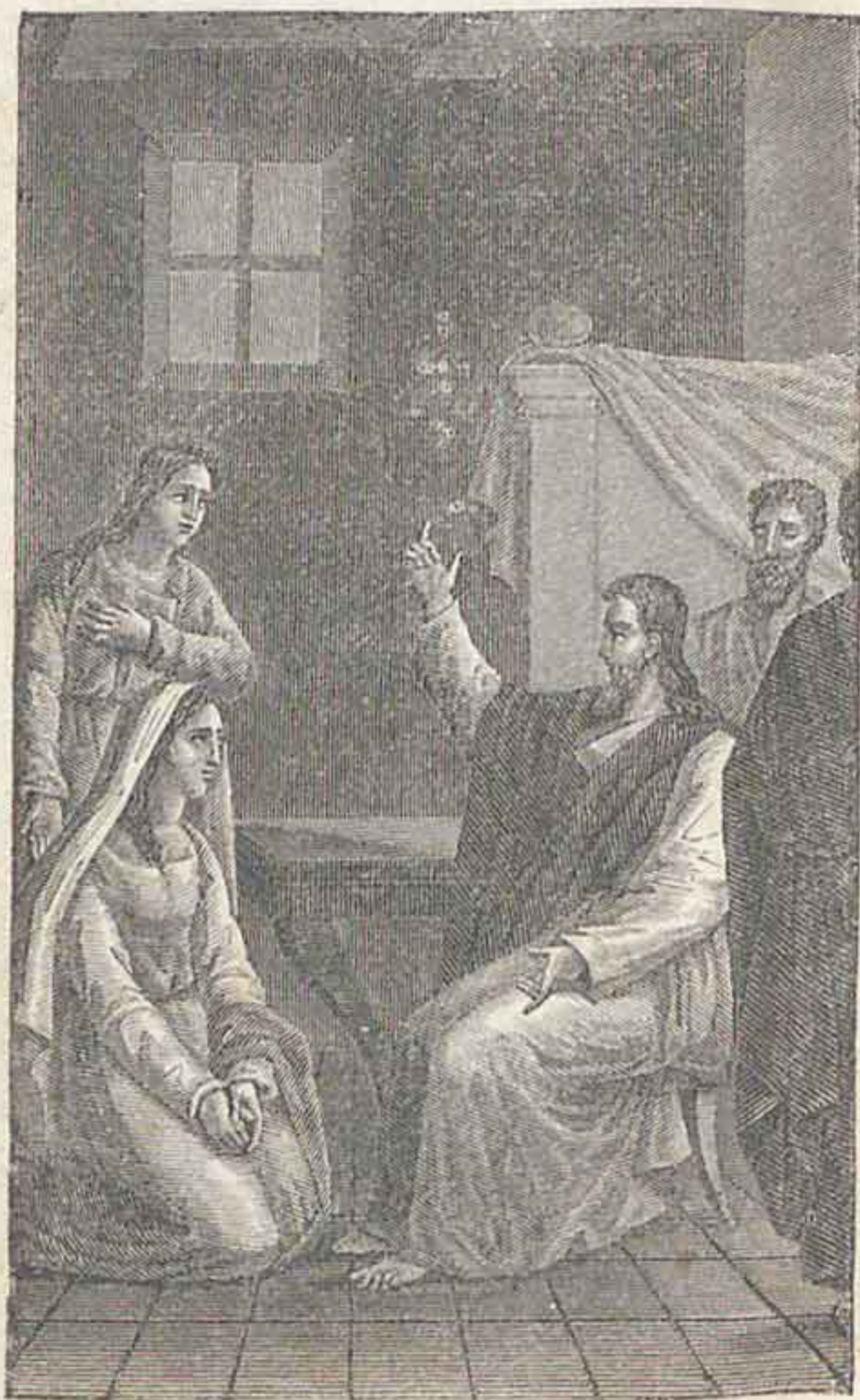
Օքեզ՝ որ յամի գթած և մարդա-
 սէր տրդ ես, աղաչեմք հանապազ, զի
 զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ՝ի
 կարգի կրօնաւորուէ մերում : Սեթե-
 ւացո տր՝ զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր՝ի
 վր մեր . զի կարասցուք կալ՝ի սատուի
 ըանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի
 քո յամ ժամ՝ի տուէ և ՚ի գիշերի :
 Հրեշտակային երգակցութք զքեզ
 օրհնել, զքեզ զովել, և քեզ գոհութի
 և փառս մատուցանել ամենազօր տէ-
 րութեդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Մաղթանի :

Սաղմոսիւք և օրհնութք և երգօք
 հոգևորօք անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

(Օրհնեալ տր մեր յս քո . ամէն :
 Հայր մեր որ :

Արդէս զի քաղցր էն 'ի բխն իմ բանք քո
 քան զմեզ ընդանոյ խնոյ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի հասցեացս Երուսաղիմի Երեմիայի որդւոց

Երկինք պատմեն զփո
րարածս ճեռաց նոր

տառու

(Որ աւուր բղխէ զ

Աճ

տարիմ, և իմաստուն առնէ զտղայս :
 Եւ լրդարուի իմն ուղիղ է, և զւրախ առ
 է զսիրտս . պատուիրանք իմն լայս են,
 և լայս տան աչաց . երկիւղ իմն սուրբ է,
 և մնայ յաւիտեան :

Աստուան իմն ճշմարիտ է, և ար
 դար է ՚ի նոյն :

Նա քան զոսկի և քան զա
 նանս բազումս . քաղցր
 թեղու խորիսիս :

Եւ պահեցէ զայս . ՚ի
 ուղումն բազում :

ուլ
 ա

Մաքեացէ քեզ տրօ օգնուի 'ի սրբուէ
 իւրմէ , և 'ի սիովսէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեացէ տրօ զամ պատարադս քո , և
 զուխաս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում . և
 զամ խորհուրդս քո նա կատարեացէ :

Յնծասցուք մեք 'ի փրկութե քում .
 յանուն այ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Երեսցէ տէր զամ խնդրուածս քո .
 այժմ ծանեաք , զի կեցոյց տրօ զօծեալ
 իւր :

Սուա սմա յերկնից 'ի սրբութե իւր
 մէ , 'ի զօրութի փրկութե աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիւարօք .
 այլ մեք զանուն տեառն այ մերոյ կար
 դասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մեք յա
 րեաք և ուղիղք եղաք :

Տրօ կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ
 յաւուր յորում կարդասցուք առ քեզ :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ Ի

Ի կատարած . սաղմոս 'ի դաւախի :

Տրօ 'ի զօրութե քում սերախ եղիցի
 թագաւորն . 'ի փրկութե քում ցնծաս
 ցէ յոյժ :

Օ ցանկութիւն սրտի նորա ետուր
 նմա, և զկամս շրթանց նորա ոչ ար-
 գելեր 'ի նմանէ:

Վաման արարեր զնա յօրհնութի քաղ-
 ցրութեան քոյ. և եղիր 'ի գլուխ նորա
 պսակ 'ի քարէ պատուականէ:

Սեանս խնդրեաց 'ի քէն, և ետուր
 նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս
 յաւիտենից:

Սեծ են փառք նորա 'ի փրկութե քում.
 զփառս և զմեծվայելչութի զիցես 'ի
 վերայ նորա:

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս
 յաւիտենից. և ուրախ արասցես զնա
 յուրախութի երեսաց քոյ:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր. յողոր-
 մութի բարձրելոյն նա մի սասանեսցի:

Վացի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց
 քոյ. և աջ քո գացէ զամատելիս քո:
 Վիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի
 ժամանակի երեսաց քոյ:

Տը բարկութիւ իւրով խռովեցուցէ
 զնոսա. և հուր կերիցէ զնոսա:

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ. և զա-
 լակ նոցա յորդուոց 'ի մարդկանէ,
 կոտորեցան 'ի քէն չարութիւ. խորհե-
 ցան խորհուրդ, զոր ոչ կարասցեն

հաստատել:

Երասցես զնոսա հալածեալս . 'ի մնացուածս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութե քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասացուք զօրութեց քոց :

Տունք ժող : Գորդայս լը :

ՍԱԼՄՈՍ ԻԱ

Ի հասարակած . Վասն աստուծոյն օգնականն ընդ աստուծոս 'ի դրամիս :

Ե՛՛՛՛ յիստիս նայեաց առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկիութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց :

Ե՛՛՛՛ յիս , 'ի տուէ կարգացի առ քեզ , և ինձ ոչ լուար . 'ի գիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

Գուր 'ի սուրբս բնակեալ ես . և գովեալդ իսրայելի :

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր . յուսացան 'ի քեզ , և փրկեցեր զնոսա :

Ե՛՛՛՛ քեզ աղաղակեցին , և կեցին . 'ի քեզ յուսացան , և ոչ ամաչեցին :

Ե՛՛՛՛ ես որդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նախատինք մարդկան , և արհամարհանք ժողովրդոց :

Մեներեան որք տեսանէին զիս , ար-
համարհէին զինև . խօսէին շրթամբք ,
և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ 'ի տէր , և իրկեցցէ զնա .
կեցուցցէ զնա , զի կամի զնա :

Դու ես' որ հաներ զիս յարգանդէ .
յոյս իմ' 'ի ստեանց մօր իմոյ :

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորովայ-
նէ մօր իմոյ դու ես ան իմ :

Մի 'ի բացեայ առնիր յինէն' զի նեղու-
թիք մերձեալ են . և ոչ ոք է' որ օգնէ
ինձ :

Շուրջ եղեն զինև զուարակք բա-
զումք . և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս :
Վացին 'ի վր' իմ զբերանս իւրեանց ,
ոնց առիւծ' զի մօնչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս ջուր հեղայ , և ցրուեցան
ան սակերք իմ . և եղև սիրտ իմ որպէս
մում հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Զորացաւ որպէս խեցւոյ զօրութի' իմ .
լեղու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ . և 'ի հող
մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք . և
ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ , և
թուեցին զամենայն սակերս իմ . նորա
հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցան զհանդերձս իմ՝ ՚ի մէջ
 իւրեանց, և ՚ի վերայ պատմութեան ի-
 մոյ վիճակս արկանէին :

Պու տէր մի հեռի առնէր զօգնութի-
 քո յինէն. և տէր յօգնել ինձ նայեաց :
 Փրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ, և ՚ի ձե-
 ոաց շանց զմիամօրութի իմ :

Փրկեա զիս ՚ի բերանոյ առիւծու, յեղ-
 ջերէ միեղջերոյ զխոնարհութի իմ :

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց .
 ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք տեսան օրհնեցէք զտէր-
 ամենայն զաւակն յակովբեան իսաա-
 ւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ ՚ի մնէ մամ զաւակն իսրայելի,
 զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարգեաց
 տէր զաղօթս աղքատիս, և ոչ դարձոյց
 զերեսս իւր յինէն, այլ ՚ի կարգալ ի-
 մում առ նա՝ լուաւ ինձ :

Ի քէն է գովութի իմ, յեկեղեցիս մեծս
 օրհնեցից զքեզ :

Օր խոսս իմ կատարեցից առաջի ամե-
 նայն երկիւղածաց նորա :

Երկիցէն տնանկք և յագեսցին . օրհ-
 նեսցեն զտէր՝ որ ինդրեն զնա :

Երկցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յա-
 շիտենից . յիշեսցեն, և դարձցին առ

տէր ամենայն ծագք երկրի :

Երկիր պազցեն նմա ամ տոհմք ազանց . զի տեառն է արքայութի , և նա տիրէ 'ի վերայ ամ հեթանոսաց :

Կերան և երկիր պազին նմա ամ պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի հող :

Ընձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ գալոցն է . պատմեսցեն զարդարութի նորա ժողովրդեան , որ ծնանելոցն է՝ զոր արար տէր :

Տունք ԼԲ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

Ի հասարակ . սաղմոս 'ի դաւախի :

Տ՛ր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :

Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս , և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջ նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութե վասն անուան իւրոյ :

Իձեպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու , ոչ երկեացյ 'ի շարէ , զի դու տէր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւազան՝ նորա մխիթա-
րեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան՝
ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

() Տեր իւրով զգլուխ իմ . բաժակ քո
որպէս անասակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութի քո տէր զՏէտ իմ եկեացէ
զամ աւուրս կենաց իմոց . բնակել
ինձ 'ի տան ւորն ընդ երկայն աւուրս :

Տուէք Է :

ՍԱԼՄՈՍ ԻԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . Ռազաբաթուան :

Տեառն է երկիր լիւ իւրով . աշխարհ
և ամ բնակիչք նորա :

'Եա ինքն 'ի վր ծովու հիմունս արկ
նմա . 'ի վր գետոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ 'ի լեառն տեառն . կամ ո՛վ
կացցէ 'ի տեղւոջ սրբութե նորա :

Որ սք է ձեռօք և ամբիծ սրտիւ . որ
ոչ էառ զնանրութի յանձն իւր , և ոչ
երդուաւ նենգութք ընկերի իւրում :

Սա առցէ զօգնութի 'ի տեառնէ , զողոր-
մութի յոյ փրկէ իւրմէ :

Եւ յա ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր . խնդրէ
տեառնել զերեսս ւոյ յակօբայ :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի

վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից ,
 և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր
 հզօր զօրութիւն իւրով . տէր հզօր 'ի
 պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունա ձեր 'ի
 վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից ,
 և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր զօ-
 րունց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :
 Տունք Ճ : Գորդայս Ճ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ

Ի հասարակ . սաղմոս 'ի գրատիւն :

Ըն քեզ տէր համբարձի զանձն իմ .
 անձ իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի ամա-
 չեցից . և մի ճիծաղեսցին զինև թշնա-
 միք իմ :

Ընենքեան որ համբերեն քեզ , մի ա-
 մաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօրէնք
 յունայնութիւն իւրեանց :

() Ճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և
 զշաւիղս քո ուստ ինձ :

Ընաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութիւն քում
 և ուստ զիս , զի դու ես անձ փրկիչ իմ .
 և ես քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զգթութիւն քո և զօղոր-

մութիւնս քո, որ են յաւիտենից :
 Օ մեղս մանկուէ իմոյ և զանգիտու-
 թէ իմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա զիս
 տէր ըստ ողորմութեան քում վս քաղ-
 ցրութե քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :
 Վասն այսորիկ օրէնագէտ առնես
 զմեղաւորս 'ի ճանապարհի . առաջ-
 նորդես հեզոց 'ի դատաստանի . և
 ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո :
 Վնայն ճանապարհք տեառն ողոր-
 մութի և ճշմարտութիւն են այնոցիկ,
 որ ինդրեն զուխտ և վկայութի նր :
 Վասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս
 իմ, զի բազում եղեն . ոմ է մարդ օր
 երկնչի 'ի տեառնէ . օրէնագէտ առնէ
 զնա 'ի ճանապարհի յոր և հաճեցաւ :
 Վնաճն նորա 'ի բարութե հանգիցէ . և
 զաւակ նորա ժառանգեացէ զերկիր :
 Օ օրութի է տէր երկիր զաճաց իւրոց .
 և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նց :
 Վք իմ յամ ժամ առ տէր . և նա
 հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :
 Վայեա առ իս և ողորմեա ինձ, զի
 միամօր և աղքատ եմ ես :
 Վեղութիք սրտի իմոյ բազում եղեն
 յոյժ . և 'ի վշտաց իմոց հանս զիս :
 Տես զխոնարհութի իմ և զվաստակ

իմ, և թող ինձ զամենայն զմեզս իմ :
 Տես զթշնամիան իմ, զի բազում եղեն,
 ատելուի զոր 'ի նանիր ատեցին զիս :
 Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս . և
 մի յամօթ եղէց, զի յուսացայ 'ի քեզ :
 Լ'մբիծք և ուղիղք կցորդ եղեն ինձ,
 և ես քեզ համբերի . փրկեա մօծ զիս,
 րայել յամենայն նեղութեց նորա :

Տունք ժԸ :

ՍԱԼՄՈՍ ԻԵ

Ի հասարակած . ասողտա 'ի դաւախի : ամբ

Դատ արա ինձ տր' զի ես յամբ հու
 թեան իմում գնացի, 'ի տէր յուսա
 ցայ' զի մի եղէց հիւանդ :
 Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փոր
 ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :
 Ողորմուի քո տէր առաջի աչաց իմոց .
 և հաճոյ եղէց ճշմարտութե քում :
 Աջ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և
 ընդ անօրէնս ես ոչ մտից :
 Լ'տեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ առ
 բարիչսս ես ոչ նստայց :
 Լ'ուացայց սրբութք զձեռս իմ, և
 շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր :
 Լ'սել ինձ զձայն օրհնութե քո և պատ
 մել զմամ սքանչելիս քո :

Տը սիրեցի զվայելութիւն տանքս, և
զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ չե ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի չե արս արիւնասէղ զկեանսս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութե
են . և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբժութե իմում գնացի . փրկ-
կեա զիս տէր և ողորմեա ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան . յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ

Սաղմոս 'ի դաւաժնե . Ռեզնե օժեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուժմէ
երկեայց . տէր ասպաւէն կենաց իմոց՝
ես յուժմէ՞ գողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ-
մարմին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք իմ,
նորա տկարացան և անկան :

Թէ սլատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . թէ յա-
րիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սա-
կայն և այսուիկ 'ի քեզ նոր յուսացայ :

Օ մի ինդրեցի 'ի տեառնէ, և զսոյն
աղաչեմ . բնակել ինձ 'ի տան տեառն
զնոմ աւուրս կենաց իմոց :

Տեասնել ինձ զվայելութիւն տեանս,
 և հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա:

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի խրում
 յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս
 ՚ի ծածկոյթ խորանի խրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և այժմ
 բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թրշ
 նամեաց իմոց:

Ը ուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանի
 նորա պատարագ օրհնութեանս. օրհ-
 նեցից և սաղմոս ասացից տեանս:

Ս ուր տէր ձայնի իմում, զի կարդացի
 առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ, զի
 քեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին ե-
 րեսք իմ, զերեսս քո տէր խնդրեցին:

Մ ՚ի դարձուցաներ զերեսս քո յիննս,
 և մի խոտորիւր բարկութեամբ ՚ի ծա-
 ոայէ քումսէ:

() Դնական իմ լեր տէր, և մի անար-
 գեր զիս, և մի թողուր զիս նձ փրկ-
 կիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և
 տէր իմ ընկալաւ զիս:

() րէնսգէտ արա զիս տէր ՚ի ճանա-
 պարհի քում, և առաջնորդեա ինձ ՚ի
 շաւիղս քո ուղիղս:

Ս ան թշնամեաց իմոց, մի մատներ

զիս 'ի ձեռս նեղչաց խմոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց ,
 և ստեցին ինձ յանօրէնութե իւրեանց :
 Հաւատացի տեսանել զբարութիւնս
 տեառն յերկրին կենդանեաց . համբեր
 տեառն և քաջալերեաց . զօրասցի սիրա
 քո և համբեր տեառն :

Տունք ժող : Գորդայս խղ :

ՍԱԼՄՈՍ ԻԷ

Սաղմոս 'ի դաւաճելու :

Լ՛ու քեզ տէր կարգացի նձ իմ, մի
 լռեր յինէն, մի երբէք լռեսցես յի
 նէն . նմանիցեմ այնոցիկ՝ որ իջանեն
 'ի գուբ :

Լուր տէր ձայնի խնդրուածաց խմոց
 յաղաչել ինձ առ քեզ, 'ի համբառ
 նալ ձեռաց խմոց 'ի տաճար սուրբ քո :

Ս'ի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն
 իմ . և մի ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զա
 նօրէնութիւնս, կորուսաներ զիս :

Ոյք խօսէին զխաղաղութի ընդ ընկերս
 իւրեանց, և չարութի է 'ի սիրտս նոց :

Տուր նոցա տէր ըստ գործս նոցա . ըստ
 անօրէնութեան զնացից նոց հատո նոց :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝
 զհատուցումն նոցա նոցին :

Այլ իմացան նորա զգործս տեանն, և
 ոչ ՚ի գործս ձեռաց նր հայեցան. կոր-
 ծանեացես զնս, և այլ մի շինեացին:

() Երհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի ա-
 ղօթից իմոց. տէր օգնականս իմ և
 պաշտպանս իմ:

Ի նա յուսացաւ սիրտս իմ. օգտեցաւ
 և զուարճացաւ մարմինս իմ. և ես կա-
 մօք իմովք խոստովան եղէց նմա:

Տր զօրութիւն ժողովրդեանս իւրոյ, և
 պաւէն փրկութե՛ն օծելոյ իւրոյ:

Փրկեա զժողովուրդ քո, և օրհնեա
 զժառանգութի քո. հովուեա և բար-
 ձրացս զնոսա մինչև յաւիտեան:

Տունք ժն:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ. օրհնուէց նաասկապէսոց
 քառաւորին:

Սատուցէք տեանն՝ որդիք նոյ, մա-
 տուցէք տեանն զորդիս խոյոց:

Սատուցէք տեանն զփառս և զպա-
 տիւ. մատուցէք տեանն զփառս ա-
 նուան նորա. և երկիր պազէք տեանն
 ՚ի սրահ օրբութե՛ն նորա:

Չայն տեանն ՚ի վերայ ջուրց՝ և նձ
 փառաց որոտաց. և տէր ինքն ՚ի վերայ
 ջուրց բազմաց:

Չայն տեառն զօրութեանց, և ձայն
տեառն մեծ վայելչութեց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս, և մանրէ
տէր զմայրսն լիբանանու :

Մանրեցէ զնս որպէս մատաղատուն,
կրն լիբանանու, որ սիրելին է որպէս
զորդիս միեղջերոյ :

Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ,
ձայն նոն շարժէ զանապատն, և խռովեցուցանէ նոր զանապատն կազէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս,
և յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա ամենայն որ ասեն
զփառս նորա :

Տ՛ր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցանէ,
թագաւորեցէ տէր յաւիտեան :

Տ՛ր զօրութի ժողովրդեան իւրոյ տացէ,
և օրհնեցէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութիւն :

Տունք ժն :

ՍԱՂԱՄԱՍ ԻԹ

Սաղմոս Երեմիայի Երեսնականի Երեսուցի
'ի դաւանի :

Տարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընկալար
զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթրշնամին իմ յիս :

Տէր անձ իմ՝ կարգացի առ քեզ, և
բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխաց
զանձն իմ. վրկեցեր զիս յայնցանէ,
որ իջանեն ՚ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք անձն անձն. խոստովան
եղերուք յիշատակի սրբութեան նր:
Սրտմտութի է ՚ի բարկութեան նորա. և
կեանք են ՚ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առա
ւօտու եղիցի ուրախութի:

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեան իմում,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօ
րութի. դարձուցեր զերեսս քո յիննէն,
և ես եղէ խռովեալ:

Ըն քեզ տէր կարգացի, և առ անձ իմ
աղաչեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ
իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութի:

Միթէ հող խոստովանան առնիցի առ
քեզ. կամ պատմեցի՞ զճշմարտու
թիւնս քո:

Սուա ինձ տէր և ողորմեցաւ, և տէր
եղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի. զերծ
յիննէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրա
խութիւնս:

Արպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք

խմ. և այլ մի ևս զղջացայց . տէր ան իմ
 յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

Տունք ժբ : Գորդայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ Լ

Ի հապարած . նաակաբառն ի գոժարէ . սաղ
 Տես 'ի դաւախի :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
 յաւիտեան . յարդարութե քում փրը-
 կեա զիս և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վազ
 վազեա կեցուցանել զիս :

Եր իմ ան պաշտպան և տուն ապա-
 շինի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ
 իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Վասն անուան քոյ տէր առաջնորդե-
 ցեր ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես
 զիս յորոգայթէ յայսմանէ , որ թագու-
 ցաւ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ տէր , և 'ի ձեռս
 քո յանձն առնեմ զհողի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր ան ճշմարտութե
 քով . ատեցեր զայնոսիկ որ պահէն
 զերկիւզ 'ի սնտախ :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու-
 ռախ եղէց 'ի փրկութե քում :

Հայեցար 'ի խոնարհութե իմ , և փրը-

Կեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ, և ոչ մատ-
նեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց . և

կացուցեր յանդորրու զօտս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր , զի նեղեալ եմ ես .
խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ ,
անձն իմ և փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ , և
ամք իմ յողոց ելանելոյ :

Ղքատացաւ 'ի տկարութի զօրութի իմ .
և ոսկերք իմ խռովեցան :

Քան զամ թշնամիս իմ եղէ ես նա-
խատ դրացեաց իմոց , յոյժ ահ և եր-
կիւղ ծանօթից իմոց :

Մեներեան ոյք տեսանէին զիս , ար-
տաքս փախչէին յինէն :

Մոռացեալ եղէ ես ոնց մեռեալ 'ի սրբ-
տէ . և եղէ ես ոնց զանօթ կորուսեալ :

Օ 'ի լուայ ես զբամբասանս բազմաց
որ շուրջ էին զինւ . 'ի ժողովել նոցա
'ի միասին , առնուլ զանձն իմ խորհե-
ցան . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Նսացի դու ես անձ իմ , և 'ի ձեռս քո
է ժառանգութի իմ :

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց ի-
մոց , և 'ի հալածչաց իմոց :

Կրեւեցո գերեաս քո 'ի ծառայս քո .
ապրեցո զիս տէր ըստ ողորմութե քում .

տէր՝ մի յամօթ եղէց, զի կարդացի
առ քեզ:

Մնացեացեն ամբարիշտք, և իջցեն ՚ի
դժոխս. և համբ եղիցին շաթունք նեն,
գաւորք, ոյք խօսէին զարդարոյ զանի-
րաւութի յամբարտաւանել և յան-
գոսնել իւրեանց:

Արդէս զի քաղում է ողորմութի քաղ-
ցրութեան քոյ տէր, զոր սլահեցեր եր-
կիւղածաց քոյ:

Մարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ
են ՚ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան:

Մնացուցեր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երե-
սաց քոյ ՚ի խռովութենէ մարդկան:

Ծածկեցեր զնս ՚ի խորանի քում, ՚ի
հակառակութէ լեզուաց:

Որհնեալ է տէր, զի սքանչելիս արար,
ղողորմութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր:

Կս ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ:

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից
իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ:

Սիրեցէք զտէր նամ սքք նր, զի ստու-
գուի իննդրէ տէր. և հատուցանէ այ-
նոցիկ, որ առաւել առնեն զամբարտա-
ւանութի

Քաջս

ասցին սիրտք

ձեր, ամենեքեան՝ որ յուսացեալ էք
'ի տէր:

Տունք ի՞նչ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ

Եւստաստանի 'ի դաւանի:

Երանի, ում թողութի եղև մեղաց
և ծածկեցան նամ յանցանք նորա:

Երանի առն՝ որում ոչ համարեացի տէր
զմեղս նորա. և ոչ դոյ նենգութիւն 'ի
բերան նորա:

Սուրբի ես՝ և մաշեցան նամ սակերք իմ,
առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանա
պաղ 'ի տուէ և գիշերի:

Նանրեաց ձեռն քո 'ի վերայ իմ.
դարձայ 'ի թշուառութիւն, զի հա
րան յիս փուշք:

Օ մեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնու
թիս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն:

Նոցի՛ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս
իմ. և դու թողցես զնամ ամբարշտու
թիւնս մեղաց իմոց:

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ նամ սքք 'ի ժամ ընդունելի:

Նայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բաղ
մաց, որ առ աս ինչ ոչ մ' յեացի:

Իսու էս առ թէնէ

Հարոյք և ց

ըծեցարուք ամենեք

ուղիղ էք սրտիւք :

Տունք ժող : Գորդայս խն :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ

Սաղմոս 'է դաւանիք :

Յնծայէք արդարք 'ի տէր . ուղի
վայելէ օրհնութիւն . խոտաովան եղե
րուք տեանն օրհնութք . տաննաղեա
սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի նոր , զի
բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհնու
թեամբ :

Պարզա հե

ա. տէր զխորհուրդս օ

և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշ-
խանաց :

Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մնայ ,
խորհուրդ սրտի նր ազգէ մինչև յազգ :
Երանի ազգի՝ որոյ տէր նա՛ Օգնական
Է նա՛ն . ժողովուրդ զոր ընտրեաց 'ի
ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յնա՛մ որդիա
մարդկան , 'ի պատրաստ բնակուէ իւր .
Մէ հայեցաւ յնա՛մ բնակիչս աշխարհի :
Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա , 'ի
միտ առնու զնա՛մ գործս նոցա :

ականջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա :

Երեսք տեանն 'ի վերայ չարագործաց .

սատակել յերկրէ զյիշատակս նոց :

Կարդացին արդարքն առ տէր , և տէր

լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ

նոցա փրկեաց զնոսա :

Մերձ է տէր առ այնտիկ՝ որ մա-

շեալ են սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով

կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւք են արդարոյ . յա-

մենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և պահէ

զամենայն ոսկերս նոց . և մի 'ի նոցանէ

մի փշրեացի :

Մահ մեղաւորին չար է . բայց որ ա-

տեայ զարդարն , զղջացի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոյ .

մի զղջացին ամենեքեան՝ ոչք յուսա-

ցեալ են 'ի նա :

Տուէք ին : Գորդայս խ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԻ

Ի հապարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Դատեա տէր զայնտիկ՝ ոչք զատին

զիս . մարտիր ընդ այնտիկ , որ մարտըն-

չին ընդ իս :

Մը զզէն և զասպար քո , և արի յօդ-

նել ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հա-

լածչաց իմոց, արդեւ զնտա. և ասա
գու ցանձն իմ, թէ փրկուի քս ես եմ:
Մնաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ա-
մաչեսցեն, որ խորհէին ինձ չար:

Եղիցին նորա ոմ փոշի առաջի հողմոց.
և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնս:

Եղիցին ճանապարհք նոց՝ ի խաւար և
՝ ի դայթագղուի. և հրեշտակ նոց հա-
լածեսցէ զնտա:

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յա-
պականութի իւրեանց, և ՝ ի նանիր նա-
խատեցին զանձն իմ:

Հասցէ ՝ ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր
ոչ գիտացին. և որս՝ զոր թագուցին,
առցէ զոտս նոցա. և յորոգայթ ՝ ի նոյն
անկցին:

Եւ անձն իմ ցնծասցէ ՝ ի տէր, ուրախ
եղիցի ՝ ի փրկութի նր. և նամ ոսկերք
իմ ասասցեն, տէր ո՞ նման է քեզ:

Օ ի փրկեաց զաղքատն ՝ ի ձեռաց հզո-
րի, զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝
որ յախշտակեն զնա:

Հարեան ՝ ի վերայ իմ վկայք չարեաց.
զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ. անժառանգել զանձն իմ խոր-

Հէցան յորդուոց 'ի մարդկանէ :
 Եւ 'ի նեղել նոց քուրճ զգեանուի , խո-
 նարհ առնէի պահօք զանձն իմ . և ա-
 ղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :
 Արպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հա-
 ճոց լինէի . սրպէս սգաւոր և տրտում ,
 այնպէս խոնարհ առնէի :
 Ի վր իմ ուրախ եղէն՝ և ժողովեցան .
 ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ
 ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զզջացան :
 Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին
 արհամարհանօք . կրճտեցին 'ի վերայ
 իմ զատամունս իւրեանց . տէր էրք
 տեսցէս :
 Ի բաց արա զանձն իմ՝ 'ի խորամանկու-
 թեանէ նոցա , և յառիւծուց զմիամօրու-
 թիւն իմ :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս
 մեծս , և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից
 զքեզ :
 Ա'ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ ,
 ոյք առնէին զիս 'ի տարապարտուց . աղ-
 նարկի առնէին յիս աչօք իւրեանց :
 Բնդ իս զխաղաղութի խօսէին , և ին-
 քեանք բարկութի զնենդութի խորհէին :
 Բայցին 'ի վր իմ զբերանս իւրեանց ,
 և ասացին այո այո տեսին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի լսեր . տէր՝ մի՛ ՚ի բա-
ցեայ առնիր յինէն :

Օ արթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս
իմ . անձ իմ և տր իմ՝ ՚ի դատաստանս իմ .
և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան
քում, տէր անձ իմ :

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ .
և մի՛ ասացեն ՚ի սիրտս իւրեանց, թէ
վաշ վաշ անձանց մերոց, զի ընկլուզաք
զնա :

Բնաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խրն-
դային ընդ չար իմ . զգեցցին զամօթ
և զանարգանս՝ ոյք մեծաբանէին ՚ի
վերայ իմ :

Հնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ա-
մենեքեան, ոյք կամին լէ արդարութի իմ :

Բսացեն յամ՝ ժամ, մեծ է անձ . և ոյք
կամին զխաղաղութի՛ ծառայի քո :

Եղու իմ՝ խօսեացի զարդարութիւնս
քո, զօրհանապաղ զգովութիւնս քո :

Տունիք ինէ :

ՍԱԼՄՈՍ ԼԵ

Ի՛նչ աստուծոյ, ծառայի փեռանն . աստուծոյ ՚ի
դատարան :

Եսէ անօրէնս ՚ի մեղանչել ընդ միտս
իւր, թէ չիք երկիւղ այ առաջի աչաց
նորա :

Մե նպեաց առաջի նորա, գտանել զա-
նորէնութի, և ատել զնա:

Բանք բերանոյ նորա անորէնութիւն
և նենգութիւն են:

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զա-
նորէնութի խորհեցաւ յանկողնի իւ-
րում:

Եկաց նա յամ ճանապարհ, որ ոչ է
բարի. և ՚ի չարէ նա ոչ ճանաչացաւ:
Տէր՝ յերկինս է ողորմութի քո. ճշշ-
մարտութի քո մինչև յամսոյս:

Մտաբութի քո ոնկ լերինք ամ. իրա-
ւունք քո ոնկ խորս բազումս. զմարդիկ
և զանասուն կեցուցանես դու տէր:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմու-
թի քո ամ. այլ որդիք մարդկան ՚ի հո-
վանի թւոց քոց յուսասցին:

Մբեցցին նորա ՚ի պարարտութի տան
քո. և զուխս փափկութեան քո տացես
լմսկել նոցա:

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Նապեա զողորմութի քո՝ ոյք ճանաչեն
զքեզ, զարդարութի քո՝ որ ուղիղ են
սրտիւք:

Մի եկեսցէ ՚ի վերայ մեր ոտն ամբար-
տաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի դո-
ղացուսցեն զմեզ:

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ այք գործ են
զանօրէնութիւն. մերժեցցին և այլ մի
կարասցեն հաստատիլ:

Տունք ժող: Գորղայս խ:

Կանոնս Գորղայս է: Սաղմոս ժող:

Տունս միլ:

ՕՐՏՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԵՍԻ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Բ. Օրէնս լիք:

Կայեցարուք երկինք, և խօսեցայց
լուսիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ ի
մայ:

Ընդունելի լիցի որպէս անձրև բար
բառ իմ, և իջցէ որպէս ցօղ պատ
գամք իմ:

Որպէս զանձրև՝ ի վերայ սիզոյ, և սնկ
տարափ՝ ի վերայ խոտոյ, զի զանուն
տեառն կարգասցուք. և տուք օրհնու
թիւն տեառն նոյ մերոյ:

Ընդ որոյ ճշմարտութիւն են գործք նր, և
նախ ճանապարհք նորա իրաւամբք են:

Ընդ հաւատարիմ է, և ոչ գոյ ի նմա
անիրաւութիւն. արդար և ճշմարիտ է
տէր:

Սեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ,

Ծնունդք խոտորեալք և թիւրեալք :
 Աջ այդ այն է՝ զոր տեառն հատուցա-
 նելիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ
 իմաստունք :

Աջ սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ
 զքեզ, արար զքեզ, և ստեղծ զքեզ :
 Եւ յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտե-
 նից . իմացարուք զամս ազգաց մինչև
 յազգս :

Հարցնիր դու ցհարս քո, և պատմես-
 ցեն քեզ . ցծերս քո, և ասացեն քեզ :
 Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց
 բարձրեալն զազգս նմ, որպէս սիռեաց
 նա զորդիան ազամայ :

Կացոյց սահման հեթանոսաց ըստ թուոյ
 հրեշտակաց նայ :

Եղև բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
 յակոր, և վիճակ ժառանգութի իւրոյ
 իօրայել :

Բաւաւհան եղև նմա յանապատի . ՚ի
 ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ պաշտպա-
 նեաց զնա :

Խրատեաց զնա, և պահեաց որպէս
 բիր աւան . որպէս զարծուի ՚ի թևս
 իւր ընկալաւ զնա, և որպէս ՚ի վերայ
 ձագուց իւրոց զթացաւ :

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ

զնա . և բարձեալ բերէր զնա 'ի վերայ
միջնողանց իւրոց :

Տէր միայն ածէր զնոսա . և ոչ գոյր
ընդ նոսա աստուածս օտարս :

ՄԾ Եհանն զնոսա 'ի զօրութիւն երկրի .
և կերակրեաց զնոսա արդեամբք ան-
դաստանաց :

Ղիկեցոյց նոցա մեղր 'ի վիմէ , և իւղ
յապառած վիմէ :

Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ճար-
պով հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց և
նոխազաց :

Օ պարարտութի երիկամանց ցորենոյ .
և զարիւն խաղողոյ արբ գինի :

Նկեր յակովբ և յադեցաւ , և անգու-
շեաց զսիրելին :

Ղիրացաւ ստուարացաւ լայնացաւ . Ե-
թող զտր նձ զարարիչ իւր , և յետս
Եկաց յայ փրկէ իւրմէ :

Տարկացուցին զիս օտարութիւք իւ-
րեանց , և կռովք իւրեանց դառնացու-
ցին զիս :

Օ սհեցին զիւաց' և ոչ այ . դիցն'
զորս ոչ գիտէին . նորք և առժա-
մայնք , զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք
նոցա :

Թողին զտր' որ ծնաւ զնոսա . մոռա-

ցան զամ՝ որ կերակրեաց զնոսա :
 Լատես տէր և նախանձեցաւ . սրբա-
 մտեցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դատե-
 րաց նոցա , և ասէ :

Պարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ .
 և ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յապայ
 ժամանակի :

Օ ի ազգ մի թիւր են նորա՝ և որդիք
 անհաւանք . նորա նախանձեցուցին զիս
 'ի չաստուածս իւրեանց , և դառնացու-
 ցին զիս 'ի կուռս իւրեանց :

Ըրդ և ես նախանձեցուցից զնս յազգ
 անախտան . և անմիտ ազգաւ զկծեցու-
 ցից զնոսա :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Տուք փառս նայ , տուք օրհնութիւն
 մարդասիրին թագաւորին յաւիտե-
 նից , որ փրկէ զճառայս իւր և կեցու-
 ցանէ :

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ ան-
 արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի
 քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղա-
 չանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթի Նրկինք պատմեն և
Տէր ապաւեն հանձնացն :

Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան և
յամ ժամու խօսել մեզ զբան տեսան
զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Վասն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութի ,
որում ոչ կարեմք հանդուրժել , զտէր
աղաչես :

Վասն ամբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քսի , զտէր
աղաչ :

Վասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւա-
հանգիստ կենացն անվախձանից , զտէր
աղաչ :

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին
կոչմանն և երկնից արքայութեն , զտէր :

Վասն հողոցն հանդու : Ն և ս միա-
բան : Օ անձինս : Ողորմեաց :

Մաղօթի :

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամ ժա-
մու զքեզ աղաչեմք , և 'ի քէն խրնդ-
րեմք մարդասէր տէր : Մեր մեզ ամ
փրկիչ մեր , խոնարհեսցի ունին քո 'ի
խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին
վաստակք ծառայից քոց . այլ համա-

րեա զաշխատութիւնս մեր 'ի դարձ արդա-
 րութեւն և 'ի պատու շնորհաշնորհութեան :
 Մեկալ տր՝ զաղօթս և զերկրպագու-
 թիւս մեր , և հատա մեզ զողորմութիւն
 քո առատապէս . ծածկեա զմեզ ընդ
 հովանեալ ամենազօր աջոյ քոյ . զօ-
 րացո զմեզ տէր՝ զօրութե՛ք տք հոգւոյդ .
 պահեա զմեզ որպէս բիբ աղան : Աւ-
 արա առ մեզ նշան բարի 'ի դուլեատ
 և 'ի փառաբանութիւն անուանդ
 քում սրբոյ : Օ ի 'ի քո փառս կատա-
 րի նմ արարածոց մշտնջենաւոր փա-
 ռաբանութիւն 'ի բարձունա , հօր և որ-
 դոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութի ամենեցուն :

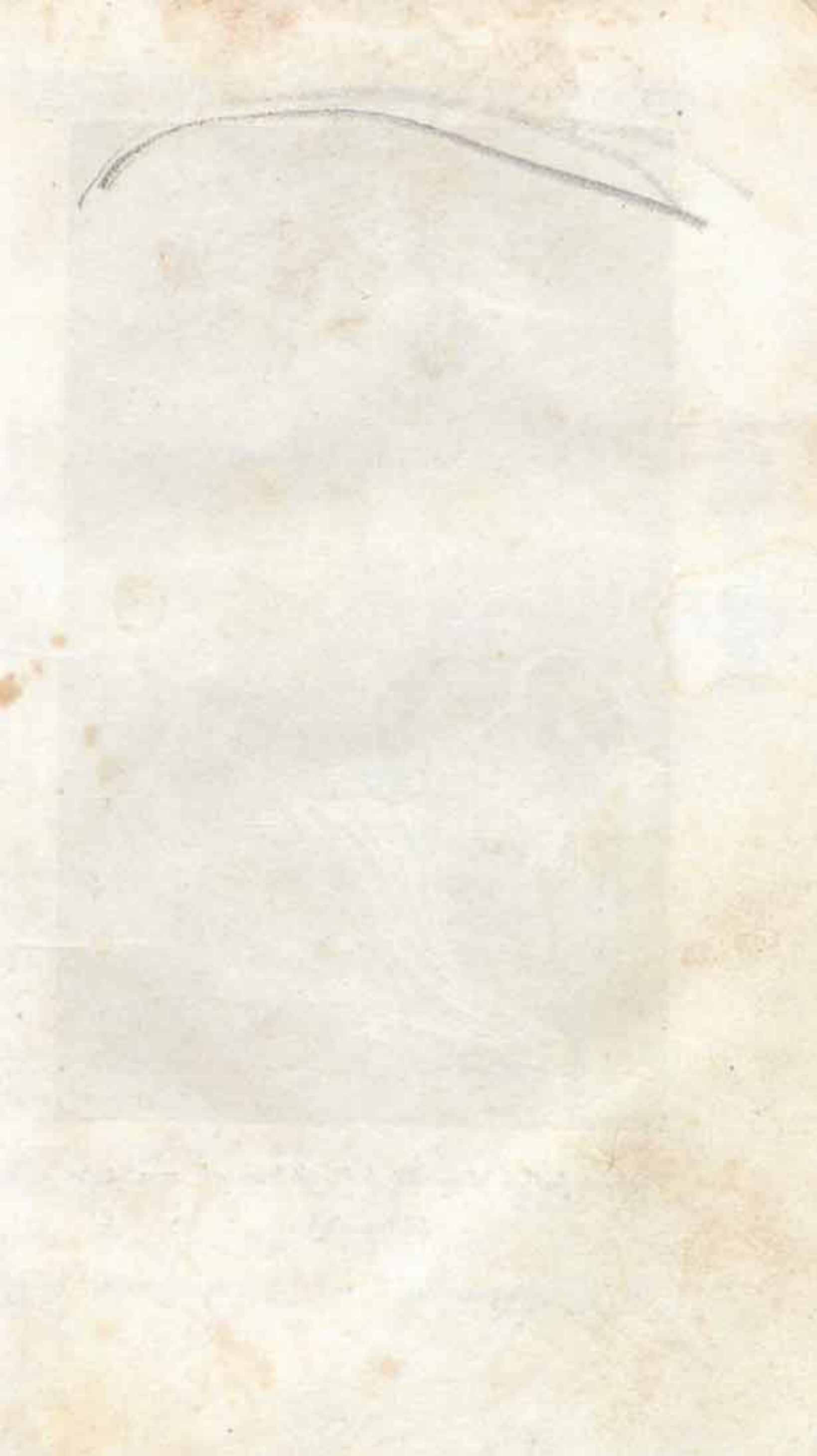
Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտե-
 նական , նայեա և այց արա բանաւոր
 հօտի քո , զոր ժողովեցեր առ քեզ զը-
 թութե՛ք քով : Օ ի քո առաջի կամք
 տր , և առ 'ի քէն ողորմութեցդ և
 գթութեցդ ակն ունիմք : Օ ամենե-
 սեան օրհնեա . զամենեւեան իմաստ-
 նացո . զամենեւեան լուսաւորեա , և
 ամենեցուն պարգևեա զերկնից ար-

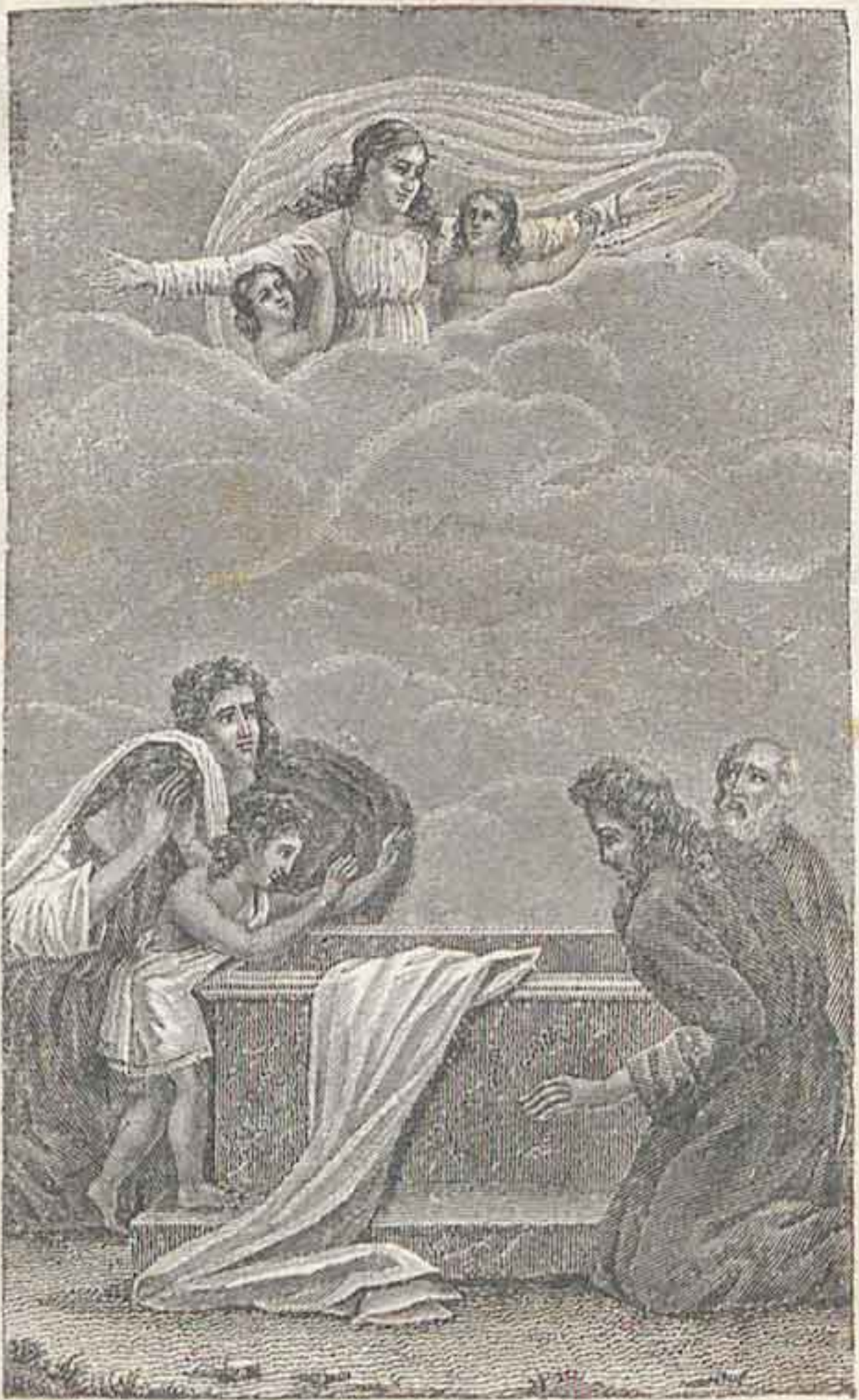
քայութիւն : Ս ան զի դու ես տը կե-
նաց և ան ողորմուհի . և քեզ վայելի
փառք իշխանութի և պատիւ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Ստղծածնի :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յան ժա-
մու անդադար փառաւորեմք զՏայր
և զորդի և զնք հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս :

() Ընկալ տեր մեր յն քն . ամէն :
Հայր մեր որ :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցէ առ օր
 կենդանի :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ

Սաղմոս 'ի դաւանիք :

Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի
ընդ այնտիկ՝ որ գործեն զանօրէնու
թիւն :

Օ ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամա
քեցցին . որպէս դաւարի խոտոյ վաղ
վաղակի անցցեն :

Յուսա 'ի տր , և արա զքապցրութիւն .
բնակեա յերկրի , և հովուեցիս 'ի մե
ծութե նորա :

Ետեա 'ի տնէ , և նա տացէ քեզ ըզ
խնդրուածս սրտի քո . յայտնեա ա
ռաջի տն զճանապարհս քո , և յուսա
'ի նա :

Եւ արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս
զարդարութիւնս քո , և զիրաւունս քո
որպէս զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայեա
նմա . և մի նախանձիր ընդ այնտիկ՝
որոյ առակեալ իցեն ճանապարհք իւ

ընկանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէն զա-
նորէնութի :

Սուրբ ի բարկութի, և հանգիւր ի սրբա-
մտութի, և մի նախանձիր ընդ չարս :

Օ ի չարք վաղվաղակի սատակեացին .
բայց ոյք համբերեն տեանն, նորա
ժառանգեացեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբա-
ընդուն . խնդրեցես զտեղի նորա, և
ոչ գտցես :

Սուրբ հեղքն են՝ նորա ժառան-
գեացեն զերկիր . և փափկացին ի բա-
ղում խաղաղութե իւրեանց :

Սպասէ մեղաւոր արդարոյ, և կրճատ
՛ի վերայ նորա զատամունս իւր . այլ
տէր ծիծաղեցի զնովա :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի
հասեալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին
զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղ-
քատն և զտնանին, սպանանել զայն՝ որ
խոնարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն ՛ի սիրտս նոցա, և
աղեղունք նոցա փշրեցին :

Սա է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
զբաղում մեծութիւն մեղաւորաց . և
բազուկք ամբարշտաց խորտակեցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճանաչէ
 զաւուրս ամբօծից . ժառանգութիւն նո-
 ցա յաւիտեան եղիցի :

Մի ամաչեացեն նք 'ի ժամանակս չա-
 րութե . այլ յաւուրս սուղոյ յագեացին :
 Մհա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնա-
 միք տեառն 'ի փառաւորել և 'ի բար-
 ճրանալ իւրեանց պակասեացին , որպէս
 ծուխ զի պակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հատու-
 ցանէ . այլ որ արդարն է , ողորմի և տայ :
 Ոյք օրհնեն զտէր , ժառանգեացեն
 զերկիր . և ոյք անիծանեն , սատակեա-
 ցին 'ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն . զճա-
 նապարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թեպէտ և զայթագղեացի , նա մի կոր-
 ծանեացի , զի տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես' և ծերացայ . և ոչ
 տեսի զարդարն արհամարհեալ , և ոչ
 զզաւակ նորա' թէ մուրանայ հայ :

Օ օրհնապաղ ողորմի և տայ փոխ .
 զաւակ նք օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :
 Խոտարեա 'ի չարէ , և արա զբարի .
 բնակեացես յաւիտեանս յաւիտենից
 'ի նմա :

Տեր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր

Հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեանս
պահէ զնոսա :

Ընօրէնք հալածեացին 'ի միասին , և
զաւակ ամբարշտաց սատակեացի :

Ըլ արդարք ժառանգեացեն զերկիր ,
և բնակեացեն յաւիտեանս յաւիտենից
'ի նմա :

Իերան արդարոյ խորհի զիմաստութի ,
և լեզու նր խօսեացի զիրաւունս :

()րէնք այ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում .
և մի գայթաղեացին զնայք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ տէր ոչ թողու զնա
'ի ձեռս նորա , և ոչ դատասպարտէ զնա
յորժամ դատի զնա :

Համբեր տեառն և պահեա զճանա-
պարհս նորա . և բարձր արացէ զքեզ
'ի ժառանգել զերկիր , և զսատակումն
մեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բար-
ձրացեալ որպէս զմայրոն լիբանանու :

Ընցի , և ահա ոչ էր . խնդրեցի , և ոչ
գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբժութի , և տես զուղղու-
թիւն . զի գոն մնացուածք առն խաղա-
ղարարի :

Ընօրէնք հալածեացին 'ի միասին . և

զաւակ ամբարշտաց կորիցէ :

Փրկութի արդարոց 'ի նոնէ է . վերա-
կացու է նոց 'ի ժամանակս նեղութեան :

(Օգնեսցէ նոցա տէր , և փրկեսցէ զնո-
սա . ապրեցուցէ 'ի մեղաւորաց , և կե-
ցուցէ զնո , զի յուսացան 'ի նա :

Տունք լի :

ՍԱԼՄՈՍ ԼԷ

Սաղմոս 'ի դաւաճելու . սառ 'ի յեղատակ
շաբաթուոս :

Տէր մի սրտմտութիք քով յանդիմա-
ներ զիս , և մի բարկութիք քով խրա-
տեր զիս :

(Օ) ի նետք քո հարան յիս , և յիս հաս-
տատեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոց իմոց յերե-
սաց բարկութեան քոյ :

Ոչ է խաղաղութի տակերաց իմոց յե-
րեսաց մեղաց իմոց :

Մնորէնութիւնք իմ բարձրացան քան
զգլուխ իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրա-
ցան 'ի վերայ իմ :

Մեխեցան և փտեցան վերք իմ յերե-
սաց անդդամութե իմոց :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ .
զօրհանապազ տրտում զնայի , զի

անձն իմ լի եղև չարչարանօք . և ոչ
 դոյ բժշկութի մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
 յոյժ . մենչէի առ հեծուէ սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ան ցանկութիւն իմ,
 և հեծութի իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող
 զիս զօրութի իմ . լոյս աչաց իմոյ , և

այս ոչ եղև ընդ իս :

Նարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի
 իմ մերձեցան և կացին , և մերձաւորք

իմ հեռի եղէն յինէն :

Նոնադատէին զիս և խնդրէին զանձն
 իմ . ոյք խորհէին չար 'ի վերայ իմ ,

խօսեցան զանօրէնութի , և զնէնգու
 թիւն զօրհանապաղ խորհեցան :

Մ. յլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ . որպէս
 համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ
 գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ , և դու լուի
 ցես ինձ տէր անձ իմ :

Մայի՛ թէ մի ուրախ եղիցին յիս
 թշնամիք իմ . 'ի սասանել ստից իմոյ՝ 'ի

վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , և ցաւք
 իմ առաջի իմ են յանձամ :

Օ անօրէնութիւնս իմ պատմեցից, և
 հողացայց վասն մեղաց իմոց :
 Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի էն,
 և զօրացեալ էն քան զիս . և բազում
 էին, ոյք ասէին զիս 'ի տարապար-
 տուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
 բարւոյ . չար խօսէին զինէն, զի ես եր-
 թայի զհետ արդարութեան :

Մի թողուր զիս տէր անձ իմ, և մի 'ի
 բացեայ առնիր յինէն . հայեաց յօգ-
 նել ինձ՝ տէր փրկութե իմոյ :

Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ

Ի հասարած . յերէնոլմայ օրհնունի .
 'ի դաւիթ սարճուս :

Եսացի՝ թէ պահեցից զճանապարհս
 իմ, զի մի մեղաց լեզուաւ իմով :

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հա-
 կառակել մեղաւորին առաջի իմ :

Խուլ եղէ և խոնարհեցայ . լռեցի 'ի
 բարուէ, և ցաւք իմ նարսկեցան յիս :

Չեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում, և 'ի
 խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի .
 ցոյց ինձ տէր զհասարած իմ, և զթիւ

աւուրց խնոց՝ քաննիծն է, զի գիտացից
 թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն:

Մհա չափով եղից զաւուրս իմ. և կար
 զօրութեան խնոց օրպէս ոչ ինչ է առաջի
 իմ. սակայն ամենեին ընդունայն է նմ
 մարդ մտեղի:

Մպաքէն օրպէս ՚ի պատկերի շրջի
 մարդ, սակայն ՚ի զուր խռովի. գանձէ
 և ոչ գիտէ նւմ ժողովէ:

Իսկ արդ նլ է համբերութի իմ, թէ
 ոչ դու տէր. կամ կար զօրութե խնոց,
 թէ ոչ ՚ի քէն:

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկ-
 կեցեր զիս. նախատինս անզգամաց ա-
 ըարեր զիս:

Խուլ եղէ և ոչ բացի զբերանս իմ, զի
 դու արարեր:

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի ՚ի
 զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ:
 Աշտամբութի վասն մեղաց խրատեցեր
 զմարդ. մաշեցեր օրպէս սարդիոստայն
 զանձն նորա. սակայն ընդունայն է
 նմ մարդ:

Լուր տէր աղօթից խնոց, ունին դիւ
 խնդրուածաց խնոց, արտասուաց խնոց
 մի լուեր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նրժ-

դէ՛հ և անցաւոր որպէս ամ հարք իմ :
 Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչև
 երթեալ իցեմ, ուստի ոչ ևս գտա
 նիցիմ :

Տունք ժէ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ

Ի համարած . սաղմոս 'ի դաւախի :

Համբերելով համբերի ամն, և նայե-
 ցաւ առ իս, և լուաւ աղօթից իմոց :
 Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի
 կաւոյ և 'ի տղմոյ :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ,
 և ուղղեաց զգնացս իմ :

Երկ 'ի բերան իմ օրհնութի նոր, զօրհ-
 նութի ամն ամ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յու-
 սասցին 'ի տէր . երանեալ է այր՝ որոյ
 անունն ամն յոյս է նորա :

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւնս, և
 ոչ 'ի մոլութիւնս սուտ :

Բազում արարեր դու տէր ամ իմ
 զսքանչելիս քո . խորհրդոց քոյ՝ ոչ որ
 է որ նման է քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ, և բազում ե-
 ղեն քան զթիւ . ընդ զոհս և ընդ սա-
 տարադս ոչ հաճեցար, լսելիս հաս-

տատեցեր ինձ . զողջակէզս և զվասն
մեզայն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ
զամ ես . 'ի զլուխս զրոյ գրեալ է
վասն իմ :

Աննէլ զկամս քս նձ իմ կամեցայ , և
զօրէնս քս 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քս
յեկեղեցիս մեծս . ահա շրթունս իմ
ոչ արդելոց 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քս ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճըշ-
մարտութիւնս քս և զփրկութիւնս քս :

Ասացի և ոչ թագուցի զուղարմութիւնս
քս , և զճշմարտութիւնս քս 'ի ժողո-
վարդենէ մեծէ :

Այլ դու տէր մի հեռի առներ զգը-
թութիւնս քս յինէն . զի սղորմութիւնս
քս և ճշմարտութիւնս քս յամենայն
ժամ ընկացի զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոյ ոչ էր
նայա թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք
իմ , և ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր զլիսոյ իմոյ .
և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր փրկել զիս , և տէր յօդ-
նել ինձ նայեաց :

Մանչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խըն-
դրէին զանձն իմ բառնալ զսա . դարձ-
ցին յետս և ամանչեացեն՝ ոյք խորհէին
ինձ չար :

Արեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվա-
ղակի , որ ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնծաացեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ա-
մենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

Նոսացեն յամ ժամ՝ մեծ է անձ , և ոյք
սիրեն զփրկուած իւնս քս :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , անձ խորհեա
ղիս . օգնական և սղաշտպան իմ ես . և
դու անձ իմ մի յամենար :

Տունք իք : Գորդայս ծը :

ՍԱՂՄՈՍ Խ

Ի հարարած . սաղմոս ՚ի
դաւիթ :

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզ-
տնանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա անձ :
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանելի
առնէ զնա ՚ի վր երկրի , և ոչ մատնէ
զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիձն ցաւոց
իւրոց . զամ՝ անկողինս նորա դարձու-
ցանէ ՚ի հիւանդու թէ նորա :

Ես ասացի տէր սղորմեա ինձ . բժըշ-

Կեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ :
 Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ
 իցէ զի մեռցի, և կորիցէ անուն նորա :
 Մտանէր տեսանել զնանրու թիւն . խօս-
 ւէր 'ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօ-
 րէնու թիւնս յանձն իւր :

Մտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զի-
 նէն շնջէին ամ թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ . բանս ա-
 նօրէնու թէ եղին 'ի վերայ իմ :

Մի թէ որ ննջիցէն, և այլ ոչ ևս յա-
 ւելուցու յառնել . քանզի և այրն խա-
 ղաղու թէ իմոյ, յոր և եմս յուսացայ :

Որուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել
 ինձ խաբէու թիւն :

ՄԼ զու տէր ողորմեա ինձ և կանգ-
 նեա զիս, և ես հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ
 իս . զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնա-
 միք իմ :

ՄԼ զիս յամբժու թեան իմում ընկա-
 լար, և հաստատեցեր զիս առաջի քո
 յաւիտեան :

() րհնեալ տէր ամ խորայելի յաւի-
 տեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ

Ի հասարակած . Ի ճաստարակն արդարացի հարկուայ .
 սահման 'ի դատարն :

Արալէս փափաքէ եղջերու յաղաերս
 ջուրց , այնպէս փափաքէ անձն իմ
 առ քեզ ան :

Նարաւի է անձն իմ առ քեզ ան ,
 հզօր և կենդանի . երբ եկից երեւեցայց
 երեսացդ ան :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
 'ի տուէ և 'ի դիշերի . և այն զի ասէին
 զիս զօրհանապաղ թէ ուր է ան քո :

Օ այս որպէս յիշի , տառապէր յիս
 անձն իմ . քաջալերէի , զի մտից ընդ
 յարկաւ սքանչելեաց տանն ան :

Ի ձայն ցնծութե խոստովանութեան ,
 և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Երդ ընդէր արտում ես անձն իմ ,
 կամ ընդէր խոսովես զիս . յուսա առ
 ան , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց
 իմոց ան է :

Անձն իմ յոյժ խոսովեցաւ . վասն այսու
 ընդ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանա
 նու , 'ի հերմոնէ 'ի լեռնէ փոքուէ :

Խորք 'ի խորոց կարդացին առ քեզ , 'ի
 ձայն սահանաց քոց :

Վեհայն զբօսանք քո, և ակիք քո ան-
ցին 'ի վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց տէր զողորմութի
ւնք, 'ի գիշերի զօրհնութիւնն նոր. և
աղօթք իմ առ անձ վասն կենաց իմոց:
Մտայի անձ ընդունելի իմ ես. ընդէր
մերժեցեր զիս. ընդէր տրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոյ նախատեցին
զիս թշնամիք իմ. յասել զիս զօրհանա-
պաղ, թէ ո՞ւր է անձ քո:

Մտք ընդէր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէր խռովեա զիս. յուսա առ
անձ, խատուլանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց
իմոյ անձ է:

Տուիք ժի:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Սաղմոս 'ի դաւաճել:

Դատ արա ինձ անձ, և իրաւ արա
ինձ 'ի դատաստանի իմում:

Յաղգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մե-
ղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:

Դառ անձ հզօրիչ իմ ես. ընդէր մտա-
ցար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես 'ի
նեղել թշնամոյ իմոյ:

Մտաքեա անձ զիս քո և զճմարտու-

Թի քո . զի առաջնորդեցեն ինձ , և
 հանցեն զիս 'ի լեառնսս և 'ի յարկս քո :
 Մտից առաջի սեղանոյ ւոյ առ ւած , որ
 ուրախ առնէ զմանկու թիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ
 ւած ւած իմ :

Մտ ընդէր տրտում ես անձն իմ ,
 կամ ընդէր խռովեա զիս . յուսա առ
 ւած , խոստովանեա նմա ' փրկիչ երեսաց
 իմոց ւած է :

Տունք է : Գորդայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ

Ի հասարած . ի մասսարածեան որդոցն հոր-
 եաց . սաղմոս 'ի դասելն :

Մտուած' ահանջօք մերովք լուաք ,
 զոր հարքն մեր սլատմեցին մեզ :

Օգործն զոր դործեցեր յաւուրս նա-
 ցա , յաւուրսն առաջինս :

Չեան քո խլեաց զհեթանոսս , և
 զնոսա անկեցեր . չարչարեցեր զժողո-
 վուրդս քո , և հաներ զնոսա :

Ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
 զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա թէ փր-
 կեաց զնոսա :

Մտ աջ քո և բազուկ քո և լոյս ե-
 րեսաց քոց , զի հաճեցար զու ընդ նոս :

Պառ ինքն ես՝ թագաւոր իմ և նա՛մ իմ,
որ հրամայեցեր զփրկուեցն յակորայ :
Վ և զթշնամիս մեր հարցուք , և ա-
նուամբ քով արհամարհեցուք զյա-
րուցեալսն 'ի վերայ մեր :

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ , և
ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Լ՛յլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց
մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

Լ՛ստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ ,
և անուան նորա խոստովան եղիցուք
յաւիտեան :

Լ՛այց արդ մերժեցեր և անարդեցեր
զմեզ , և ոչ ելեր նա՛մ ընդ դօրս մեր :

Վարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնա-
միս մեր , և ատելիք մեր յափշտակե-
ցին զմեզ :

Լ՛ստուր զմեզ ո՞նչ զոչխար 'ի զենումն ,
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Վ աճառեցեր զժողովուրդս քո առանց
գնոյ . և ոչ դոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Լ՛րարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
մերոց . ծաղր և այսն կատականաց
այնոցիկ , որ շուրջ էին զմեզ :

Լ՛րարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց
'ի շարժել զզլուխս ժողովրդոց :

Օ՛ր նամ նախատինք իմ առաջի իմ են .

և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :
 Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի ,
 յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Մ¹⁰ ամենայն եկն 'ի վերայ մեր , և
 մեք զքեզ ոչ մոռացաք , և ոչ ստեցաք
 ուխտի քում , և ոչ դարձաք յետս
 սրտիւք մերովք :

Ղարձուցեր զշաւիղս մեր 'ի ճանա-
 պարհաց քոց , խոնարհ արարեր զմեզ
 'ի տեղի չարչարանաց . և ծածկեցին
 զմեզ ստուերք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանունն այ
 մերոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր
 առ աստուածս օտարս :

Սակայն ան խնդրէ զայս . զի նա քրն-
 նէ զգաղտնիս սրտից մերոց :

Ս¹¹ ան քո մեռանիմք զօրհանապազ .
 համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զենումն :

Օ¹² արթիր ընդէր 'ննջես տէր . արի
 և մի մերժեր զմեզ իսպառ :

Օ¹³ մէ դարձուցանես զերեսս քո 'ի
 մէջ . մոռանաս զաղքատութիւն և
 զնեղութիւնս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք
 մեր , և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

Մ¹⁴ ի տէր օգնեա մեզ , և փրկեա ըզ-
 մեզ վասն անուան քո :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ

Եւ հասարակաց . զաստանցելոց թամանահաց ,
որդարացն հորիւսաց ի Տասագորութեան . ասղմտա օրհ
նութեան շատն սիրելաւոյն :

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բա
րիս , և ասացից զգործս իմ թագաւորի :
Եւ զու իմ ոքսէս զրիչ արագագիր
դարի , գեղեցիկ տեսանելով քան զա
մենայն որդւոց մարդկան :

Սիրեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց . վս
այսորիկ օրհնեաց զքեզ իմ յաւի
տեան :

Եւ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելչու
թեան և գեղոց քոց :

Եւ արեա ուղղեա և թագաւորեա վասն
ճշմարտութեան հեղութեան և ար
դարութեան , և առաջնորդեսցէ քեզ
սքանչելապէս աջ քո :

Եւ ետք քո սրեալ են հզօր , և ժողո
վուրդք 'ի ներքոց քո անկցին , 'ի սիր
տրս թշնամեաց թագաւորի :

Եւ թու քո իմ յաւիտեանս յաւիտե
նից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան
արքայութեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն , և ասեցեր
զանօրէնութիւն :

Վասն այսորիկ օժ զքեզ ան ան քո
 իւզով ուրախութեան, առաւել քան
 զընկերս քո:

Օ մուռս և ստաշինս և կասիայ 'ի
 զգեատէ քումմէ, 'ի տաճարաց փղոս-
 կրէից, ուստի ուրախ արարինս զքեզ
 դատերք թագաւորաց 'ի պատիւ քո:
 Վացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի
 հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և
 պաճուճեալ:

Սուր դուստր և տես, խոնարհեցո
 զընկնս քո. մուռս զժողովուրդ քո և
 զտունս հօր քո, զի ցանկացաւ թա-
 գաւոր զեղոյ քո:

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիր պազցես
 սմա. և դուստր ծուրայ երկիր պազցէ
 սմա. և պատարագօք զերեսս սորա
 պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց:
 Մենայն փառք դատեր թագաւորի 'ի
 ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս զար-
 դարեալ և պաճուճեալ:

Հարցին թագաւորի կուսանք զհեա-
 նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա:
 Մտցեն ցնծութեամբ և ուրախութեմ,
 և տարցին 'ի տաճար թագաւորի. և
 փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո:
 Վացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամե-

նայն երկիր . և յիշեցի անուն քո ընդ
ամենայն ազգս ազգաց :

Ս ասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւի
տեանս յաւիտենից :

Տունք ժԷ :

ՍԱՆՄՈՍ ԽԵ

Ի հասարակ . որդւոցն հորեաց 'ի Վերաց
հաղորնէաց :

Ե ստուած մեր ապաւէն և զօրութի .
օգնական 'ի վերայ նեղութեանց , որ
դտին զմեզ յոյժ :

Ս ասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի
խռովել երկրի , 'ի փոխփսել լեւանց 'ի
սիրտս ծովու :

Վոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա .
խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա :

Վնացք գետոց ուրախ աննէն զքա
ղաքն նայ . և սուրբ արար զյարկս իւր
բարձրեալն :

Ի՞՞՞ 'ի մէջ նոցա , և նոքա մի սասանեա
ցին . օգնեսցէ նոցա նա՞՞՞ 'ի վաղորդայնէ
մինչև 'ի վաղորդայն :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհե
ցան թագաւորութիւք . ետ զձայն իւր
բարձրեալն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
 է մեր ան յակովբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս ան , որ արար
 զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչ 'ի
 ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց ,
 զղէնս խորտակեաց , և զասպարս այ-
 րեաց հրով :

Կանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ
 ան . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և
 բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
 է մեր ան յակովբայ :

Տունք ժա : Գորդայս ծի :

ՍԱԼՄՈՍ ԽԶ

Ի հասարած . Հասն որդեանցն հորեաց . սաղմոս
 'ի դատիմ :

Ուափս հարէք ամենայն հեթա-
 նոսք , աղաղակեցէք առ ան 'ի ձայն
 ցնծութի :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր
 մեծ 'ի վերայ ան երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս ը մեզ ,
 և զհեթանոսս 'ի ներքոյ ստից մերոց :

Բնորեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգու-
 թիւն , գեղեցկութեանցն յակովբայ
 զոր և սիրեաց :

Համբարձաւ ինձ օրհնութիւնք, և տէր
մեր ճայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք ինչ մերում, սաղմոս
ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս
ասացէք :

Թագաւոր մեծ 'ի վր ինձ երկրի ինձ է,
սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ :

Թագաւորեաց ինձ 'ի վր հեթանոսաց.
ինձ նստաւ յաթոռ սրբութե իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ ինձ
արբաշանու, զի ինչ զօրութիւնք յերկր
յոյժ համբարձան :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Սաղմոս օրհնութիւնք որդւոցն հարեաց. երկրորդ
շաբաթուա :

Մեծ է ինք, և օրհնեալ է յոյժ 'ի քա
ղաք ինչ մերոյ, 'ի լեան սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութիւնք ամե
նայն երկիր. լերինք սիփնի, կողմանք
հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորի մեծի :

Մեծ 'ի տաճարի իւրում յայտնի, 'ի ժա
մանակի որպէս օղնական լինէր նից :

Մհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան, և անցին 'ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմա

ցան . խռովեցան սասանեցան , և դո-
ղումն կալաւ զնսսա :

Ընդ երկունք ոմի 'ի ճննդեան , 'ի հողմ
սաստիկ փշրեացէ զնաւս 'ի Թարսիս :

Արպէս լուաք , սոյնպէս և տեսաք 'ի
քաղաք տեառն զօրութեանց' 'ի քա-
ղաք նոյ մերոյ :

Ընդ հիմունս արկ նմա յաւիտեան . ըն-
կալաք նոյ զողորմութիւն քո 'ի մէջ
ժողովրդեան քոյ :

Իստ անուան քում , սոյնպէս և օրհ-
նութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս .
և արդարութե լի է աջ քո :

Աւրախ եղիցի լեառն սիւմն . և ցնծաս-
ցեն դստերք յուդայ վասն իրաւանց
քոց տէր :

Շ ըջեցարուք զսիւմնիւ , պաշարեցէք
զնա և պատեցէք զաշտարակս նորա :

Վիք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեան
նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա , զի
պատմել կարասջիք յազգ յայլ :

Սա է նոյ , նոյ մեր յաւիտեանս յաւի-
տենից . և սա հովուեացէ զմեզ մինչև
յաւիտեան :

Տունք ժոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Ի հասարակ զորութեան հարկուց . սահման օրհն
 հաւելի 'ի դատելի :

Լուարուք զայս նամ ազգք . ունկնդիր
 լերուք ամենեքեան , ոյք բնակեալ էք
 յաշխարհի :

Նսուկդք երկրի և որդիք մարդկան ,
 'ի միասին մեծամեծք և տնանկք :

Բերան իմ խօսեացի զխնաստութի , և
 խորհուրդք սրաի իմոյ զհանձար :

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն
 իմ . բացից զառակս օրհնութեամբ 'ի
 սկզբանէ :

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր ջա
 րի . զի անօրէնութիւնք գնացից իմոյ
 շուրջ եղեն զինս :

Յուսացեալք 'ի զօրութի իւրեանց , 'ի
 բազմութիւն մեծութեան իւրեանց
 պարծեացին :

Եղբայր ոչ փրկէ և ոչ փրկէ մարդ , և
 ոչ տայ նոյ զփրկանս իւր , և ոչ զգինս
 փրկանաց անձին իւրոյ :

Սաստակեա յաւիտեան , և կեցցես
 մինչ իսպառ , և ոչ տեսցես զապակա
 նութիւն :

Յորժամ տեսցես թէ իմաստունք մե

ուանին , 'ի միասին անդգամք և անմիտք
կորկցեն , և թողցեն օտարաց զմեծու
թիւն իւրեանց :

Վերեզմանք տունք նոց եղկցին յաւի-
տեան , և յարկք նոցա ազգէ մինչև
յազգ . և կարգասցեն անուանք նոցա
'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի սլատուի էր և ոչ իմացաւ ,
հաւասարեաց անասնոց անբանից և
նմանեաց նոցա :

Մ. յս ճանապարհ է գայթաղղու թեան
նոցա նոցին . յետ այսորիկ բերանօք
իւրեանց հաճեացին :

Արաէս խաշն 'ի դժոխս մատնեացին , և
մահ հովուեցէ զնոսա . և տիրեցեն
նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :

() զնու թիք նոցա մաշեացին 'ի դժոխս ,
և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն անժ փրկեցէ զանձն
իմ 'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդու-
նին զիս :

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա :

Օ 'ի ոչ թէ 'ի մեռանել իւրում առցէ
ընդ իւր զամ . և ոչ թէ իջցեն փառք
տան նորա ընդ նմա :

Եւ անձն նորա 'ի կեանս իւրում օրհնեացի . խոստովան եղիցի քեզ՝ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Մտցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ խնացաւ , հաւասարեաց անանոց անբանից և նմանեաց նոցա :

Տունք է : Գորդայս խք :

ՍԱԼՄՈՍ ԽԹ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Սատուած աստուծոց տէր խօսեցաւ , կոչեաց զերկիր յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու :

Ի սիովնէ մեծվայելչութիւնս փրկութեան զեղոյ նորա :

Ըմբեր յայտնապէս եկեացէ , և նմ մեր մի դադարեացէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեացի , և շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Կոչեացէ զերկինս 'ի վերուստ՝ և զերկիր 'ի դատել զժողովուրդ իւր , ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր , և ոյք դնեն զպատարագս ուխտից 'ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեացեն երկինք զարդարու թիւնս նորա , զի նմ դատաւոր է :

Եւր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ
քեզ, և խորայել՝ քեզ վկայեցից . զի
 יִשְׁׁד יִשְׁׁד քո ես եմ :

Այ թէ վասն սրատարագաց քոց կըշ-
տամբեմ զքեզ . զի ողջակէզք քո առա-
ջի իմ են յամենայն ժամ :

Այ ընդունիմ՝ ի տանէ քումմէ զուա-
րակս, և ոչ՝ ի հօտից քոց նոխազս :
Իմ է ամենայն գազանն անտառի, երէ
 լերանց և ամենայն անասուն :

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկ-
նից . գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է :
Թէ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից .
 զի իմ է աշխարհ լիւ իւրով :

Այ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց, և
 ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :

Մատո նայ սրատարագ օրհնութեան .
 կատարեա բարձրելոյն զուխտս քո :
Կարգասցես առ իս յաւուր նեղութե-
քո . ես փրկեցից զքեզ, և դու փառա-
 ւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ նա . իսկ դու
 ընդէր բնաւ պատմես զարդարուի իմ,
 կամ առնուս զուխտս իմ՝ ի բերան քո :

Օ ի դու ատեցեր զխրատ իմ . մերժե-
ցեր և յետս ընկեցեր զամենայն բանս
 բերանոյ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր
 ընդ նոսա, և ընդ շունս դնէիր զբա-
 ժին քո:

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն, և
 լեզու քո նիւթէր զնենգութիւն:

Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսե-
 իր, և ՚ի վերայ որդւոյ մօր քո դնէիր
 զգայթագղութիւն:

Օայս ամենայն արարեր, և լռեցի
 քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում,
 Թէ և ես քեզ նամանիցեմ:

Ըրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս
 ամենայն առաջի քո. իմացարուք ամե-
 նեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զիմ:

Վուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք
 իցէ՝ որ փրկիցէ:

Պատարազ օրհնութեան փառաւոր ա-
 ռացէ զիս. և անդ է ճանապարհ, ուր
 ցուցից նմա զփրկութիւն այ:

Տունք իմ:

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

Եւ կատարած. ասողմտս ՚ի դասիւն. ՚ի ժամս
 նաեկ զի եկն ասա նա նախան Տարգարէ, իբրեւ
 զի Տփեալ էր նա ասա բերասբէէ:

Ողորմեա ինձ ան ըստ մեծի ողորմու-
 թեան քում. ըստ բազում դթութեան

քում քաւեա զանօրէնութիւն իմ :
 Աւաւել լուա զիս յանօրէնութիւնսն ,
 և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :
 Օ անօրէնութիւն իմ ես ինձէն գիտեմ .
 և մեղք իմ առաջի իմ էն յամ ժամ :
 Վեղ միայն մեղաց տէր , և չար առաջի
 քո արարի :
 Արպէս արդար եղիցես 'ի բանս քո և
 յաղթող 'ի դատել քեզ :
 Անօրէնութիւն յղացաւ , և 'ի մեղս ծնաւ
 զիս մայր իմ :
 Կու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր .
 զանյայտս և զճածկեալս իմաստութիւն .
 քով յայտնեցեր ինձ :
 Զօղեա յիս մշտեալ , և սուրբ եղէց .
 լուա , և քան զձիւն սպիտակ եղէց :
 Ասելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրա-
 խութիւն , և ցնծասցեն ոսկերք իմ
 տառապեալք :
 Կարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց , և
 զամ անօրէնութիւն իմ քաւեա յինէն :
 Աիրտ 'օք հաստատեա յիս ամ , և հոգի
 ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում :
 Ա'ի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոյ ,
 և զհոգի քո 'օք մի հաներ յինէն :
 Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութիւն քոյ , և հո-
 գւով պետութիւն քոյ հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո .
 և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :
 Փրկեա զիս յարեւել ան ան փրկութե
 իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու
 թեան քում :

Տէր եթէ զըթուես իմ բանաս , բե
 րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
 Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մա
 տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս
 իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնարհ . զսիրտ
 սուրբ և զհոգի խոնարհ ան ոչ ար
 համարէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիրովի ,
 և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի :
 Հայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
 արդարութեան . ուխտից պատարագս
 հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :
 Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

Եւստասիոս իմաստասէր , ասողմտա 'ի դաստիարակ
 'ի ժամանակի զի էին դուրէն եղբայրաց , ոչստաս
 իւսց աստուարաց , իւր աստուարացի զաստիարակ 'ի
 աստուարացի զիւրաց է :

Օ ի պարծիցի 'ի չարութե հզօր՝ զա
 նօրհնութիւն . զօրհանապաղ զանիրա

Լուծիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :
 Որպէս ածելի սուր՝ սրեաց զնենգու-
 թի, սիրեաց զչարութի քան զբարութի,
 զանօրէնութի քան զխօսս արդարութե :
 Սիրեաց նա զամ խօսս կործանման, և
 զլեզուս նենգաւորս :

Ս ասն այսորիկ ամ կործանեսցէ զնա
 իսպառ . իսլեսցէ և հանցէ զնա յարկաց
 իւրոց, և զարմատս նորա յերկրէն
 կենդանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ
 ծիծաղեսցին և ասասցեն :

Լ Ես այր է, որ ոչ արար զամ իւր օգ-
 նական . այլ յուսացաւ սա 'ի բազում
 մեծութիւն իւր, և զօրացաւ 'ի նան-
 րութե իւրում :

Լ Ես որպէս ձիթենի պտղալից 'ի
 տան ւայ . յուսացայ յողորմութիւն ւայ
 յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից :

Խոստովան եղէց քեզ յաւիտեան, զի
 արարեր . և համբերից անուան քում,
 զի քաղցր էս առաջի սրբոց քոց :

Տունք Ը : Գորդայս ծբ :

ՍԱՂՄԱՍ ԾԲ

Ի հասարակ . Հասն Տաղաղեմայ . Ի Տասարակ
Լեւն 'ի դասելն :

Լսայ անդգամն 'ի սրտի իւրում թէ
ոչ գոյ ամ . ապականեցան և պղծեցան
յանօրէնութե իւրեանց . և ոչ ոք է որ
առնէ զքաղցրութիւն :

Ը յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իցէ որ խնաս-
տուն՝ որ խնդրիցէ զամ :

Ը մենեքեան խոտօրեցան 'ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , և չէ որ մին
չէ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , որ
գործեն զանօրէնութիւն :

Ոք ուտէին զժողովուրդ իմ ոմկ կե-
րակուր հացի , և առ ամ ոչ կարդա-
ցին :

Ը նոք երկիցեն երկիւզ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւզ . զի ամ ցրուեացէ զոսկերս մար-
դահաճոյից :

Ը մաչեացեն և յամօթ լիցին , զի ամ ա-
նարգեաց զնոսա :

Ո տացէ 'ի սիովնէ զփրկութի խորայե-
լի . 'ի դարձուցանել ամ զգերութիւն

Ժողովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ յակովբ,
 և ուրախ եղիցի իսրայէլ:

Տունք Թ:

ՍԱԼՄՈՍ ԾԳ

Եւ հասարած . ընդ օրհնութեա իմաստութեան 'ի
 դատելու . 'ի թաճանաչելի զի եղիցի զի քայտիսն , և
 ասէնց զաստուղ՝ ասկասասիչ դատելու ըստ
 ցեալնսս ի աստուծոյ :

Եւ աստուծոյ յանուան քում կեցո զիս ,
 և 'ի զօրութե քում իրաւ արա ինձ :

Եւ լուր աղօթից իմոց . ունկն դիր բա-
 նից բերանոյ իմոյ :

() Եւ աստուծոյ յարեան 'ի վերայ իմ , և հը-
 զօրք իննգրեցին զանձն իմ , և ոչ հա-
 մարեցան զքեզ անձ առաջի իւրեանց :

Եւ հա անձ օգնական իմ , և տէր ընդու-
 նելի հողոյ իմոյ :

Եւ դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ ,
 ճշմարտութե քով սատակեա զնոսա :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մատու-
 ցից քեզ . խոստովան եղէց անուան
 քում տէր , զի բարի է :

Եւ անձ զուրթի իմմէ փրկեցեր զիս . և
 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի հասարակ - ընդ օրհնութիւնս ի հասարակէ -
 սաղմոս 'ի դաւիթ :

Անկն գիր անձ աղօթից իմոց, և մի
 անտես առնէր զինդրուածս իմ :

Նայեա առ իս և լուր ինձ, զի տրտ-
 մեցայ ես 'ի ճանճրանալ իմում, և
 խռովեցայ :

Ի ճայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մեղա-
 ւորին խոտորեցան յիս անիրաւութք,
 բարկութք ոիս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ
 մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Մէ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ, և
 ծածկեաց զիս խաւար :

Մեծի, տայր օք ինձ թլւս որպէս զա-
 դաւնւոյ՝ զի թռչէի վերանայի, և հե-
 ռացեալ դադարէի յանապատի :

Մկն ունէի անձ՝ որ վրկէր զիս 'ի կարճ-
 մտութի, 'ի զայրանալոյ, 'ի մրկեալ
 նեղսրտութի :

Մնկրտ տէր և բաժանեա զլեզուս նոցա -
 զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակա-
 ռակութիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն ըզ-
 պարսպօք նորա անօրէնութիւնք - չա-

ըիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պա-
կասեաց 'ի հրատարակաց նոցա վաչիս և
նենգութիւն :

Օ 'ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր ,
համբերէի արդեօք . կամ ատելւոյն մե-
ծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագչի
արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջ
նորդ իմ և ծանօթ իմ :

Մարքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր . զի գնայաք միաբանու-
թեամբ 'ի տան ւայ :

Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոյ , և կենդա-
նւոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չարութիւն
է 'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոյ :

Ես առ ւնձ կարդացի . և լուաւ ինձ
յերեկոյս , 'ի վաղորդայն և 'ի հասա-
րակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայնի
իմում . փրկեսցէ խաղաղութք զանձն
իմ 'ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք
հասին 'ի վերայ իմ :

Լուիցէ ւնձ և խոնարհ արասցէ զնձ ,
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Օ 'ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ
երկեան յոյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել

նոցա . և նորա պղծեցին զօրէնս նորա :
 Քաժանեցան 'ի սրամտութի երեւոյ
 նորա . և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

Սակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ ,
 և ինքեանք որպէս սլաք :

Ինկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կե-
 րակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեանս
 սասանութիւն արդարոյ :

Իսու տճ իջուսցես զնս 'ի դուք ապա-
 կանութե . արք արիւնասէղք և նեն-
 գաւորք մի հասարակեացեն զաւուրս
 իւրեանց . այլ ես 'ի քեզ տճ յուսացայ :
 Տունք իմ : Գորղայս լի :

Կանոնս Գորղայս է : Սարմոս ժթ : Տունք յն :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԵՍԻ
 ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Ի . Օրհնաց լի :

Օ 'ի հուք բորբոքեցաւ 'ի բարկութի
 իմմէ . այրեացէ և իջցէ մինչ 'ի դժոխս
 ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյս եր-
 կրի նոցա . վառեացին հրով , բորբոքե-
 ցին հիմունք լերանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս տամ 'ի վերայ նոցա ,
 և նետիւք իմովք սարաւեցից զնոսա :

Մաշեալք և հիւծեալք 'ի սովոյ . դա-
զանաբեկ գէշ անկեալ ամ թռչնոց
երկնից :

Եւ արա առանց բժշկութե արձակեցից
'ի վերայ նոցա՝ զգազանս անապատի ,
որ այսր և անդր քարշեցեն զնոսա
ընդ երկիր :

Եւ քաղաքուստ մանկակոտորս արասցէ
զնոսա սուր , և 'ի ներքուստ շտեմա-
րանաց նոցա անտի արհաւիրք ահից :

() երիտասարդս կուսանօք հանդերձ ,
և զտղայս հաստատելօք ծերովք հան-
դերձ :

Եւ սացի թէ ցրեցից զնո . և դադարե-
ցուցից զյիշատակս նոցա յազգաց :

Եւ թէ ոչ վասն բարկութե սրտմտութե
թշնամւոյն . զի մի երկայնակեացք ե-
ղիցին , և մի բարձրացին հպարտա-
ցեալ թշնամիքն , և ասացեն :

Եւ թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ
մեր հզօր . և ոչ տր ամ արար զայս ամ :

() ի ազգ մի խորհրդակորոյս են նորա .
և ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն , և ոչ
խորհեցան 'ի միտ առնուլ զայս ամե-
նայն . և արդ ընկալցին զամօթ յանձինս
իւրեանց :

() արմանք մի մեծ այս են . զի արդ մի

ՂՏաղարս հալածեսցէ, կամ երկուք
զբիւրս շարժեսցեն :

Թէ ոչ տեսանն այ մատնեալ էր զնոսա,
և տուեալ իցէ զնոսա 'ի ձեռս Թշնա-
մեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դիք նոցա որպէս զամբ մեր .
այլ Թշնամիք մեր վատախորհուրդք :

Յայդւոյն սողումայ էր որթ նոցա, և
տունկ նոցա 'ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութե, և
ողկոյզ նոցա 'ի դառնութեան լեղւոյ :

Սրտմտութիւն բարկութեան վիշապաց
գինի նոցա . սրտմտութիւն իժից՝ ան-

հնարին առանց բժշկութեան :

Աջ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս, և
կնքեալ սրահի 'ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատու-
ցից նոցա, 'ի ժամանակի յորում հարցի

զքարի ոտն նոցա :

Սերձ է որ կորստեան նոցա . հասեալ
է պատրաստութք տր 'ի վերայ նոցա :

Ղատէ տէր զժողովուրդ իւր, և 'ի ծա-
ռայս իւր մխիթարի :

Օ ի ետես զնոսա լքեալս, լուծեալս և
մատնեալս 'ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր, ո՞ւր են դիքն ձեր՝
յորս յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա .

զորոց զճարպ սպանդիցն ուտէիք, և
լմայէիք զգինի զոհիցն :

Եւրդ յարիցեն օգնեսցեն, և եղիցին
ձեզ թիկունք :

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԵՍԻ

() աներուք և տեսէք՝ զի ես եմ, և
ոչ զոյ այլ անձ բաց յինէն :

Ես սպանանեմ, և ես կեցուցանեմ.
Հարկանեմ, և ես բժշկեմ. և ոչ ոք իցէ՝
որ հանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. եր-
դուայ աջով իմով և ասացի՝ թէ կեն-
դանի եմ ես յաւիտեան :

Սրեցից օնփ փայլակն զսուսեր իմ. և ՚ի
խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց ի-
մոց. և ատելեաց իմոց հատուցից զհա-
տուցումն նոցա նոցին :

Եւրբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա.
և սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ վի-
րաւորելոց գերելոց գլխոց իշխանաց՝
թշնամեաց նոցա :

Սերախ եղիցին երկինք նովաւ. և եր-
կիր պաղցեն նմա ամենայն օրդիք ան :

Սերախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժո-
ղովրդեան նորա. և զօրացուցեն զնա

ամենայն հրեշտակք այ ,
 Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որ-
 դոյ նոցա . հատուցումն թշնամեաց
 նոցա հատուցաւ նոցա :
 Հատուցումն ատելեաց նոցա հատու-
 ցաւ նոցա . սրբեսցէ տէր զերկիր ժո-
 ղովրդեան իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Դու ես տէր մեր , դու ես քն փրկիչ
 մեր , զքեզ օրհնեն անձինք մեր :
 Մարդասէր տի , վասն սրբուհւոյ ան-
 արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի
 քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղա-
 ջանս մեր , և կեցո զմեզ :
 Բարոյ և աղօթի Մի նախանձիր և
 Խոստովան կանոնացն :
 Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանա-
 պարհս խաղաղութե , զտէր աղաչեցո-
 ցուք : Տէր ողորմեա :
 Վասն ցրելոյ ՚ի մէջ զամենայն խոր-
 հուրդս չարին , զտէր աղաչեցոցուք :
 Վասն պարգևելոյ մեզ առողջ խոր-
 հուրդս և առաքինի վարս , զտէր աղ :

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղա :

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զտիր
աղա :

Վասն հողւոյն հանգուցելոյ՝ որք ճըշ-
մարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քն ննջե-
ցին, զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սբ :
Օ անձինս : Ողորմեաց :

Մշտն :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամե-
նայն արարածոց երևելեաց և անե-
րևութից : Մ^ա քեզ կարդամք յամ-
ժամ. զի ընդ ամենայն տեղիս է տե-
րութիւն քո, և արքայութիւն քո ա-
մենեցուն տիրէ : Շնորհեա մեզ եր-
կիւղիւ՝ ի պաշտօն քո կանխել հանա-
պաղ. սիրել զքեզ ի բոլոր սրտէ և
՝ ի բովանդակ մտաց, և յամենայն զօ-
րութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս
քո : Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր
՝ ի սրբութիւն առանց բարկութեան և
երկմտութեան. և գտանել ՝ ի քէն
զհնորհս և զողորմութիւն, և զառա-

քինասէր գործոցն յաջողութի : Ս ան
զի դու ես տէր կենաց և ան ողորմու-
թեանց . և քեզ վայելեն փառք իշխա-
նութի և պատիւ այժմ և միշտ և յա-
վտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ստուծոյ երկրպագեսցուք :

Սում ամենազօր և յաղթող տէրու-
թեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկր-
պագութիւն , և փառաւորի յամենե-
ցունց թագաւորութիւն քո : Սայեա
յերկրպագութիւնս մեր , և ուստ մեզ
առնել զարդարութի ճշմարտութեան :
Ս ան զի դու ես աստուած խաղաղու-
թեան , որ բարձեր զթշնամութիւն 'ի
միջոյ , և արարեր խաղաղութիւն յեր-
կինս և յերկրի . հեռաւորաց և մեր-
ձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պար-
գևս քոյին բարեացդ : Սրում և զմեզ
մեծի շնորհացդ արժանի արասցես
դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս
քո , աստուած մեր և տէր մեր և փրկ-
կիչ յիսուս քրիստոս : Սր ես օրհնեալ
ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ այժմ

և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից •
ամէն :

Մատթ. Բան. 4 :

Յերգս օրհնութե և 'ի ձայն սաղմո-
սաց անդադար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զսբ հոգիդ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից • ամէն :

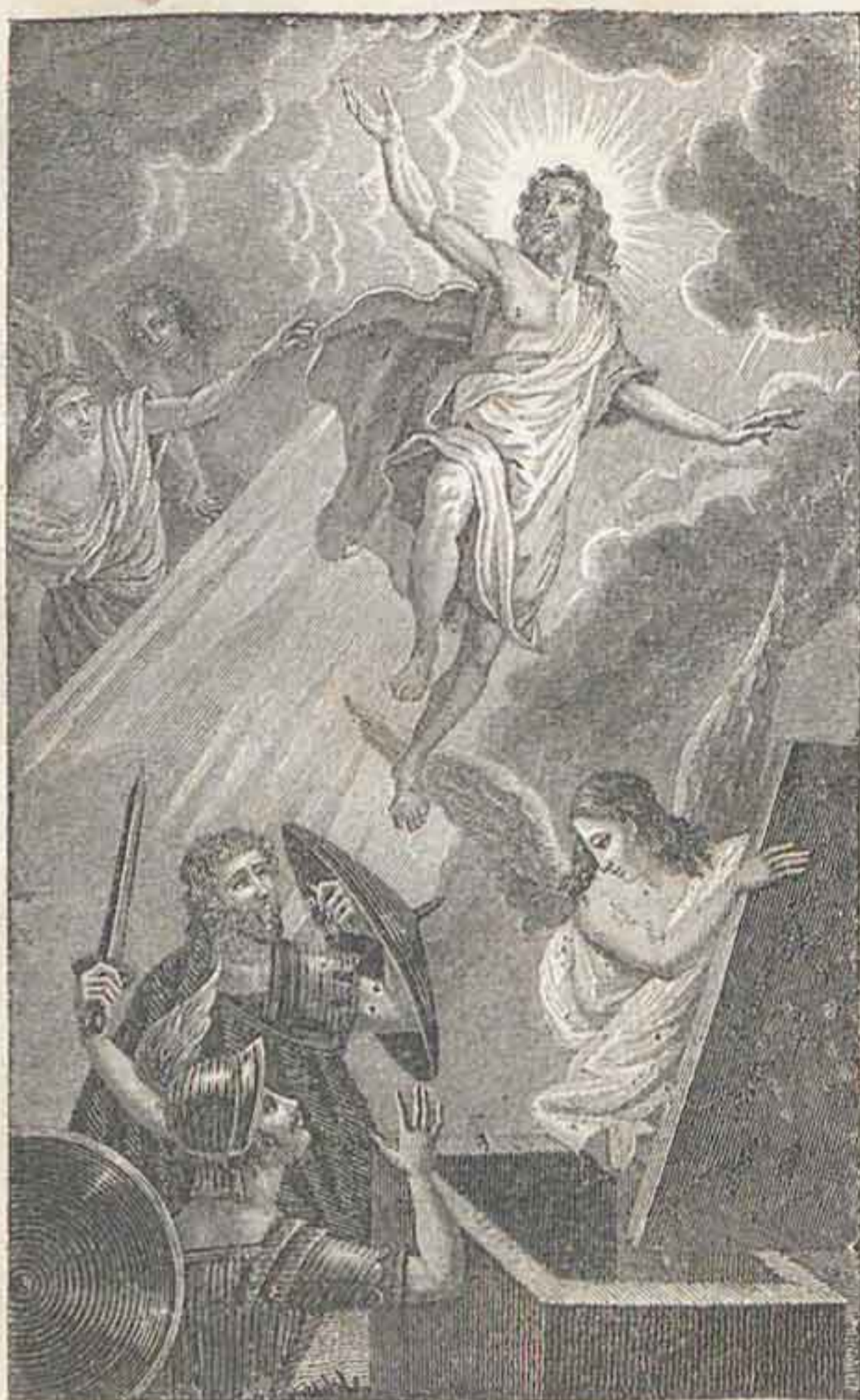
() րհնեալ տեր մեր յս քս • ամէն :
Հայր մեր որ :

In diesem Buche sind alle
 diejenigen Sachen beschrieben
 welche in der Natur
 zu finden sind.

Die Natur ist ein
 wunderbares Werk
 der Gottheit.

Handwritten scribble or signature at the bottom of the page.

Յարիցէ ւնժ, և ցրուեացին ամենայն
Թշնամիք նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ

Ի հարարած . լասն ժողովրդեանն , որ 'ի
արեւոյն հեռացեալ էին . 'ի ժամանակի զի
հաշան զնա աշխարհին 'ի գէլ : Յարչանագիր .
ասողճա 'ի դատելի :

Աղօրսեա ինձ ամ , զի կոխեաց զիս
մարդ . զօրհանապաղ պատերազմունք
նեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա-
պաղ . բազում եղէն՝ ոյք մարտնչէին ընդ
իս 'ի բարձանց :

Ի սուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տիր յու-
սացայ . աստուծով դուլեցից զբանս իմ .
յամ յուսացայ՝ և ոչ երկեայց , զի ա-
րասցէ ինձ մարդ :

Օ օրհանապաղ զբանս իմ անարդեցին .
զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարու-
թեան :

Պանդուխտք եղիցին , և թաքթա-
քուրք շրջեցին . նոքա դարչապարի
իմում սպասեցեն , որպէս և սպասէին
անձին իմոյ :

Արպէս առ ոչնչէ մերժեացես զնոսա .
բարկութիւն զժողովուրդս հնազանդե-
ցուացես :

Ընդ զկեանս իմ պատմեցից քեզ . եղից
զարտասուս իմ առաջի քո , ոմի խոստա-
ցար դու ինձ :

Պարծցին թշնամիք իմ յետս իւ-
րեանց , յաւուր յորում կարդացից
առ քեզ :

Ընդ ծանեայ զի անձ իմ ես դու . զանձ
օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զանձ գովեցից
'ի խօսս իմ . յանձ յուսացայ և ոչ եր-
կեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինչն են ուխտք իմ , զոր տաց քեզ
օրհնութիւն անձ անձ իմ :

Քրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ .
զաչս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի
գայթապարկութիւն . հաճոյ եղէց առաջի
անձն յերկրին կենդանեաց :

Տունք ժամ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Ի հասարակութիւն աստուծոցն . 'ի դասելն յօր-
հանաստիւն . 'ի ժամանակի զի քանիտացեալ լա-
րուցեալ էր նա յերեսաց սաստիւց յայրի անդ :

Աղորակեա ինձ անձ՝ ողորակեա ինձ , զի 'ի
քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թևոց քոց յուսացայց, մինչև անցցէ անօրէնութիւն :

Բազմակեցի առ անձ բարձրեալ, առ անձ բարերար իմ :

Բաբեաց յերկնից, և կեցոյց զիս . եղի նախատինս, որ կօխէին զիս :

Բաբեաց անձ զողորմութիւն և զճրշմարտութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ ՚ի միջոց գազանաց, զի ննջէի ես խռովեալ :

Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և նետք են, և լեզուք նոցա որպէս սուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ, և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի իմ խորխորատ, և անկան ինքեանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք :

Օ արթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ . և ես զարթեացյալ առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս անոր, և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութի
քո, մինչև յամպս ճշմարտութի քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ, և յա-
մենայն երկրի են փառք քո :

Տունք թի :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԷ

Ի հարարած . մի ապահանէր . յարջանագիր .
ապշուս 'ի դառելի :

Թե արդարև զարդարուի խօսելիք,
և ուղիղս դատելիք որդիք մարդկանս :
Քանզի և արդ իսկ 'ի օրաի ձերում
զանօրէնութի գործելիք յերկրի . անի-
րաւութի ձեռք ձեր նիւթեն :

() Կտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ . խա-
բեցան յարդանդէ, և խօսեցան սուտ :
Սրտմտութիւնս նոցա ըստ նամանութե-
օձի . որպէս իժի և քարբի, զի խցեալ
է զականջս իւր :

Օ ի մի լուխցէ նա զձայն թովչի ճար-
տարի, և մի առցէ դեղ 'ի դեղատուէ
իմաստնոյ :

Ընդ փշրեցէ զատամունսս նոցա 'ի բե-
րանս իւրեանց . և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց տէր :

Մնարդ եղիցին նոքա ոնց ջուր՝ զի հե-
ղու . 'ի լարել աղեղանս նի տկարացին

որպէս մում զի հալի, և սպառեցին :
 Բնկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարև, մինչ
 չև ՚ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց .
 որպէս դժնիկ բարկութեամբ կենդա-
 նայցաւ նւոյն կիզցէ զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
 զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
 յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարև գու-
 ցէ պատուղ արդարոյ, և է ան որ դատի
 զնոսա յերկրի :

Տունք Ժ : Գորդայս ԼԷ :

ՍԱՆՄՈՍ ԺԸ

Ի հասարակաց . մի ապառհանէր . յարհանաւորի . ՚ի
 Ժամանակի զի առաւելաց առաւել, և պաշա-
 բեաց զստան նորայ, զի ապանցէ զնա . ասիտա
 ՚ի դատիկն :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց ան,
 յայնցանէ որ յարուցեալ են ՚ի վերայ
 իմ, ասրեցո զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ, ոյք գործ են զա-
 նորէնութի . յարանց արիւնասհեղաց
 ասրեցո զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան, և հասին
 ՚ի վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յայնցանք . առանց

- մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :
- Օ արթիր ընդ առաջ իմ, և տես դու
 նոր զօրութեց նա՛ իսրայելի :
- Վայեաց և այց արա նամ հեթանոսաց .
 մի ողորմիր ամենեցուն, ոյք գործեն
 զանօրէնութիւն :
- Պարճցին ընդ երեկոյս . սուլեացին ուն
 շունք, և շրջեացին զքաղաքաւ :
- Նոքա զօղանջեացեն բերանօք իւրեանց,
 և սուր է 'ի շրթունս նոցա :
- Իսկ արդ ո՛վ լուաւ զայս . զի դու տէր
 ծիծաղեացիս զնոքօք, և արհամարհես
 ցես զնամ հեթանոսս :
- Օ զօրութի իմ առ քեզ պահեցից, զի
 նա՛ զօգնական իմ է :
- Ը՛ծ իմ, ողորմութիւն նորա կանխես
 ցէ առ իս . և նա՛ իմ ցոյց ինձ 'ի
 թշնամիս իմ :
- Մի սպանաներ զնոսա, զի մի մոռացին
 զժողովուրդս քո :
- Ջրուեա զնոսա զօրութեամբ քով,
 և ընկճեա զնոսա, զի դու ես պաշտպան
 իմ տէր :
- Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց
 նոցա, ընկլցին նոքա յամբարտաւանու
 թեան իւրեանց :
- Հանէ՛ծս և 'ի ստութիւն մատնեացին .

'ի կատարածի բարկութեան սպառեց
ցին, և մի գտցին:

'Վիտասցեն՝ զի ան տիրէ յակովբայ և
ան ծագաց երկրի:

'Վարձցին ընդ երեկոյս. սովեսցին որ
պէս շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ:

'Նորա սիրուեսցին յուտել. ապա թէ ոչ
յագեսցին, սրտնջեսցեն:

'Եւ օրհնեցից զօրհնութիւնս ան, և
ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան
քում:

'Օ ի եղեր իմ պաշտպան և տուն ա-
պաւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ օգ-
նական իմ:

'Քեզ սաղմոս ասացից՝ ան ապաւէն
իմ. ան ողորմութե իմոյ:

Տունք իմ:

ՍԱՆՄՈՍ ԺԹ

'Ի կատարած. զատանցելոց թաճանակաց առ-
ուածանէ. 'ի թաճանակի զի կրչիք արար նա
զմիջագիւրս և զասորեւորանն առիտղաց, և 'ի
դարչին կարչանէր յովաբ զհարն աղտից յերկ-
րաւան կաղարս: Յարչանագիր. առդմա 'ի
դատել:

'Տ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ.
բարկացար, և դժասցիս 'ի մեզ:

Շարժեցեր զերկիր, և խառնեցուցեր
 զսա . բժշկեա զհարուածս սորա, զի
 սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովրդեան քում խատու թի .
 և ետուր ըմպել մեզ զինի յիմարու թե :
 Լատուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ասլ
 րեացին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո ա .
 ջուլ քո, և լուր մեզ :

Ըճ խօսեցաւ 'ի սրբուէ իւրմէ . բարձր
 եղէց, բաժանեցայց զսիւքէմ, և զհո
 վիտան յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղայադ, և իմ է մանասէ . եփ
 րեմ հզօրիչ զլսոյ իմոյ :

Յուգայ թագաւոր իմ . մովաբ աւաղան
 յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ
 այլազգիք հնազանդ եղեն :

Մտարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՛
 առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեղովմէ :
 Եթէ ոչ դու նձ, որ մերժեցեր զմեզ,
 և ոչ ելեր նձ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութե, զի
 ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն . և
 նա արհամարհեսցէ զայնասիկ՝ որ նե
 ղեն զմեզ :

ՍԱԼՄՈՍ Կ

Ի հասարակ ընդ օրհնութի . սաղմոս 'ի դաւախի :

Եւր իմ աղօթից իմոց , նայեա տէր
 յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրէ կարդացի առ քեզ ,
 մինչ 'ի վաստակել սրտի իմոց :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջ
 նորդեցեր ինձ , և իմ եղեր յոյս , և աշ-
 տարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թըշ-
 նամւոյն :

Ի նակեցայց 'ի յարկս քո յաւիտեանս , և
 ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թւոց քոց :

Դու իմ լուար աղօթից իմոց . ետուր
 ժառանգութիւն , ոյք երկնչին յանուա-
 նէ քումմէ :

Եւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի
 ամաց նորա , աւուրս ազգաց մինչև
 յազգս նորա :

Կայ և մնայ յաւիտեանս առաջի ինչ ու
 զորմութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք
 ինդրեացեն 'ի նմանէ :

Եւ յապէս սաղմոս ասացից քեզ յաւի-
 տեանս յաւիտենից , և տայ քեզ զա-
 ղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Տունք Ք : Գորդայս իսբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ

Ի հապարած . 'ի վերայ եդեռովսայ .
սաղմոս 'ի դատելի :

Քայց միայն նոյ հնազանդ լեր անձն
իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ փրկութիւն :

Նա է նա՞մ իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն
իմ, զի մի սասանեցայց առաւել :

Մինչև յերբ յառնէք 'ի վերայ մարդոյ՝
սպանանել ամենեքեան, որպէս յորմոյ
թիւրեւոյ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :

Քայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան
մերժել յինէն, և ընթացան 'ի ծարաւս
իւրեանց :

Քերանօք իւրեանց օրհնէին, և սըր-
տիւք անհիծանէին :

Քայց սակայն նոյ հնազանդ լիցի անձն
իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ համբերութի :

Նա է նա՞մ իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ
զի մի սասանեցայց :

Յնոյ է զօրութիւն իմ և փառք իմ . նա՞մ
օգնութի իմոյ, յոյս իմ է առ նա՞մ :

Յուսացարուք 'ի նա նա՞մ ժողովք ժողո-
վորդոց . սփռեցէք առաջի նորա զսիրտս
ձեր, զի նա՞մ օգնական է մեր յաւիտեանս
ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են օրդիք մարդ-

կան . սուտ են որդիք մարդկան . 'ի կը-
շուս իւրեանց մեղանչեն , և ինքեանք
յուռայնութե են 'ի միասին :

Մի յուսայք յանիրաւութի , յաւիշտա-
կութեան մի ցանկայք . և մեծութիւն
թէ առիւ գայցէ , մի յօժարեացին
սիրտք ձեր :

Մի անգամ խօսեցաւ ւած , և երկուս
զայս լուար :

Յայ է զօրութիւն , և քո ւոր ողորմու-
թի . և դու հատուցանես իւրաքան-
չիւր ըստ գործս նոցա :

Տունք ժգ :

ՍԱԼՄՈՍ ԿԲ

Սաղմա 'ի դաւիթ . Ռեզրեա նապէր նա յա-
նապարի անդ կրկնասարանի :

Մ¹ Եւ ւած իմ , ես առ քեզ առաւօտ առ-
նեմ . ծարաւեաց առ քեզ հողի իմ . քա-
նիպատիկ ևս և մարմին իմ :

Արպէս երկիր անապատ և անջուր , ուր
ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ :

Մ² յապէս 'ի սքս երեւեցայց քեզ , տեսա-
նել ինձ զգորութի քո և զփառս քո :

Մ³ ասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո
քան զկեանս իմ . և շրթունք իմ գո-
վեսցեն զքեզ :

Մյապէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ,
 և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Սրպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ
 ցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեօրհն
 օրհնեցէ զքեզ բերանս իմ:

Օ ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում,
 քառաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Օ ի եղեր իմ օգնականս, 'ի հովանի
 թւոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկա-
 լաւ աջ քո. և նորա 'ի նանիր ինդրե-
 ցին զանձնս իմ:

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի .
 մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
 աղուեսուց եղևցին:

Սաղաւոր յուսացաւ 'ի տօր . գովեսցին
 ամենեքեան՝ որ երդնունս նովաւ . խըց-
 ցին բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զա-
 նիրաւութիւնս:

Տունք ժամ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ

Ի հասարակ . ասողմտս 'ի դաւախի:

Ի ուր տձ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ
 առ քեզ . յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա
 զանձնս իմ:

Նաճկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի

բազմութի՛ն՝ ոյք գործեն զանօրէնութի՛ն :
 Այք սրեցին որպէս սուտեր զլեզուս իւրեանց . լարեցին զաղեղունս իւրեանց
 յիրս դառնութեան :

Ձգել՛ի գաղտնիս այնօցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձգեսցեն՛ի նոսա , և մի երկիցեն :

Այք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան . խորհեցան թագուցանել ինձ որոգայթ , և ասացին ոչ տեսանէ զայս տօր :

Քննեցին զանօրէնութիւնս , պատրաստեցան՛ի քննել զքննութի՛ն :

Սատիցէ այր՛ի խորութի՛ն սրտի իւրոյ , և բարձր եղիցի տօ՛ծ :

Նետք տղայոց եղեն վերք նոցա . տկարացան՛ի նոսա լեզուք իւրեանց , և խռովեցին ամենեքեան՝ ոյք հայէին ընդ նոսա :

Նրկեաւ տօ՛մ մարդ . և պատմեցին ըզգործս տօյ , և զարարածս նորա՛ի միտառին :

Ուրախ եղիցի արդար՛ի տօր , և յուսացի՛ի նա . նովաւ գովեցին ամենեքեան , ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Տունք թ : Գորդայս ԼԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԻ

Ի հասարակած . առաջուս 'ի դասելն : () Երկուսն
 Երեմիայի ' եղեկեկեկի եւ ժողովրդեանն , յորժամ
 'ի պանդխտութենն համեինն Ելանել :

Քեզ վայելէ օրհնութիւնն աստուած
 'ի սիրովն . և քեզ տացինն աղօթք յերու-
 սաղէմ :

Ուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամե-
 նայն մարմինն եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վր մեր .
 զամբարշտութիս մեր դու քաւեսցես :
 Երանի զօր ընտրեցեր և ընկալար , և
 բնակեսցեն 'ի դաւիթս քո :

Եցուք մեք 'ի բարութի տան քո . յբ-
 է տաճար քո սքանչելի արդարու-
 թեամբ :

Ուր մեզ ամ փրկիչ մեր , յոյս ամ ծա-
 գաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

Ապատրաստէ զլերինս զօրութք իւ-
 ռով . և զգեցեալ է զօրութիւնն :

Ախռովեցուցանէ զմեծութի ծովու , և
 զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խռովեսցին հեթանոսք , և երկիցեն
 բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յելս առաւօտու ընդ երեկոյս զուար-
 ճացին . հայեցար յերկիր՝ արբեցու-

ցեր զնա , և բազում արարեր զմեծու-
թիւն նորա :

Վետն նյ լի եղև ջուրք . պատրաստ ա-
րարեր զկերակուր նորա , զի այսպէս է
պատրաստու թիւն :

Օպիսս նորա արբեցուցեր , և բազում
արարեր զարմտիս նորա :

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նո-
րա . օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրու-
թեան քոյ :

Վաշտք քո լցցին պարարտուք . պարար-
տասցին գեղեցկութիք անապատի :

Տլուրք ցնծութի զգեցցին , և զգեցցին
խոյք մաքեաց :

Հալիաք բազում արասցեն ցորեան , ա-
ղաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

Տունք ժի :

ՍԱԼՄՈՍ ԿԵ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դաւաճել . յարու-
նիս :

Մաղակեցէք առ նձ նամ երկիր . սաղ-
մոս ասացէք անուան նորա , և սուք
զփառս օրհնութե նորա :

Մասցէք նյ , որպէս զի ահեղ են գործք
քո . 'ի բազում զօրութեան քում ստե-
ցին քեզ թշնամիք քո :

Մե՛նայն երկիր երկիր պաղցեն քեզ .

սաղմոս ասասցեն քեզ, և սաղմոս աաս-
ցեն անուան քում:

Եկայք և տեսէք զգործս նոյ. որպէս
զի ահեղ են խորհրդովք քան զամե-
նայն որդւոց մարդկան:

Ո գարձոյց զծովս 'ի ցամաք. և ընդ
գետս անցին յոտանաւորք:

Ընդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա, որ
տիրէն զօրութիւն իւրով յաւիտենից:

Ընք նորա 'ի հեթանոսս հային. ոյք
դառնացուցին զնա, մի բարձրացին յան-
ձինս իւրեանց:

() Ըհնեցէք հեթանոսք զանձ մեր. լսե-
լի արարէք զձայն օրհնութե նորա:

Ընն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և ոչ
ետ դողութի ոտից իմոց:

Փորձեցեր զմեզ անձ և քննեցեր, որպէս
և քննի արծաթ:

Ըջուցեր զմեզ յորոգայթ, եղիւր նե-
ղութիւն 'ի թիկունս մեր. և անցու-
ցեր զմարդիկ 'ի վերայ պլիսոց մերոց:

Ընցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և
հաներ զմեզ 'ի հանգիստ:

Ստից 'ի տուն քո պատարագօք. տաց
քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ
չրթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ
'ի նեղութեան:

Օ ողջակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
խոյօք և խնկօք, և քեզ մատուցից
զուարակս և նոխազս:

Եկայք լուարուք ինձ՝ և պատմեցից
ձեզ ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յս, զոր
ինչ արար անձին իմոյ:

Եւ նա բերանով իմով կարդացի. և
բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով:

Օ մեղս թէ տեսանէի՝ ի սրտի իմում,
միթէ լսէր ինձ տօր:

Վասն այսորիկ լուաւ տձ, և նայեցաւ
՝ի ձայն խնդրուածաց իմոյ:

() Երհնեալ է տձ՝ որ ոչ ՚ի բացեայ ա-
րար զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութիւնս
իւր յինէն:

Տունք ժթ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւնս. սաղմոս
երգոց:

Եւ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ. և
երևեցո զերեսս քո՝ ի մեզ, և ողորմեա
մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազինս տմ զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք տձ, խոստովան եղիցին առ

քեզ ժողովուրդք ամենայն :
 Արախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք ,
 զի դու դատիս զժողովուրդս յուղ-
 ղութիւն . և ազգաց երկրի դու առաջ
 նորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
 անձ . գոհասցին զքէն ժողովուրդք ա-
 մենայն :

Երկիր ետ զստուղ իւր , և օրհնեաց
 զմեզ անձ անձ մեր :

Մ՛ծ մեր օրհնեսցէ զմեզ . և 'ի նմանէ
 երկիցեն անձազք երկրի :

Տունք է : Գորդայս խն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ

Եւհարարած . սաղմոս 'ի դատիւն :

Յարիցէ անձ' և ցրուեսցին ամենայն
 թշնամիք նորա , փախիցեն ատելիք նո-
 րա յերեսաց նորա :

Արպէս պակասէ ծուխ՝ պակասեսցին .
 որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ , այնպէս
 կորիցեն մեղաւորք յերեսաց անձ :

Մ՛րդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն
 առաջի նորա , և զուարճասցին յուրա-
 խութեան իւրեանց :

() րհնեսցէք զանձ և սաղմոս ասացէք
 անուան նորա . ճանապարհ արարէք

այնմիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս, և
տէր է անուն նորա:

Յնծասցեն առաջի նորա, և խառվես-
ցին յերեսաց նորա:

Ար հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց,
նա՞ծ՝ ի տեղւոջ սրբութե իւրում:

Ը՞ծ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ի տան,
և հանէ զկապեալս քաջութե՞ք իւրով-
սոյնպէս և զդառնացողս՝ որ բնակեալ
են ի դերեզմանս:

Ը՞ծ ընդ ելանել քեզ առաջի ժողովար-
դեան քո, ընդ անցանել քեզ ընդ ա-
նապատ՝ երկիր շարժեցաւ:

Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերեսաց
նայ՝ ի սինէ առաջի նայ խորայելի:

Ընծրե կամաց պատրաստեցեր նա՞ծ ժա-
ռանգութե քում, թէպէտ հիւանդա-
ցաւ, սակայն դու հաստատեցեր զնա,
և գաղանք քո բնակեացեն ի նմա:

Պատրաստ արարեր քաղցրութե քո աղ-
քատի նա՞ծ. նոր տացէ զբան, ոյք աւե-
տարանեն զօրութե՞ք բազմաւ:

Թաղաւոր զօրութեց սիրելւոյ, զգե-
ղեցկութիւն տան քո բաժանեալ յա-
ւարի. թէպէտ և ննջեսցիք ի մէջ վի-
ճակաց:

Թեք աղաւնւոյ արծաթապատ, և

Թիկնամեջք նորա 'ի գոյն ոսկւոյ :

| գումարել երկնաւորին զթագաւորս
'ի վր' նր, ձիւնասցին 'ի սաղմոն :

| Էառն այ լեառն պարարտ, լեառն մա-
ծեալ, և լեառն պարարտ . և զի'նչ կար-
ծէք լերինք հպարտացեալք :

| Էառն, ընդ որ հաճեցաւ ան բնակել
'ի նմա, քանզի և տէր իսկ բնակեցե-
լ 'ի նմա իսպառ :

Կառք այ բիւրապատիկք, հազարք ուղ-
ղիւք, և տր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբու-
թենէ իւրմէ :

Եւ 'ի բարձունս և գերեաց զգերութի .
առ աւար՝ բաշխեաց պարգևս և ետ-
որդւոց մարդկան . քանզի թերահաւա-
տից ևս բնակեալ եղիցի 'ի նմա :

Տր ան օրհնեալ՝ օրհնեալ տր զօրհա-
նապազ, առաջնորդեցեցէ մեզ ան փրկ-
կիչ մեր :

Ընձ մեր ան կենարար, և 'ի տնէ Էն
ելք մահու :

Ըայց սակայն ան փրկեցեցէ զգլուխ
թնամեաց մերոց . և զհերն կարճ'սո-
վին, որ դնան յանօրէնութի իւրեանց :

Ըսաց տր՝ 'ի խորոց անդնոց դարձու-
ցից, և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի դուրս
կորզեցից :

(Ին) թացցի սան քո յարեան, և լեզուք
 շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :
 Երևեցան գնացք քո անձ . գնացք ան
 թագաւորին մերոյ սրբոյ :
 Ամնխեցին իշխանք հանել զօրհնութի
 'ի մէջ կուսանաց և գովչաց :
 (Ե) կեղեցիա օրհնեցէք զանձ, և զան
 յաղբերացն իսրայելի :
 (Ե) նդ բենիամին 'ի տղայութե զարմա
 նայի, իշխանք յուղայ առաջնորդք նո
 րա՝ իշխանք զաբուղոնի, և իշխանք
 նեփթաղիմայ :
 Հրամայեա անձ զօրութիք քով . զօրացո
 զայս, զոր հաստատեցեր 'ի մեզ :
 Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղեմէ քեզ
 մատուցեն թագաւորք զպատարագս :
 Սաստեա 'ի գազան եղեգան, 'ի ժողովս
 զուարակաց և 'ի դասս երնջոց :
 Խոտեցին այնոքիկ՝ որք ընտրեալ են
 արծաթով . ցրուեա զհեթանոսս, և
 ոյք կամին ընդ պատերազմ :
 Եկեցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ . հըն
 դիկք յառաջագոյն ձեռնառու լիցին առ
 աստուած :
 (Թ) ագաւորութիք երկրի օրհնեցէք զանձ,
 և սաղմոս ասացէք ան :
 Ղանապարհ արարէք այնմիկ, որ նատի

յերկինս երկնից ընդ յարեւելս :
 Մ՛հա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրուէ .
 և տուք զփառս նոն :

Եւ վերայ իսրայելի մեծվայելչութիւնս
 նորա . զօրութիւնս նորա մինչև յամսպս
 երկնից :

Սքանչելի է նա՞ծ 'ի վերայ սրբոց իւրոց ,
 նա՞ծ իսրայելի :

Մա տացէ զօրութիւնս հաստատութիւնս
 ժողովրդեան իւրոց . օրհնեալ է նա՞ծ :

Տուր լի :

ՍԱԼՄՈՍ ԿԸ

Եւ հաստատութիւնս . վասն զաստատեցելոցն .
 ասողմոս 'ի դատելիս :

Կեցո զիս նա՞ծ , զի հասին ջուրք յանձնս
 իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց , ուր
 ոչ գոյ ինձ հանգիստ :

Եկի ես 'ի խորս ծովու , և շրջանք ըն-
 կրդմեցին զիս :

Վաստակեցի ես առ աղաղակել , և կեր-
 կերեցաւ կոկորդ իմ :

Վուաղեցին աչք իմ առ յուսալ ինձ առ
 նոր նա՞ծ իմ :

Բազում եղեն քան զհեր զլիսոյ իմոյ ,
 ոչք ատէին զիս 'ի տարապարտուց :

Օջրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք

իմ'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ
էր , տու ժէի նոցա :

Ը՞ծ դու ծանեար զանդգամութի իմ ,
և յանցանք իմ'ի քէն ոչ ծածկեցան :

Մի ամաչեացեն վասն իմ , ոյք համբե-
րեն քեզ տր տր զօրութեց . մի պատ-
կառեացեն վասն իմ , ոյք ինդրեն զքեզ
ամ իսրայելի :

Վասն քո համբերի նախատանաց . և
ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

()տար եղէ ես յեղբարց իմոց . և հիւր
որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան 'ի վե-
րայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և
եղեն ինձ այս նախատինք . արարի ըզ-
հանդերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ
նոցա :

Օ ինէն խորհէին , ոյք նստէին առ
դրունս . զիս այսն առնէին , ոյք ըմպէին
զինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տր 'ի ժա-
մանակ ընդունելի :

Ը՞ծ 'ի բազում ողորմութե քում լուր
ինձ , 'ի ճշմարտութի փրկութեան քո :

Վարկեցո զիս 'ի կաւոյ , զի մի ընկլայց .

ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, և 'ի
 խորոց ջուրց բազմաց :

Մի ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց, և մի
 ընկզմեսցեն զիս անդունդք խորոց . ջըր-
 հոր մի կափուսցէ զբերան իւր 'ի վե-
 րայ իմ :

Եւ ինձ տր, զի քաղցր է ողորմութի
 քո . ըստ բազում գթութե քո հայեա
 յիս, և մի դարձուցաներ զերեսս քո 'ի
 ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ ես,
 վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս, և
 վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ, զա-
 մօթ իմ և զպատկառանս իմ :

Մռաջի քո են տամ նեղիչք անձին իմոյ .
 նախատանաց համբեր սիրտ իմ և
 թշուառութեան :

Մին ունէի՝ թէ ո տրտմեսցի ընդ իս, և
 ոչ որ էր . և մխիթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծա-
 րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
 յորոգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի դայ-
 թագղութիւն :

Խաւարեսցին աչք նոց, զի մի տեսցեն .
 և զթիկունս նոց հանապազ կորացո :

Մրկցես 'ի վերայ նոցա զբարկուի քո .
 արտամուծիւն բարկուծէ քոյ հասցէ
 'ի վերայ նոցա :

Նշիցին բնակուծիք նց աւերակ . և 'ի
 յարկս նց մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ :

Օ 'ի զոր դուն հարեր՝ հալածեցին , և
 'ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :

Վիր զմեղս 'ի վերայ մեղաց նոցա , զի
 մի մտցեն յարդարուծի քո :

Սնջեացին նոքա 'ի դարուծէ քումմէ
 կենաց , և ընդ արդարս քո մի գրեացին :

Նշքատ և ցաւած եմ ես . փրկուծի քո
 ան ընկալցի զիս :

() րհնեցից զանունս նոց իմոց օրհնութ ,
 և բարձր արարից զնա գովուծիք :

Հաճոյ եղիցի նոց քան զործ մատաղ ,
 որ բերէ եղջիւրս և կճղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին .
 ինդրեցէք զանձ , և կեցցեն անձինք

ձեր :

Օ 'ի աւ տէր տնանկաց , և զկա-
 ւր ոչ արհամարհեաց :

զնա երկինք և երկիր ,
 մ որ զեռայ 'ի նոսա :

ուխ , և շինեսցին քաղաքք
 շինեսցեն բնակեսցեն՝ և

նոգեսցեն 'ի նմա :

Օ աւակ ծառայից քոց հաստատեցի
անդ . և ոյք սիրեն զանուն քո , բնա-
կեացեն 'ի նմա :

Տունք 18 :
ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ

Ի հասարակած . 'ի դասելն՝ աստ 'ի յեշտութեան իւր .
հեղաց պետ արեւ . ասող Տուս :

Ըճ յօգնել ինձ նայեաց , և տր յընկե-
րել ինձ փութա :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին , որ խըն-
դրէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
մաչեացեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալ , որ
ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե-
նէքեան , որ խնդրեն զքեզ տէր :

Ըսասցեն յիմ ժամ՝ մեծ է նձ , և ոյք
սիրեն զփրկութիս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , նձ օգնեա
ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ' և տ-
իմ՝ մի յամենա

Տունք 19 : Գորդայ

ՍԱԶՄՈՍ Հ

Ի կարարած . որդւոյն յովնագրաց . յէտ աս-
 անջնոյ Գերու-նէն . սաղմոս 'ի դատիւ :

Ի քեզ տր յուսացայ , մի ամաչեցից
 յաւիտեան . յարդարութե քում փրը-
 կեա զիս և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո , և կե-
 ցո զիս :

Եր իմ տճ ապաւէն , և տեղի ամուր
 կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն
 իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Մճ իմ , փրկեա զիս 'ի ձեռաց մեղա-
 ւորի , 'ի ձեռաց անօրինի և անի-
 րաւի :

Դու ես համբերութի իմ տր , տր յոյս
 իմ 'ի մանկութի իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ .
 յորովայնէ մօր իմոց դու ես ապաւէն
 իմ , և առ 'ի քէն է օգնութի իմ յա-
 մենայն ժամ :

Արպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց . և
 դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Եցի բերան իմ դովութի . որպէս օրհ-
 նեցից զփառս քո , զօրհանապազ զմեծ-
 վայելութիս քո :

Մի ընկենուր զիս տր 'ի ժամանակս

Ծերութե . 'ի պակասել զօրութե իմոյ
մի թողուր զիս :

Մտացին թշնամիք իմ ինձ . և որ պաշարեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի միասին և ասացին :

Մ՛ծ եթող զնա , հալածեսցուք և հասցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա :

Մտուած իմ , մի հեռի առնիր յինէն . և նձ յօղնել ինձ նայեաց :

Մ՛մաչեսցեն և պակասեսցին՝ ոյք չարախօս կային զանձնէ իմմէ . զպեցցին զամօթ և զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար :

Ես յամ ժամ յուսացայց , և յաւելից յօրհնութիս քո :

Իերան իմ պատմեսցէ զարդարութիս քո , զօրհանասպաղ զգովութիս քո :

Արպէս ոչ թէ խարդախութի ինչ զիտէի ես զպրութե . այլ մտից 'ի զօրութիս քոն . և տէր յիշեցի զարդարութիւնս քո միայն :

Մ՛ծ իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկութենէ իմմէ . և ցարդ ևս պատմեցից զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալևորել և 'ի ծերանալ , նձ իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո ազգի ամենայնի որ գալոյն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս
մինչ 'ի բարձունս զոր արարեր մեծա-
մեծս, ԹՃ ը նմանէ քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում
և չարչարանս . դարձար և մխիթարե-
ցեր զիս, և 'ի խորոց անդնդոց երկրէ
հաներ զիս :

Յաճախեցեր 'ի զօրութիւնս քո . դար-
ձար մխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց եր-
կրէ միւսանդամ հաներ զիս :

Ըրդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի
պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ
ԹՃ . սաղմոս ասացից քեզ օրհնութիւն
սուրբդ խորայելի :

Յնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղ-
մոս ասիցեմ քեզ . և անձն իմ զոր և
փրկեցեր :

Լաւ և շեղու իմ զօրհանապաղ խօսեցի
զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և
ամաչեացեն, ոչք խնդրէին ինձ չար :
Տունք ի՞նչ :

ՍԵՂՄՈՍ ՀԱ

Ի սողման սաղմոս :

Ըճ զիրաւունս քո արքայի տուր, և
զարդարութիւն քո օրդւոյ թագաւորի :

Վաստել զժողովուրդս քո արդարութիւնք,
 և զաղքատս քո իրաւամբք:

Մռցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեանս,
 և բլուրք զարդարութիւնս:

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեանս
 և կեցուսցէ զորդիս տնանկաց, և խոնարհեցուսցէ
 զամբարտաւանս:

Վացցէ և մնասցէ ընդ արևու յառաջ
 քան զլուսին ազգէ մինչև յազգ:

Սըցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ գեղմանս,
 որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Ճաղեսցէ յաւուրս նորա արդարութիւնս,
 բազում խաղաղութիւն՝ մինչև կատարեսցի լուսին:

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով, 'ի գետոց
 մինչև 'ի ծագս աշխարհի:

Մռաջի նորա նախ Տնդիկք անկցին, և թշնամիք
 նորա հող կերիցեն:

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս
 մատուցեն նմա. թագաւորք արաբայ
 և սաբայ պատարագս բերցեն նմա:

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք
 երկրի, և ամենայն ազգք ծառայեցեն
 նմա:

Օ 'ի փրկեաց զաղքատն 'ի հզօրէ. զաղքատն
 և զտնանկն, որոյ ոչ է իւր օգնական:

Ընխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տը
 նանկն և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ .
 'ի վաշխից չարեաց փրկեսցէ զանձինս
 նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի
 նոցա . կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն
 արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ . և
 զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն
 երկիր . և 'ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրասցի քան զլիբանան պտուղ նո-
 րա . ծաղկեսցի 'ի քաղաքի տն օրպէս
 խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւի-
 տեան . զի յառաջ քան զարև է անուն
 նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք եր-
 կրի , և ամ ազիներ երանիցեն նմա :

() օրհնեալ տէր ամ իսրայելի որ առնէ
 սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
 սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի
 փառօք նորա ամենայն երկիր . եղիցի
 եղիցի :

Տունք ի : Գորդայս խի :

Կանոնս Գորդայս է : Սաղմոս Ժէ : Տունս մձ :

ԱՂՕԹՒՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԵԼԻ

Խ . Թ . Գ . Բ :

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր, և
բարձրացաւ եղջիւր իմ յամօ փրկիչ
իմ:

Ինդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ
թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի փրկ-
իւթեան քում:

Օ ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր, և ոչ
արդար որպէս զամօ մեր, և չիք սուրբ
բաց յայ մերմէ:

Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտա-
ւանս, և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան
հպարտ մեծաբանութեան:

Ը՞ծ գիտութեաց՝ տէր ամօ պատրաստէ
իւրով իմաստութեամբ զգիտութիւնս
յարարածս իւր:

Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլացան,
և տկարք վառեցան զօրութեամբ:

Յաղք և լիք հացիւ նուազեցին, և
քաղցեալք լցին զերկիր:

Ընուն ծնաւ եօթն, և բազմածինս
նուազեաց 'ի ծննդոց:

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ, ի

Զուցանէ՛ ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ, և տիր մեծացուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր, և բարձր առնէ զտառապետս յաղբեաց :

Նստուցանէ զնս իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան, և աթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ նոցա :

Նստարէ զուխտս ուխտաւորաց, և օրհնեաց զամս արդարոց :

Օ ի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ՝ հզօր . այլ տիր տկար առնէ զհակառակորդս իւր . տիր սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն ի խորհուրդս իւր . և մի պարծեսցի հզօրն ի զօրութեան իւրում . և մի պարծեսցի մեծն ի մեծութեան իւրում :

Եւ որ պարծին, ի տիր պարծեսցի . ի խորհուրդս զիտութե զտէր ճանաչել . Եւնել զիրաւունս և գործել զարդարութիւնս ի վերայ երեսաց երկրի :

Տր ել յերկինս և որոտաց, և ինքն դատի առանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց, և բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յամ փրկիչ
 իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տօր տե-
 րամբ և հաւատով:

Սարգասէր տօր, վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատ մօր քոյ և կուսի, և վասն խա-
 չի քոյ պատուականի, տօր ընկալ զաղա-
 չանս մեր, և կեցո զմեզ:

Քարոզ և աղօթք Սղորմեա և Ի նեղու-
 թեան հանոնայն:

Վասն գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողոր-
 մութիւն 'ի բարերար տեառնէ մերմէ
 զտօր աղաչեսցուք: Տը ողոր:

Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ
 մարդկան և յորոգայթից սատանայի,
 զտօր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից
 և տանց հաւատացելոց, զտօր աղաչե-
 սցուք:

Վասն ողք 'ի լերինս յայրս 'ի փապարս
 բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր
 աղաչեսցուք:

Վասն ողք սաղմոսիւք և օրհնութիւն
 կատարեն զամենայն ժամանակս կե-

նաց իւրեանց, զտէր աղաչեսցուք:
 Ս անն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քս ննջեցին, զտիր աղաչեսցուք:

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սբ հաւատոյս մերոյ զտիր աղաչեսցուք:
 Օ անձինս: Սղորմեաց:

Մշտն:

Քո հանամք զքէն տէր աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Օ արթո զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ տէր անձ մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ անձութիւն քո, և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ՚ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ զճառայքս քո արժանի արա ՚ի տուէ և ՚ի դիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհել ՚ի սէր պատուիրանաց քոց: Եւ գոհանալով փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

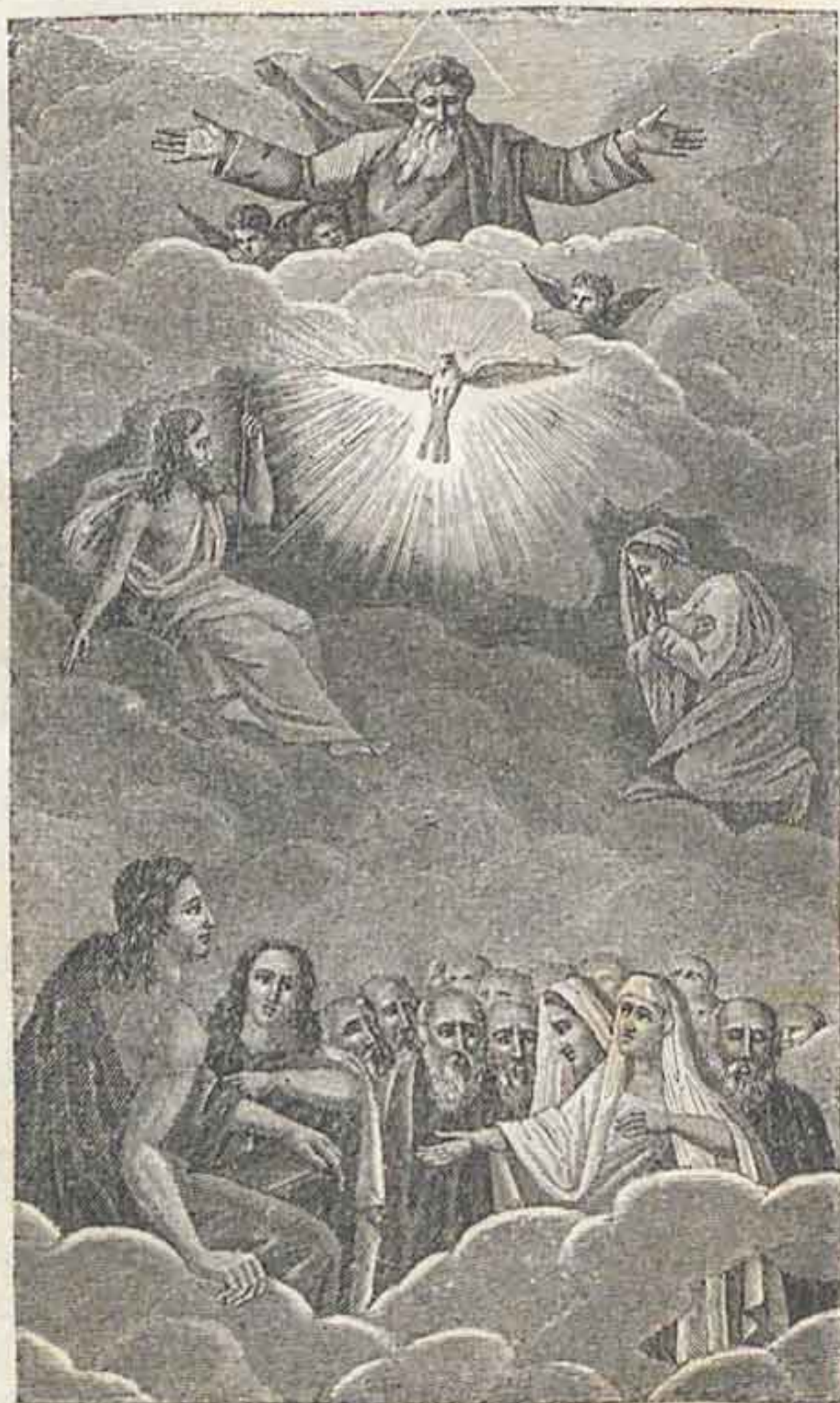
Երկու թիւն ամենեցուն :
 Երկու թիւն երկուսուցուք :

Երկուսուցուք զորոթիւն և անհաւատ
 անամահաւատ, դու ես քո անհաւատ :
 Ար շնորհեցեր մեզ 'ի մեջ գիշերի յառ-
 նել և խոստովան լինել առ քեզ վասն
 իրաւանց և արդարութեան քո : Եւ
 այժմ՝ աղաչեմք զքեզ տէր անհաւատ,
 արա զմեզ արթունս և սրտաւատս 'ի
 ժամ առաւօտու ընդ սրբս քո : Եւ ընդ
 նոսին գոհանալով փառաւորեցուք
 զքեզ ընդ հօր և ընդ հօգևոյդ սրբոյ
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից . ամէն :

Մարտի :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովա-
 նութեամբ անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զսուրբ հօգևոյ
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից . ամէն :

() Երկուսուցուք տէր մեր յո քո . ամէն :
 Հայր մեր որ :

Ա՛րարէս սիրելի են յարկք քո տէր զօրու թեանց .
 ցանկաց և փափաղէ անձն իմ 'ի դաւիթս քո :

ՍՆՂՄՈՍ ՀԲ

Սաղմոս յաստի • օրհնութեան :

Իբրեւ զի բարի է խորայելի անձ և ոյք,
ուղիղ են սրտիւք :

Եւ այց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին
ոտք • սակաւիկ մի և գայթաղդեալ էին
գնացք իմ :

Վախանձեցայ ևս ընդ անօրէնս • զիսա
ղաղութիւն մեղաւորաց որպէս տեսա
նէի, զի ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա :

Հաստատուն էին տանջանք նոցա • ՚ի
վաստակս մարդկան շեն նոքա, և ըստ
մարդկան ոչ տանջեցին :

Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբար
տաւանութիւն • արկան զիւրեամբք
զամբարշտութիւն և զանիրաւութիւն
իւրեանց :

Եւ յիս ո՞նք ՚ի ճարպոյ անիրաւութիւք նց •
զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոց սրտից
իւրեանց :

Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ •

զապիրատութիւն 'ի բարձունս խոր-
հեցան :

Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց , և
զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ :

Սասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի
այսրէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ
գացին 'ի նոսա :

Մսացին՝ զիա՛րդ զիտաց անձ . կամ գու-
ցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ 'ի բարձ-
րելոյն :

Մհա մեղաւորք են և յաջողեալ է նո-
ցա . կան և ունին զմեծութիւն աշ-
խարհի :

Մսացի՛ 'ի զուր ուրեմն արդարացու-
ցի զսիրտ իմ . լուացայց սրբութեամբ
զձեռս իմ . և եղէ ես խոշտանկեալ
զօրհանապաղ . և կշտամբանք իմ ընդ
առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի՛ թէ այսպէս պատ-
մեցից . ասաւասիկ յազգ որդւոց քոյ՝
որոց և ուխտեցի :

Ի մտի եղի , թէ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ , մինչև մտից 'ի սրբու-
թիւն անյ և 'ի միտ առից զկատարած
նոցա :

Սակայն վասն նենգութեան նոցա սա-
րազիր արասցես զնոսա , և կործանես .

ցես զնոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Իսկ զիւրդ եղեն յաւեր յանկարծակի սատակեցան պակասեցան կորեան վսանօրէնութեան իւրեանց, և եղեն որպէս երազք զարթուցելոց :

Տը 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա անարդեացես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի իմում, և երիկամունք իմ այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ պիտացի որպէս զանասուն համարեցայ առաջիքս, և ես յամ ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խորհուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ, և փառօք ընկալար զիս :

() Ինչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ 'ի քէն զինչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Նուաղեաց սիրտ իմ և մարմին իմ . ա՛նձ սրտի իմոյ, բաժին իմ ա՛նձ յաւերտեան :

Նշաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս իւրեանց 'ի քէն, կորիցեն . սատակեսցես զամենեւեան՝ որ ապստամբ եղեն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ ա՛նձ բարի է, և դնել առ ա՛նձ զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո՛ ի
զրունս զատեր սիւմնի :

Տունք իմ :

ՍԱԼՄՈՍ 39

Դճատարտաբեկանս յատարտի :

Բնդէր մերժեցեր ան իսպառ . բարկացաւ սրտմտութի քո՛ ի վերայ խաչինս
արօտի քո :

Յիշեա զժողովուրդ քո , զոր ստացար
՛ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգ
դուժեանս քո :

Ետուն սիւմն այս՝ ուր բնակեցեր դու
՛ի սմա . համբարձ զձեռն քո՛ ի վերայ
ամբարտաւանութեանս նոցա իսպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին՝ ի սրբ
բութեանս քում . պարծեցան ատելիք
քո՛ ի մէջ բարեկենդանութեանս իւ
րեանց :

Եղին զնշանս իւրեանց ՛ի նշանս , և
ինքեանք ոչ ծանեան զելլ ՛ի վերուստ :

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորե
ցին զզրունս նորա , ՛ի միասին փայտա
տօք և մրձովք կործանեցին զնա :

Ելրեցին ՛ի հուր զսրբութի քո յերկ
րի . պղծեցին զխորանս անուանս քո :

Ետացին ՛ի սիրտս իւրեանց ազգք նո .

ցա 'ի միասին, եկայք լեցուցուք զամենայն տօնս այ յերկրէ :

Նշանա մեք ինչ ոչ տեսաք, և ոչ ևս գուցէ մարդարէ. և զմեզ ինչ որ ոչ ճանաչիցէ :

Ս'ինչև յերբ անձ նախատէ թշնամին, բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ քո :

Նոգէր դարձուցանես զձեռն քո, և զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ :

Ս'ծ թագաւոր մեր յառաջ քան զյաւիտեանս, որ արարեր զփրկութիւն 'ի մէջ երկրի :

Ղու հաստատեցեր զօրութեամբ քով զծով. դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապաց 'ի վերայ ջուրց :

Ղու փշրեցեր զգլուխ վիշապին, և ետուր զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Ղու բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըզվտակս. դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Քո է տիւ և քո է զիշեր. զլոյս և զարև դու հաստատեցեր. և դու հաստատեցեր զամենայն սահմանս երկրի. զգարուն և զամառն դու ստեղծեր :

Ս'յս յուշ վիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեաց զնոր. ժողովուրդ անպզամ

բարկացոյց զանուն սուրբ քո :

Մի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոստովան առնի առ քեզ . և զանձինս տնանկաց քոց մի մոռանար խապառ :

Հայեա յուխտ քո , զի լցան տունք ափշերոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղքատն և տնանկ օրհնեսցեն զանուն սուրբ քո :

Ըրի անձ և դատեա զդատաստանս քո . յիշեա զնախատինս՝ որ յանդգամէն զօրհանապաղ :

Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց . ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց վերացի հանապաղ :

Տունք իմ : Գորդայս խիլ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ

Ի հապարած . մի աղաչանէր . ընդ օրհնութեանս : Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորէացի անէաչս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ անձ , խոստովան եղիցուք և կարդասցուք զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամ սքանչելիս քո . յորժամ ժամ առից , ես ուղիղ դատեցայց : Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք

նորա . ես հաստատեցի զսիւնս նորա :
 Եւ սացի անօրինաց , թէ մի անօրինիք . եւ
 մեղաւորաց , թէ մի բարձրացուցանէք
 զեղջիւրս ձեր :

Մի համբառնայք 'ի բարձունս զեղ-
 ջիւրս ձեր , եւ մի խօսիք զայն անիրաւուի :
 Օ ի ոչ յարեւելից եւ ոչ յարեւմտից եւ
 ոչ յանապատէ լերանց . այլ անձ դատաւ-
 ւոր է :

Օ այս խոնարհ առնէ , եւ զսոյն բար-
 ձրացուցանէ . բաժակ 'ի ձեռին տն զի-
 նի լի անապակ արկեալ . եւ խոնարհե-
 ցոյց յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեցցի . եւ
 արբցեն զնա անմեղաւորք երկրի :

Եւս ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ա-
 սացից այն յակովբայ :

Օ անմեղջիւրս մեղաւորաց փշրեացես .
 Եւ բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :

Տունք Ժ :

ՍԱԼՄՈՍ ՀԵ

Ի հասարակ . ընդ օրհնութիւնս . մի ապա-
 հաներ : Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորիւսաւ-
 նէայս :

Յայտնի է 'ի հրէաստանի անձ , եւ յիս-
 րայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղև խաղաղութիւն տեղի նորա . և
բնակութիւն նորա սիւնն :

Ենդ խորտակեաց տիր զգորութիւն աղե-
ղան , զղէն զսուր և զճակատամարտ :

Սուսատու ես դու սքանչելապէս լե-
րանցն յաւիտենից . խռովեցին ամե-
նեքեան որ անմիտ են սրտիւք . ննջեցին
զքունս իւրեանց , և ինչ ոչ գտին :

Սմենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց . 'ի սաստէ քումմէ աստուած
յակորաց ննջեցին , և ոչք հեծեալ էին
'ի ձիս :

Դու ահաւոր ես , և ոմ կարէ կալ ա-
ռաջի քո . ոմ երևեցար դու յերկնից ,
յայտնի եղև բարկութիւն քո :

Երկիր երկեալ և սարսեաց ընդ յառ-
նէն այ 'ի գատաստան , ընդ ապրեցու-
ցանել զամենայն հեղս երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ-
նին առ քեզ . և ծածկեալք իմաստու-
թեամբ օրհնեցեն զքեզ :

Սեխտս դիք , և կատարեցէք տն այ
մերոյ ամենեքեան որ շուրջ էք ըզ-
նովալ :

Սատուցէք պատարագս ահաւորին . ո
քաղէ զհողիս իշխանաց , ահաւոր է նա
քան զամ թագաւորս երկրի :

Տունք Ժ :

ՍԵՂՄՈՍ Հ.Զ

Ի հասարակած • Հասան եղբիւնովմայ • ստղմա
յասարի :

Հայնիւ իմով ես առ տէր կարդա
ցի • ձայնիւ իմով առ անձ, և նայեցաւ
առ իս :

Հաւուր նեղութե իմոյ զան ինդրեցի
ձեռօք իմովք • ՚ի գիշերի առաջի նորա
ոչ խաբեցայ :

Այ կամէր մխիթարել անձն իմ • յիշեցի
զանձ և ուրախ եղէ • հողայի, և նուա
ղէր յիս հողի իմ :

Սամանեցին պահուց աչք իմ • խռովե
ցայ և ոչ խօսեցայ • խորհեցայ զա
ւուրսն զառաջինս, և զամս յաւիտենից
յիշեցի :

Սօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում •

հողայի և տառապէր յիս հողի իմ :

Մի՛թէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ զիս
տէր • և ո՞չ ևս յաւելուցու ՚ի հաճել
և ևս :

Կամ խապառ արգելցէ՞ զողորմութի իւր
յինէն • կամ կատարեանց զբան իւր աղ
ղէ մինչև յազգ :

Կամ մտաւոցի գթալ անձ իմ և ևս • կամ
արգելցէ՞ զգթութի իւր բարկութեամբ
իւրով :

Լսացի՛ թէ այժմ սկսայ . այս է նորո-
գումն աջոյ բարձրելոյն :

Յիշեցի զգործս Ինն՝ ի սկզբանէ . յիշե-
ցի զսքանչելիս նորա :

Խորհեցայ յիմ գործս քո , և ՚ի ձեռա-
գործս քո խորհեցայ :

Լ՛ծ , ՚ի սրբութե են ճանապարհք քո .
ով է Իմ մեծ՝ որպէս զԻմ մեր . դու ես
Իմ , որ առնես զսքանչելիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զղօրու-
թիւն քո . փրկեցեր բազկաւ քով զժո-
ղովուրդս քո , զորդին յակօբայ և
յովսեփու :

Տեսին զքեզ ջուրք Իմ , տեսին զքեզ
ջուրք՝ և երկեան . և խորք խռովեցան
՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց :

Չայն ետուն ամպք . քանզի և նետք քո
գնան ՚ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :

Լըրեեցան փայլատակունք քո տիեզե-
րաց . խռովեցաւ և դողաց երկիր :

Ի ծովու են ճանապարհք քո , շաւիղք
քո ՚ի ջուրս բազումս . և հետք քո ոչ
երևին :

Լուաջնորդեցեր որպէս խաչին ժողո-
վրդեան քո ՚ի ձեռն մովսեսի և ա-
հարոնի :

Տունք ժշ : Գորղայս Ը :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՀԷ

Ի հասարակ . Ի Տասարորակ
 յաստի :

Երայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .
 խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս
 բերանոյ իմոյ :

Բացից առական զբերան իմ , խօսեցայց
 զառակս 'ի սկզբանէ :

Արպէս լուաք՝ և ծանեաք զայս , և
 հարբն մեր պատմեցին մեզ :

Աչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յազգ
 յայլ , պատմել զօրհնութիւնս տն , զզօրու
 թի և զսքանչելիս իւր զոր արար :

Հաստատեաց զվկայութիւնս իւր առ
 յակովբ , և օրէնս եդ 'ի վերայ իս
 րայելի :

Ար ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն
 մերոց , ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց .
 զի ծանիցեն յազգ յայլ :

Արդիք որ ծնանին , յարիցեն և պատ
 մեսցեն զայս որդւոց իւրեանց . զի դի
 ցեն առ տն զյոյս իւրեանց , և մի մո
 ռասցին զգործս տն :

Օ պատուիրանս նր խնդրելով խըն
 դրեսցեն . և մի եղիցին որպէս և հարբ
 իւրեանց :

Մզգ չար և դառնացող . ազգ որ ոչ ուզ
 զեաց զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց
 առ ԿՏՈՂԻ Իւր :

Որդիք եփրեմի լիաճիգք և սնդաճիգք ,
 յաւուր պատերազմի կապարձս դար-
 ձուցին :

Ոչ կացին նորա յուխտի ԿՏՆ . ըստ իրա-
 ւանց նորա ոչ կամեցան գնալ :

Սուացան զերախտիս նորա և զսքան-
 ջելիսն՝ զոր եցոյց նոցա :

Մռաջի հարց նոց զոր արար զսքանջելիս
 իւր յերկրին եգիպտացւոց և ՚ի դաշ-
 տին տայանու :

Հերձ զծովն՝ և անցոյց զնսսա . կացոյց
 զջուրսն որպէս ՚ի տիկս :

Մռաջնորդեաց նոց ամպով ՚ի տուէ , և
 զԿՏՈՂԻ Իւր լոյս հրոյ :

Հերձ զվէմն յանապատի , և ետ ըմպել
 նոցա որպէս ՚ի խորոյ մեծէ :

Հան զջուրսն ՚ի վիմէն , և հոսեաց որ-
 պէս զգետս զջուրսն :

Սակայն յաւելին ՚ի մեղանջել . և ևս
 բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Փորձեցին զԿՏՈՂԻ Իւր սիրտս իւրեանց ,
 ՚ի ինդրել զկերակուր անձանց իւ-
 րեանց :

Տրտնջեցին զԿՏՆ և ասացին . մի՞թէ կա-

Ընդ իցէ ամ պատրաստել սեղան յանա-
պատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին
Զուրբ, և վտակք խաղային ՚ի նը-
մանէ :

Մըէ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեզ .
կամ պատրաստեսցէ սեղան ժողովըր-
դեան իւրոյ :

Սան այսորիկ լուաւ զայս ամբ, և յա-
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ ՚ի յա-
կովք, և բարկութիւն ել ՚ի վերայ
խորայելի :

Օ ի ոչ հաւատացին յամ, և ոչ յու-
սացան ՚ի փրկութի նորա :

Հրաման ետ ամպոց ՚ի վերուստ, և
զգրուեա երկնից եբաց, և տեղեաց ՚ի
նոսա մանանայ ՚ի կերակուր :

Օ հաց երկնից ետ նց, զհաց հրեշտա-
կաց կերան մարդիկ . և իջոց ՚ի նոսա
կերակուր ՚ի լիութի :

Հան զհողմ հարաւոյ, և ամ զօրութի
իւրով զհիւսիսիւ :

Տեղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող . ոմ
զաւաղ ծովու զթռչունս թեւաւորս :

Մըկ ՚ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ
զվրանօք նոցա :

Կերան և յազեցան յոյժ . զցանկութի

Նոցա ետ նոցա . և ոչինչ կարօտ եղեն 'ի
ցանկութի իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւ-
րեանց էին , բարկութիւնս յայ ել 'ի
վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ , և զընտիր
ընտիրս յիտրայելէ սատակեաց :

Յայսմ ամի մեղան և ևս . ոչ հաւատա-
ցին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք
նոցա , և ամք նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա , խնդրէին
զնա . դառնային և առաւօտ առնէին
առ ամ :

Յիշեցին՝ զի ամ օգնական էր նոցա .
ամ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա . և սիրաք
նոցա ոչ էին ուղիղ ընդ նմա , և ոչ հա-
ւատացին ուխտի նորա :

Եւ յնա ինքն գթած էր . քաւէր զմեղս
նոցա , և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութի
իւր . և ոչ բորբոքեաց զամենայն սրբա-
մտութի իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հոգի
որ ելանէ , այլ ոչ ևս դառնայ :

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
յանապատի . բարկացուցին զբար-
ձրեալն յանջրդի :

Պարձան և փորձեցին զնձ , և զորն
խորայելի զայրացուցին :

Այ յիշեցին զձեռն նոր յաւուր յորում
փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր
յերկրին եգիպտացւոց և 'ի դաշտին
տայանու :

Պարձոյց յարիւն զգետս նոցա . և
զանձրևս նոցա , զի մի արբցեն :

Ղռաքեաց 'ի նոսա շանաճանճ և եկեր
զնձ . և գորտիւ ապականեաց զնձ :

Եւտ ժանկոց զպտուղ նոցա , և զվաս-
տակս նոցա մարախոյ :

Հար կարկտիւ զայգիս նոցա , և ըզ-
թղենիս նոցա եղեմամբ :

Սատնեաց 'ի կարկուտ զանասունս նոց .
և զստացուածս նոց հրով դատեցաւ :

Ղռաքեաց 'ի նոսա զսրտմտութի բար-
կութե իւրոյ , զսրտմտութի բարկութի
և զնեղութի :

Ղռաքեաց 'ի նոսա տանջանս 'ի ձեռն
հրեշտակի չարի . դիմեցոյց 'ի նոսա
զսրտմտութիւն բարկութե իւրոյ :

Այ անխայեաց 'ի մահուանէ զանձինս

Նոցա . և զանասունս նոցա 'ի մահ
մատնեաց :

Եւ Տար զամ անդրանիկս եղիպտացոց ,
զսկիզբն ամ վաստակոց նոցա 'ի յար-
կրս քամայ :

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովրդ-
դեանն իւրոց . և եհան զնոսա որպէս հօտ
յանապատ :

Եւ Բաղնորդեաց նոցա յուսով , և ոչ
երկեանս . և զԹշնամիս նոցա ծով ծած-
կեաց :

Եւ հան զնս 'ի լեանս սրբութեանն իւ-
րոց , լեանս այն՝ զոր ստացեալ էր աջոց
նորա :

Եւ երժեաց յերեսաց նոցա զհեթա-
նոսա . վիճակեցոց 'ի նոսա զվիճակ ժա-
ռանդութեանն իւրոց , և բնակեցոց 'ի
յարկս նոցա զազգն խորայելի :

Քորձեցին դառնացուցին զամ բար-
ձրեալն , և զվկայութիւնս նորա ոչ պա-
հեցին :

Դարձան խոտորեցանս որպէս և հարք
իւրեանց . դարձան և եղեն որպէս զա-
ղեղն թիւր :

Դարձան բարկացուցին զնա 'ի բազինս
իւրեանց , և զրօշերալք իւրեանց նա-
խանձ արկին նմա :

Եւ առ իմ ձեռքս, և արհամարհեաց զնոսսա,
անարդեաց յոյժ զխորայել:

Մերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով,
խորան՝ զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդ-
կան:

Մատնեաց 'ի գերութիւնս զգորութիւնս
նոցա և զգեղնոցա 'ի ձեռս թշնամեաց
նոցա:

Նըզել 'ի սուր զժողովուրդ իւր, և
զժառանգութիւն իւր անտես արար:

Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր, և
վանս կուսանաց նոցա ոչ որ սղացաւ:

Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր և
զայրիս նոցա ոչ որ էր՝ որ լայր:

Օ արթեալ որպէս 'ի քնոյ տըր, որպէս
հզոր զի թափէ զգինի:

Եւ հար յետս զթշնամիս իւր, նախա-
տինս յաւիտենից արար զնոսսա:

Մերժեաց նա զխորանն յովսեփու, և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց:

Նա ընտրեաց նա զազգն յուդայ, ըզ-
լեանս սիուլն, զոր և սիրեաց:

Եւ նեաց ոմ մեղքերոյ զսրբութիւնն
յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան:

Ընտրեաց զգաւթ ծառայ իւր, ըն-
կալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց, 'ի վերջինս

ծնելոցն ընկալաւ զնա:

Հովուել զյակովք ծառայ իւր, և զխա-
րայել ժառանգութիւն իւր:

Արածէր զնոսա իմաստութիւն սրտի իւ-
րոյ. յանմեղութի ձեռաց իւրոց առաջ-
նորդէր նոցա:

Տունք հի:

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ

Սաղմոս յաստի:

Ա՛ճ մտին հեթանոսք 'ի ժառանգու-
թիւն քո. պղծեցին զտաճար սուրբ
քո:

Արարին զերուսաղէմ ո՞նի հիղս միգա-
պահաց. արկին զգիակունս ծառայից
քոյ գէշ թռչնոց երկնից, և զմարմինս
սրբոց քոյ գազանաց երկրի:

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ
զերուսաղէմաւ. և ոչ ոք էր որ թաղէր
զնոսա:

Եղաք մեք նախատինք զրացեաց մե-
րոց. ծաղր և այսին կատականաց այնո-
ցիկ, որ շուրջ էին զմեօք:

Մինչև յերբ տր' բարկանաս զու իս-
պառ. բորբոքեսցի որպէս հուր նա-
խանձ քո:

Հեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ ազ-
գաց՝ որ զքեզ ոչ ձանաչիցեն. 'ի վերայ

Թագաւորաց՝ որ զանունն քո ոչ կարդա-
ցին . զի կերան զյակովք , և զտեղի
նորա աւերեցին :

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս . վաղ-
վաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմուի քո նոր ,
զի աղքատացաք յոյժ :

() գնեա մեզ նաժ փրկիչ մեր վասն փա-
ռաց անուան քոյ :

Տը փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս մեր
վասն անուան քոյ :

Մի երբէք ասասցեն 'ի հեթանոսս ,
Թէ ուր է նաժ նոցա :

Այլ յայտնի ինչ լինի 'ի վր հեթա-
նոսաց առաջի աչաց մերոց , առ 'ի խրն-
դրել զվրէժ արեան ծառայից քոյ՝ որ և
հեղաւ :

Մտցէ առաջի քո հեծուծի կապելոց .
ըստ մեծուծի բազկի քո շահեա դու
զորդիս սպանելոց :

Հատո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ
'ի ծոց նոցա , նախատինս զոր նախա-
տեցին զքեզ տէր :

Մէք ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ ,
խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւի-
տեան . ազգէ յազգ սլատմեսցուք զօրհ-
հուծիս քո :

• Տունք ժող :

ՍԱՂԻՐՈՍ ՀԻԹ

Ի հասարակ . 'ի վերայ զատանցելոցն վհայ-
 ունիւնս . աստիաց ասղճոս . 'ի վերայ ելևով
 պայտոցն :

Ա Տալուեաղ խրայելի՛ նայեաց , որ ա-
 ռաջնորդես որպէս խաշին յովսեփու :
 Ար նստիաղ 'ի քրովբէս՝ յայտնեա ա-
 ռաջի եփրեմի , բենիամենի և մա-
 նասէի :

Օ արթո զզօրութիւնս քո , և եկ 'ի
 կեցուցանել զմեզ :

Ը զօրութեց , դարձո զմեզ . երևեցո
 զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Տ ր ան զօրութեց , մինչև յերբ բար-
 կանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Պ ամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և
 արբուցեր մեզ արտասուա չափով :

Լ րարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
 մերոց , այսին կատականաց թշնամեաց
 մերոց :

Ը զօրութեց , դարձո զմեզ . երևեցո
 զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Լ յդի յեղիպտոսէ փոխեցեր . հաներ
 զՏեթանսս՝ և զնոսս տնկեցեր , և ա-
 ռաջնորդեցեր նմա :

Հ աստատեցեր զարմատս նր՝ և ելից

զերկիր . ծածկեաց զլերինս հովանի
 նորա , և բարունակ նորա զմայրսն այ :
 Չգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով . մինչև
 'ի գետս են շառաւիղք նորա :

Մեղէր քակեցեր զցանկ նորա , և կթեն
 զնա անցաւորք ճանապարհի :

Մպականեաց զնա խող անտառի , և է
 րէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Մճ զօրութեց , դարձ հայեաց յերկնից
 և տես . այց արա այգւոյս այսմիկ ,
 և դարման տար սմա , զոր տնկեաց
 աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա-
 ցուցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի
 հուր և աւերեալ , 'ի սաստէ քումմէ
 կարիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ քո
 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացու-
 ցեր զնա 'ի քեզ :

Աջ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
 կեցուցեա դու զմեզ , և զանուն քո սր
 կարդացուք :

Մճ զօրութեց , դարձ զմեզ . երևեցա
 զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :
 Տունք ժԵ :

ՍԱԼՄՈՍ Զ

Ի հապտորած . Հասն հեշտնաց . ասողճու յա-
սաֆ . հիեֆերորդ շաբաթուաց :

Յնծացէք առ անձ , օղնական է մեր .
աղաղակեցէք առ անձ յակովբայ :

Ղռէք սաղմոս , և տուք օրհնութիւն .
սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրու-
թեան :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս խորայելի , և իրաւունք
են այ յակովբայ :

Սկայուին յովսեփու՝ զոր եղ ընդ նմա .
ոնք ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց ,
լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նորա , և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի-
ծառայելոյ :

Ի նեղութե հարդացեր առ իս՝ և փրկ-
կեցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի դաղտնութե
մրրկին , և փորձեցի զքեզ 'ի վերայ
ջուրցն հակառակութե :

Ղուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ ,
և խորայել՝ թէ լուիցես ինձ :

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առ-
ժամայնք . և մի երկիր պաղանիցես դու
աստուծոյ օտարի :

Ես եմ տր ան քո՝ որ հանի զքեզ յերկրէն եգիպտացոց՝ բաց զբերան քո՝
 և լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում,
 և իտրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Տարձի թողի զնս երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց, զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :

Օ ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ, կամ իտրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր :

Արպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա, ՚ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տն ստեցին նմա, և եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Վերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութենէ ցորենոյ, և ՚ի վիմէ մեղր յագեցոյց ՚ի նոսա :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ

Սաղմոս յաստի :

Մէ եկաց ՚ի ժողովս աստուածոց, և ՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Մինչև յերբ դատիք անիրաւութիւն, և ակն առնուք մեղաւորաց :

Դաստ արարէք որբոյն և այրւոյ • իրա-
ւունս արարէք տնանկին և խոնարհի :
Լ'պրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի խա-
ւարի գնացին , և շարժեցան ամենայն
հիմունք երկրի :

Եւս ասացի ' թէ աստուածք իցէք , կամ
որդիք բարձրելոյ ամենեքեան :

Դուք ասաւաղիկ որպէս մարդիկ
մեռանիք , և որպէս զմի յիշխանաց ան-
կանիք :

Ըրի անձ , և դատեա զերկիր • զի դու
ժառանգեսցես զամհէթանոս :

Տունք Ե : Գորդայս ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ

() Եհնուակի • սաղմոս յասափ :

Ըճ ո՞ք եղ նմանիցէ • մի՞ լուեր և մի
դադարեր անձ :

Օ ի ասա թշնամիք քո գոչեցին , և
ատելիք քո համբարձին զգլուխս իւ-
րեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկե-
ցին զգիտութի • խորհեցան 'ի վերայ
սրբոյ քոց և ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնս յաղագայ , և

Մի յիշեացի անուն խորայելի և ևս :
 Խորհեցան միաբանութի միասին .
 վասն քո ուխտ արարին :

Մանակք եղովմայեցւոց և խամայելա-
 ցիք , մովաք և հազարացիք :

Գեբաղ՝ ամոն՝ ամաղէկ , և այլազ-
 դիքն ամենայն . բնակչօքն հանդերձ
 ծուրայ :

Մա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ա-
 մենեքեան սոքա զօրավիզն էին որդւոցն
 զովտայ :

Մրա զնոսա որպէս մադիամ՝ որպէս
 սիսարայ , որպէս զաբին ՚ի ծործորսն
 կիսովնի :

Սատակեցան նոքա յականս զովրայ ,
 և եղեն որպէս զաղբ երկրի :

Մրա զիշխանս նոցա որպէս զովրէբն ,
 զէբն , զզէբէէ , զսաղմանա , և զամե-
 նայն իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցուք ՚ի մեզ
 զսրբութիւն նայ :

Ո՞՞ իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ ,
 որպէս զեղէզն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որ-
 պէս բոց՝ զի կիզու զէրինս :

Մյայէս հալածեսցէս զնոսա մարկաւ-
 քով , և բարկութեամբ քով խռովե-
 ցուսցէս զնոսա :

Եւ ից զերեսս նոցա անարգանօք . և
խնդրեսցեն զանուն քո տօր :

Վաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

Նանիցեն զի անուն քո տօր է , և դու
միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն
երկրի :

Տունք ժԵ :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԳ

Ի հասարակ . Վասն հեռանալիս . որդեանցն կոր
խաց սաղմոս :

Որպէս սիրելի են յարկք քո տէր զօ-
րութեանց . ցանկայ և փափաղէ անձն
իմ 'ի դաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցէ առ
տօժ կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եղիտ իւր տուն .
տատրակ զբոյն՝ ուր զիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո տօր զօրութեանց , թագա-
ւոր իմ և տօժ իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի
տան տօն , յաւիտեանս յաւիտենից օրհ-
նեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր 'ի
քէն է . ելս եղ 'ի մտի իւրում 'ի հովտէս
տրտմութեան 'ի անդուջ՝ յորում ուխ-
տեաց :

Օրհնութիւն ստասցի՝ որ զօրէնս
դնէ . գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօ-
րութիւն . և երևեսցի անձ հրեշտակաց
'ի սիրտն :

Տէր անձ զօրութեանց՝ լուր աղօթից
խմոց . ունկն դիր անձ յակովբայ :

Բնդունելի ես դու մեր . տես անձ և
նայեա յերեսս օծելոյ քոյ :

Սաան զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս
քո , քան զհաղարս :

Բնտրեցի ընդ աղբ գալ 'ի տան անյ ա-
ռաւել , քան բնականալ 'ի յարկս մե-
ղաւորաց :

Օղորմութիւն և զճնարտութիւն
սիրէ անձ մեր . զնորհս և զփառս
տացէ :

Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմութիւն
իւր յայնցանէ , որ գնան յանբժու-
թեան :

Տէր անձ զօրութեանց , երանեալ է այր՝
որ յուսայ 'ի քեզ :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԴ

Ի հասարակ . որդեացն հարեաց սաղմոս :

Վաճեցար անձ ընդ երկիր քո , և գար-
ձուցեր զգերութիւն յակովբայ :

Վտղեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ • ծածկեցեր զամենայն մեղահոցա :

Եւ եցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո • դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան քո :

Դարձ առ մեզ անձ փրկիչ մեր , և դարձո զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ :

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ անձ , և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչև յազգ :

Ընձ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ • ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ : Զոյց մեզ անձ զողորմութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո տուր մեզ :

Սուք զմենչ խօսի անձ մեր • խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր , և առ այնօսիկ՝ որ դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա • բնակել փառաց նորա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեցին • արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ • արդարութիւն յերկնից երևեցաւ :

Տէր տայէ զքաղցրութիւն, և երկիր
մեր տայէ զպտուղ իւր • արդարութիւն
առաջի նորա գնացէ • զիցէ 'ի ճանա-
պարհի զգնացս իւր:

Տունք ժբ: Գորդայս խն:

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս 'ի դաւախի • աղօթի:

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր
ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ տիր • փրկեա
զծառայս քո անձ իմ, որ 'ի քեզ յու-
սացայ:

Սղորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ աղա-
ղակեցի զօրհանապաղ • ուրախ արա
զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր
համբարձի զանձն իմ:

Օ ի դու տիր քաղցր և ուղիղ ես • բա-
զունձորմ առ ամենեւեան, որ կարդան
առ քեզ:

Սենկն դիր տիր աղօթից իմոց, և նայեա
'ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոց կարդացի
առ քեզ, և լուար ինձ:

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տիր, և
ոչ որ է որպէս զգործս քո:

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեա-

ցեն և երկիր պազցեն առաջի քո, և
 փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւի-
 տեան:

Մեծ ես դու տիր, և առնես սքանչելիս
 և դու միայն ես նա՛մ:

Մաշնորդեա ինձ՝ ի ճանապարհի քում,
 և զնացից՝ ի ճշմարտութեան քում, և
 ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչել յա-
 նուանէ քումնէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր նա՛մ
 բողոքով սրտիւ իմով. փառաւոր արարից
 զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմութիւնս
 քո. փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխաց
 ներքնոց:

Մեծ, անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ, և
 ժողովք հզօրաց ինդրեցին զանձն իմ,
 և ոչ համարեցան զքեզ նա՛մ առաջի իւ-
 րեանց:

Մյլ դու տէր նա՛մ, գթած ես և ու-
 ղորմած, երկայնամիտ բաղումնողորմ և
 ճշմարիտ. նայեա առ իս և ողորմեա
 ինձ:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
 զօրդի ազախնոց քո, և արա առ իս նշան
 բարութեան:

Տեսցեն ասելիք իմ և ամաչեսցեն. զի

դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս:

Տունք ժի:

ՍԱՂՄՈՍ 22

Սողոմոն օրհնութեան • որդեացն հորեաց:

Նիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նորա • սիրէ տէր զգրունս սիւնի առաւել քան զամենայն յարկն յակովբայ:

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահաւաղիկ քաղաքդ աստուծոյ:

Յիշեցի զահար և զբարելոյն՝ ոյք ճանաչեն զիս • ահա այլազգիք և ծուր և ժողովուրդք հնդկաց, սորա եղեն անդ:

Միտնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ ՚ի նմա • և ինքն հիմունս արկ ՚ի նմա բարձրեալն:

Տէր պատմեսցէ զրովք ժողովրդեան, իշխանացս այսոցիկ՝ որ եղեն անդ:

Որպէս զի ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան, որոց բնակութիւն իւրեանց ՚ի քէն է:

Տունք ի:

ՍԱՂԱՄԱՍ ԶԷ

Եւ հարգեալ զձեռքս իմասն իմացաւորաց իմացաւորաց
 իմացաւորաց իմացաւորաց իմացաւորաց իմացաւորաց
 իմացաւորաց իմացաւորաց իմացաւորաց իմացաւորաց :

Տէր անձ փրկութեան իմոց, 'ի սուեկ
 կարգացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
 խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս
 իմ :

Օ 'ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և
 կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցաւ. և հա-
 մարեցայ ես ընդ այնտսիկ, որք իջանեն
 'ի գուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնակա-
 նի, և 'ի մեռեալս աղատ :

Որպէս վիրաւորս, որ ննջեն 'ի գերեզ-
 մանս :

Օ որս դու ոչ յիշեցեր, նորա 'ի ձե-
 ոանեք քումմէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խաւա-
 րի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո.
 զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ
 իմ :

Հեռի արարեր յինկն զճանօթս իմ.
 և եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկա-
րացան յաղքատութենէ :

Ղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ, և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Միթէ մեռելոց առնիցեն սքանչելիս .
կամ բժիշկք յարուցանիցեն՝ խոստո-
վան առնիցին առ քեզ :

Միթէ պատմեցէ որ երբէք ՚ի գերեզ-
մանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմար-
տութիւնս քո ՚ի կորստեան :

Միթէ ճանաչիցին ՚ի խաւարի սքան-
չելիք քո, կամ արդարութիւն քո յեր-
կիր մտացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ :

Նոզէր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի ման-
կութենէ իմմէ . ՚ի բարձրութենէ խո-
նարհեցայ և ափշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո .
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամե-
նայն պաշարեցին զիս ՚ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ
և զճանօթս իմ վասն թշուառութեան
իմոյ :

Տունք ՚ի : Գորդայս իմ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԶԸ

Իմաստասիրութիւնն և ճանաչոյ յԵզրայէլացոյնս :

Օ ողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան
 օրհնեցից . ազգէ յազգ պատմեցից
 զճշմարտութիւնս քո բերանով իմով :
 Լ'սացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ
 շինեացի . յերկինս պատրաստ եղիցի
 ճշմարտութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուաց
 դաւթի ծառայի իմոյ :

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո ,
 և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց
 քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկե
 ղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամսոս օր հաւասարէ քեզ . կամ
 ո՞վ նմանիցէ նոն յօրդիս աստուծոյ :

Լ'ստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուր
 դրս սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վե
 րայ այնոցիկ օր շուրջ են զնովաւ :

Տէր աստուած զօրութեանց , ո՞նման է
 քեզ . հզօր ես դու տէր , և ճշմարտու
 թիւն քո շուրջ է զքե :

Դու տիրես զօրութեանց ծովու , և
 զխառովութիւն ալեաց նորա դու ցածու
 ցանես :

Պառ խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամբարտաւանս . 'ի զօրութիւնս

բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո :

Քո են երկինք և քո է երկիր . զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր .

Թաքոր և հերմոն յանուն քո ցնծացեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւնս . զօրասցի աջ քո, և բարձր եղիցի ձեռնս

քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո . ողորմութիւնս և ճշմարտութիւնս գնասցէ առաջի ե-

րեսաց քոց :

Արանի ժողովրդեան, որ գիտեն զօրհնութիւնս քո տէր . 'ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն, և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապաղ, և յարդարութեան քում

բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր . և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղ-

ջիւր մեր :

Ի տեառնէ է օգնութիւնս սրբոյն իսրայելի թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս քո և ասացեր . եղից զօգնու-

Թիւն իմ'ի վերայ հզօրին, և բարձր
արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենս,
իմմէ :

Կտի զգաւթ ծառայ իմ, իւղով սրբ-
բով իմով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա :

Մ'ի մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի ան-
օրէնութեան մի չարչարեցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա,
և զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մատ-
նեցից :

Ղշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն
իմ ընդ նմա, և յանուն իմ բարձր ե-
ղիցի եղջիւր նորա :

Եղից 'ի ծովու զձեռն նորա, և 'ի վե-
րայ գետոց զաջ նորա :

Եւ կարգացէ առ իս' հայր իմ ես դու,
աստուած ընդունելի փրկութեան իմոյ :

Ես անդրանիկ արարից զնա, և բարձր
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմու-
թիւն իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ
նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտե-
նից զգաւակ նորա, և զաթոռ նորա
որպէս զաւուրս երկնից :

Թե թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ,
 և յիրաւունս իմ ոչ կամեացին զնալ :
 Թե զարդարութիս իմ անարգեացեն,
 և զպատուիրանս իմ ոչ պահեացեն :
 Հարից դաւազանս զանօրէնութիւնս
 նոցա, տանջանօք զանիրաւութիւնս
 նոցա :

Եւ այց զողորմութիւնս իմ ոչ արգելից 'ի
 նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմարտութեանս
 իմում, և ոչ անարգեցից զուխտ իմ. և
 ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ, զայն
 ոչ արհամարհեցից :

Մի անգամ երդուայ 'ի սրբութիւնս իմ,
 թէ դաւթի ես ոչ ստեցից :

Օ աւակ նորա յաւիտեանս կացցէ. և
 անթող նորա ոնց արեգակն առաջի իմ,
 ոնց լուսին զի հաստատեալ է յաւի-
 տեանս վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգե-
 ցեր, և ընդ վայր հարեր զօժեալ քո :

Իարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քում-
 մէ. պղծեցեր յերկրի զսրբութիւնսն :

Քակեցեր զամենայն պարիսպս նորա,
 և եղիք զամուրս նորա 'ի դողումս :

Հափշտակեցին զնա անցաւորք ճա-
 նասարհի. եղև նա նախատ դրացեաց

իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա .
 ուրախ արարեր զամ թշնամիս նորա :

Դարձուցեր զօգնութի ՚ի սրոյ նորա ,
 և ոչ ընկալար զնա ՚ի սպառերազմի :

Նարգեցեր զսրբութիւն նորա , և զա-
 թոռ նորա յերկիր կործանեցեր :

Սուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
 նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս
 քո իսպառ . բորբոքեսցի որպէս հուր
 բարկութիւն քո :

Իսկ արդ յիշեա և տես թէ ով է իմ
 հանգիստ . միթէ ՚ի զո՛ւր ինչ ստեղծեր
 զամենայն որդիս մարդկան :

Ով է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
 զմահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձե-
 ւաց դժոխոց :

Ո՛ւր են ողորմութիւնք քո տէր առա-
 ջինք , զոր երդուար դաւթի ճշմարտու-
 թեամբ քով :

Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ , զոր
 ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օ որ նախատեցին թշնամիք քո տէր .
 նախատեցին փոխանակ օժելոյ քո :

() րհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս
 յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Տունք իմ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ժիշ : Տունս յիմ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ
ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՄՈՎՍԱՅ
Եսայեայ ԽԴ:

Ի գիշերաց կանխէ հողի իմ առաւօտ
առնել առ քեզ աստուած:

Վ ասն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ
Երկրի. ուսարուք զարդարութիւն բնա
կիչք երկրի:

Կարկեցաւ ամբարիշտն, և այլ ոչ ևս
ուսցի առնել յերկրի զարդարութիւն
ճշմարտութեան:

Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ, և մի
տեսցէ զփառս աստուծոյ:

Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր, և
նորա ոչ գիտացին:

Նախիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան. և արդ
հուր զթշնամիս քո կերիցէ:

Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ զխաղա
ղութիւն քո. զի ըստ ամենայն գործոց
մերոց հատուցաւ մեզ:

Տէր աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ. զի
բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զա
նուն քո անուանեմք զօրհանապազ:

Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն

այլ ոչ տեսանիցեն . և ոչ բժիշկք յա-
րուցանիցեն :

Վասն այսորիկ ածեր հարեր սատակե-
ցեր ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ
նոցա :

Յաւել տէր զչար 'ի վերայ չարի նոցա .
և ած զչար 'ի վերայ անօրինաց երկրի :
Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ .
զի փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո 'ի
վերայ մեր :

Արպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան , և առ ցաւս
իւր ճշիցէ :

Մյնապէս եղաք սիրելւոյ քում . յահ
և յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք , և
ծնաք զհոգի փրկութեան քո :

Աչ ևս կործանեսցաք մեք , այլ կործա-
նեսցին բնակիչք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք և կենդանասցին
ամենեքեան , որ եղեալ են 'ի գերեզ-
մանս :

Օարթիցեն ցնծասցեն , և ուրախ ե-
ղիցին դադարեալք յերկրի :

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն , այդ
բժիշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . զնա մուտ

'ի շտեմարանս քո . փակեա զդրունս
 քո առաջի երեսաց քոց :
 Փախիր և թազիր առ ժամանակ մի ,
 մինչև անցոյցէ բարկութիւն տեառն :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Խաղաղութեանց տուող քո , զխաղա-
 զութիւն և զերկնային ողորմութիւն
 քո պարգևեա յարարածս քո :
 Սարգասէր տէր , վասն սրբուհոց :

Օչարոյցն և զաղօթս 'ի Լէրջն Արամեազ
 հանանին գացեա 'ի 33 երեսն :

the construction of the bridge
was completed in the year
1874 and the bridge was
opened to traffic in the year
1875.

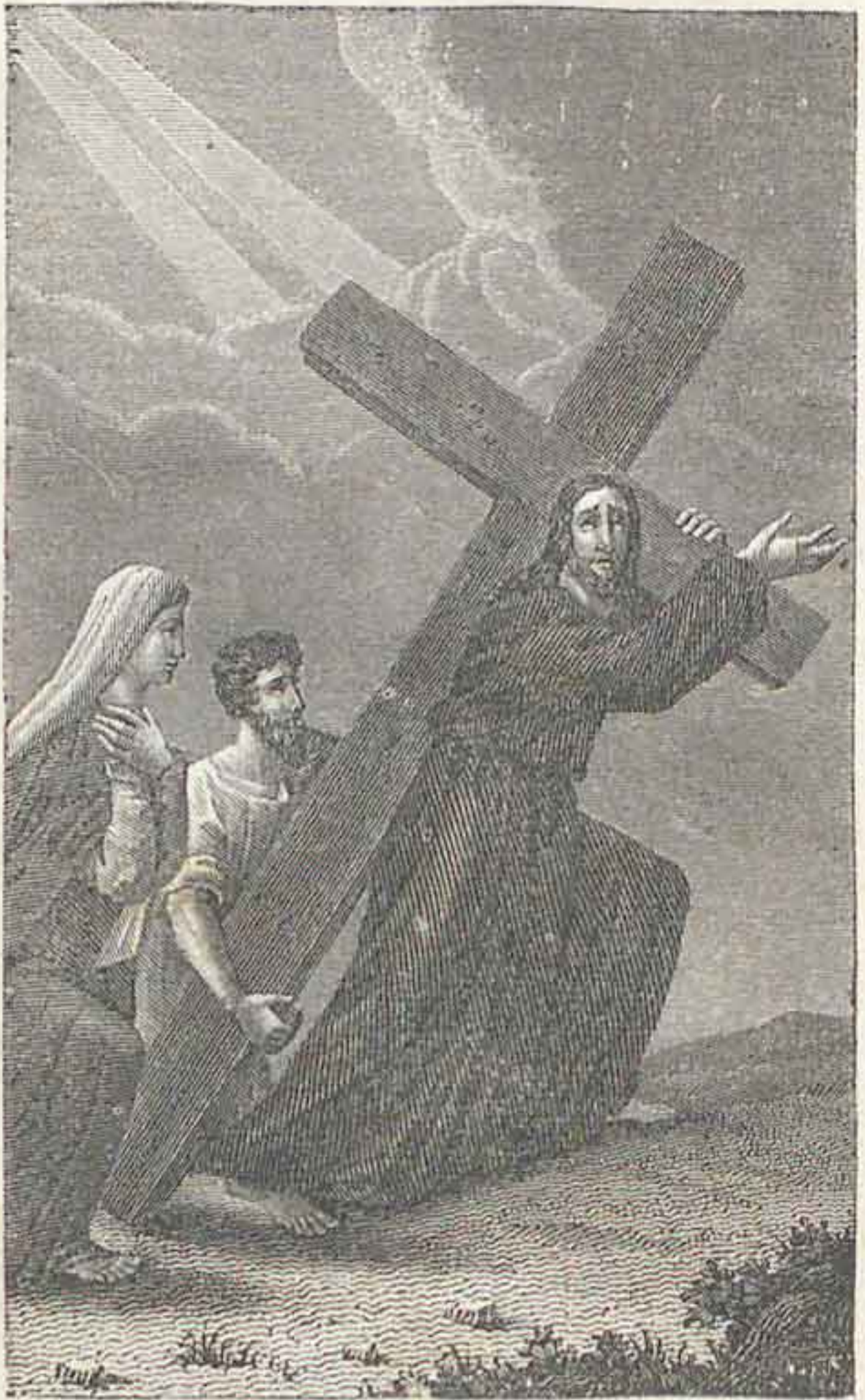
The bridge was built by
the State of New York and
the City of New York.

The bridge is a suspension
bridge and is one of the
largest suspension bridges
in the world. It is built
of steel and is supported
by two towers. The bridge
is 2,155 feet long and is
133 feet high.

The bridge is a suspension
bridge and is one of the
largest suspension bridges
in the world. It is built
of steel and is supported
by two towers. The bridge
is 2,155 feet long and is
133 feet high.

The bridge is a suspension
bridge and is one of the
largest suspension bridges
in the world. It is built
of steel and is supported
by two towers. The bridge
is 2,155 feet long and is
133 feet high.

Աստուած յօղնել ինձ նայեաց, և տէր
 յընկերել ինձ փութա :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԹ

Լուսինքն ՚ի հովաքս յայցին ասց ։

Տէր ասպաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև
յազգ . մինչև լերինք հաստատեալ
էին , մինչև ստեղծեալ վերկիր և զա-
մենայն տիեզերս ։

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու
ես . և մի դարձուցաներ զմարդ ՚ի տա-
ւապանս . և ասացեր , դարձարուք առ
իս որդիք մարդկան ։

Հաղար ամ յաչս նոն որպէս օր երեկի՝
վի անց . որպէս պահ մի վիշերոց . և
ամք նոցա անարդու թեամք եղիցին .
Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուս-
ցին . ընդ առաւօտս որպէս դալարի
զուարճացին և ծաղկեացին . ընդ ե-
րեկոյս թարչամեացին՝ չորացին և
անկցին ։

Նուաղեցաք մեք ՚ի բարկութենէ
բումմէ , և ՚ի սրտմտութենէ բումմէ
խռովեցաք ։

Եղիբ զմեզս մեր առաջի քո, և զկեանս
մեր 'ի լոյս երեսաց քոց :

Մենայն աւուրք մեր նուազեցան . և
'ի բարկութենէ քումմէ խռովեցաք :

Եւամանակ ամաց մերոց անդադար որ
պէս սարդի . և թիւ աւուրց ամաց մե-
րոց 'ի նոսա եօթանասուն ամ :

Մպա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ .
որ ինչ աւելի քան զայն , ցաւօք և հե-
ծութեամբ :

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն , և
խրատեցաք . իսկ արդ ո՞ն զխտացէ զղօ-
րութիւն բարկութեան քո , կամ յա-
հէ քումմէ զսրտմտութիւն քո հա-
մարեցի :

Մյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խո-
նարհ են սրտիւք , զիմաստութիւնս քո :
'Իարձ տէր՝ մինչև յերբ . միսիթարեա
'ի ծառայս քո :

Եւ ցաք առաւօտու ողորմութեամբ քո .
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն
աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն , որ
խոնարհ արարին զմեզ , և ամայն՝ յորս
տեսաք զչարչարանս :

Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց , և առաջնորդեա որդւոց

նոցա . և եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ
'ի վերայ մեր :

Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ տէր . զգործս ձեռաց մերոց յա-
ջողեա մեզ :

Տունք ժի :

ՍԱՂՄՈՍ Զ

() Եհնաւելան գոլոււելան 'ի դաւել :

Ա բնակեալն է յօգնութիւն բարձրե-
լոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ յեր-
կինս հանգիցէ :

Եսացէ տն ընդունելի իմ ես , ապաւէն
իմ աստուած , և ես յուսամ 'ի նա :

Եւ փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին ,
և 'ի բանիցն խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի
հովանի թեոց նորա յուսացիս :

Արպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմար-
տութիւն նորա :

Աչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի , և
ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի գայթապ-
ղութենէ գիւի 'ի հասարակ աւուր :

Ենկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք ,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , որ առ քեզ
ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քով հայեացես դու,
 և զհատուցումն մեղաւորաց տեսես,
 զի դու տէր յոյս իմես:

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն.
 ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք
 մի մերձեացին 'ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
 վասն քո պահել զքեզ յամենայն ճա-
 նապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ,
 զի մի երբէք հարցես զբարի զոտն քո:
 Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
 դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
 և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
 զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
 զանուն իմ:

Կարգասցէ առ իս, և ես լուայց նմա.
 և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա.
 երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա
 զփրկութիւն իմ:

Տունք ժող:

ՍԱՂՄՈՍ ԳԱ

Սաղմոս օրհնութեանն առաջ շաբաթուաց
'ի դատելի :

Տարի է խոստովան լինել տն, սաղ-
մոս ասել անուան քում բարձրեալ :
Պատմել առաւօտու զողորմութիս քո,
և զճշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի :
Տասնադեալ սաղմոսարանաւ, 'ի ձայն
օրհնութեանս գոլել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս
քո, և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :
Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր, և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Եւր անզգամ զայս ոչ ծանխցէ, և ան-
միտն զայս ոչ առնու 'ի միտ :

Ի բուսանել մեղաւորաց որպէս խոտ,
'ի ծաղկել այնոցիկ՝ որ գործեն զանօ-
րէնութիւնս :

Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից,
և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տէր :

Օ ի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա
թշնամիք քո կորիցեն. ցրուեսցին ա-
մենեքեան՝ ոչք գործեն զանօրէնութի :

Տարձր եղիցի որպէս միւղջերոց եղ-
ջիւր խմ, և ծերութիւն խմ, 'ի ձէթ պա-
րարտութեանս :

Ետես ակն իմ՝ ի թշնամիս իմ, ոյք յա-
րուցեալ են ՚ի վերայ իմ չարութեամբ,
՚ի նոսա լուիցէ ունկն իմ :

Մտաբարն որպէս զարմաւենիս ծաղ-
կեացին . որպէս մայրքն լիբանանու բա-
զումք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և
՚ի գաւիթս նոյ մերոյ ծաղկեացին :

Եւս և բազումք եղիցին ՚ի ծերութիւնս
պարարտուէ . գիրգք և փափուկք եղի-
ցին ՚ի սպասուել . ուղիղ է տէր նձ մեր,
և ոչ գոյ ՚ի նմա անիրաւութիւնս :

Տունք թի : Գորդայս խի :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ

Յաստատեալն աստուծին շաբաթուս, յոր հասարա-
տեցաս երկեր . օրհնութիւնն գովուիւնն ՚ի
դասիւն :

Տէր թաղաւորեաց վայելչութիւնս
զգեցաւ . զգեցաւ տէր զօրութիւնս, ընդ
մէջ իւր ածաւ :

Հաստատեաց զաշխարհս՝ զի մի սասա-
նեցի . պատրաստ է աթոռ քո, ՚ի սկըզ-
բանէ յաւիտեանս դու ես :

Մբարձան գետք տէր, և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց . յարիցեն գետք
՚ի դնացս իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղէն
 զբօսանք ծովու :

Սքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս,
 վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւա-
 տացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ
 երկայն աւուրս :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . չորէքու
 Բաժնու :

Բատուած վրէժխնդիր, տր աատուած
 վրէժխնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատիս զերկիր . հատու
 զհատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք տր, մինչև յերբ
 մեղաւորք պարծեցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն .
 խօսեցին ամենեքեան՝ որ գործէն զան-
 օրէնութիւն :

Օ ժողովուրդս քո տէր խոնարհ արա-
 ղին, և զժառանգուի քո չարչարեցին :

Օ այրին և զպանդուխտն սպանին, զորբ-
 սըն կոտորեցին և ասացին ոչ տես անէ
 զայս տէր, և ոչ 'ի միտ առնու աատուած
 յակովբայ :

Խմացարուք անզգամք ժողովրդոց, և
անմիտք՝ մինչև յերբ ոչ առնուք ՚ի
միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝
ինքն ոչ լուիցէ, կամ որ ստեղծ զակն՝
ինքն ոչ տեսանիցէ :

Ո խրատէ զազննս, որպէս թէ ոչ յան-
դիմանեացէ, ո ուսուցանէ մարդոց զգի-
տութիւն. տէր ճանաչէ զխորհուրդս
մարդկան, զի են ընդունայն :

Երանի մարդոց՝ զոր խրատես դու տէր,
և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :
Յաճուցանես դու նմա զաւուրս չա-
րութեան, մինչև փորեացի խորխորատ
մեղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր, և ըզ-
ժառանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես :
Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարու-
թիւն. ընկալցին զնա ամենեքեան որ
ուզիղ են սրտիւք :

Ո՞ յարիցէ ընդ իս՝ ի վերայ չարաց. կամ
ո՞ հաւասարեացէ ինձ ՚ի վերայ այնու-
ցիկ, որ գործեն զանօրէնութիւն :

Թէ ոչ տնօզնեալ էր ինձ, փոքր մի ևս
բնակեալ էր անձն իմ՝ ի դժոխս :

Եթէ ասէի՝ թէ ասա սասանեցան ոտք
իմ, ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի խնայ՝ մխի-
թարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն
իմ :

Մի հաւասարեցէ քեզ աթոռ անօրէ-
նութեան, ո պատճառէ զվաստակս
ընդդէմ հրամանի :

Արտացան զանձն արդարոյ, և զարիւն
անբիծ պարտաւոր առնէին :

Եղև տէր ապաւէն իմ. նա՛մ օգնական
յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնու-
թեան նոցա. ըստ չարութեան նոցա
կործանեցէ զնոսա տէր աստուած մեր :
Տունք իմ :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԳ

() Երէնտ-նի-ն գո՛վո-նեան՝ է դաւ-ի-ն :

Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր. աղաղա-
կեցուք առ աստուած փրկիչ մեր :

Կանխեցուք առաջի նորա խոստովա-
նութեամբ. սաղմոսիւք աղաղակեցուք
առ նա :

Նստուած մե՛ծ է, տէր թագաւոր մե՛ծ
՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են նամ տիեզերք երկրի,
և բարձրութիւնք լեռանց նորա են :

Նորա է ծով և նա արար զնա, և զցա-

մաք ձեռք նորա ստեղծին :

Նկայք երկիր պագցուք նմա . անկցուք
և լացցուք առաջի տն արարչին մերոյ :

Նա ինքն է տէր նա՛ծ մեր . մեք ժողո-
վուրդք ձեռին նր , և խաչն արօտի նր :
Մյսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք , մի
խստացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս 'ի
դառնութեան :

Յաւուրն փորձութեան յանապատին
ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր , քննե-
ցին զիս , և տեսին զգործս իմ զքառա-
սուն ամ :

Սնացայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ և
ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք . և
նորա ոչ ծանեան զձանապարհս իմ :
Որպէս երգուայ 'ի բարկութե իմում ,
թէ մտցեն 'ի հանգիստ իմ :

Տունք ժա : Գորդայս լԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԳԵ

Սաղմոս 'ի դաւաճելու . 'ի ժամանակի զի պաճարն
շինեցաւ :

() Երհնեցէք զտիր յօրհնութիւն նոր .
օրհնեցէք զտիր նամ երկիր :

() Երհնեցէք զտիր և օրհնեցէք զանուն
նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրի
զփրկութիւն նորա :

Պատուեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նորա,
յամ ժողովուրդս զսքանչելիս նորա:

Սեծ է արև և օրհնեալ է յոյժ, ասար-
կու է նա ՚ի վերայ ամենայն կուոյ:

Վնայն կուոք հեթանոսաց դեք են,
և տէր զերկինս արար:

Կոստովանութիւն և վայելչութիւն է
առաջի նորա, սրբութիւն և մեծվայել-
չութիւն ՚ի սրբութեան նորա:

Վատուցէք տեառն տոհմք աղանց, մա-
տուցէք տեառն զփառս և զսլատիւ, մա-
տուցէք տեառն զփառս անուան նորա:

Վռէք պատարագս և մտէք ՚ի սրահս
նորա, երկիր պագէք տն ՚ի դաւիթս
սրբութեան նորա, և խռովեսցի յերե-
սաց նորա ամենայն երկիր:

Վսացէք ՚ի հեթանոսս՝ թէ տէր թա-
գաւորեաց, հաստատեաց զաշխարհս
զի մի սասանեսցի, և դատի զժողո-
վուրդս իւր ուղղութեամբ:

Սերախ եղևցին երկինք, և ցնծացէ
երկիր, զուարճացի ծով լիւ իւրով,
ցնծացեն դաշտք, և ամենայն օր է ՚ի
նոսա:

Հայնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք
անտառի յերեսաց տեառն զի դայ, և
դայ նա ՚ի դատել զերկիր:

Վաստի զտիեզերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով:

Տունք ժբ:

ՍԱՂՄՈՍ ԳԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակի զի երկերն հասարակացն:

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր . ուրախ եղիցին կողիք բազումք:

Ըմպ և մէգ շուրջ է զնովաւ . յիրաւունս և յարդարութիւնս ուղղեալ է ամուսնորս:

Հուր առաջի նորս ցնասցէ, այրեացէ շուրջ զթշնամիս նորս:

Կրեւեցան փայլատակունք նր տիեզերաց . ետես՝ և սասանեցաւ երկիր:

Երինք որպէս մամ հալեացին յերեսաց տն, յերեսաց տն ամենայն երկիր:

Պատմեցեն երկինք զարդարութիւնս նորս . տեսին ամենայն ժողովուրդք զփառս նորս:

Ըմաչեացեն ամենեքեան որ երկիր պագանեն կռոց, և ոյք սլարծին 'ի գրօշեալս իւրեանց:

Կրկիր պագցեն նմա մամ հրեշտակք նր, զի լուաւ և ուրախ եղև սիամն . և ցըն-

Տասցեն դստերք յուդայ վանն իրա-
ւանց քոյ տէր :

() Ի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամե-
նայն երկրի . յոյժ բարձրացար 'ի վերայ
ամենայն կռոյ :

Այք սիրէք զտօր , ատեցէք զչարութի .
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեացէ վնասա :

Եյս ծագեաց արդարոց . ուղղոց սրբ-
տից եղև ուրախութիւն :

Սերախ եղերուք արդարք 'ի տէր . խոս-
տովանն եղերուք յիշատակի սրբութե
նորա :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԷ

Սաղմոս 'ի դաւիթ օրհնութեան :

() Երհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր ,
զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ սուրբ
իւր :

Եյոյց տօր զփրկութի իւր , առաջի ազ-
գաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյա-
կովբ , ճշմարտութեամբ իւրով զտունն
իսրայելի . և տեսին ամենայն ծագք
երկրի զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ :

Մաղապետեցէք առ տէր ամենայն երկիր . օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք այ մերում օրհնութիւնք , օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ , օրհնութեամբ ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ . և աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեառն :

Խառվեսցի ծով լիւ իւրով , տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա . և զետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծասցեն առաջի տեառն , զի դայ և հասեալ է տր 'ի դատել զերկիր : Իստի զաշխարհս արդարութեամբ , և զժողովուրդս ուղղութեամբ :

Տունք Ժ : Գորդայս լի :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԸ

Սաղմոս 'ի դատելի :

Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժողովուրդք . որ նստիս 'ի քրովաւս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիուխ մեծ է , և բարձր է 'ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի , զի ահաւոր և սուրբ է . և սլատիւ

Թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Իսու պատրաստեցեր զուղղութիւն .
 զիրաւունս և զարդարութիւն յակով-
 բայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր .
 երկիր պագէք պատուանդանի ոտից
 նորա , զի սուրբ է :

Մովսէս և ահարոն երիցունք նորա .
 սամուէլ ընդ այնոսիկ , որ կարդան
 զանուն նորա :

Կարդային առ տէր , և նա լսէր նոցա ,
 և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւն նորա և զհրա-
 մանս զոր ետ նոցա :

Տէր աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա , աս-
 տուած՝ դու քաւիչ լինէիր , վրէժխն
 դիր ՚ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :
 Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր՝
 երկիր պագէք ՚ի լեառն սուրբ նորա , զի
 սուրբ է տէր աստուած մեր :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԹ

Սաղմոս խոսարարութեան ՚ի դաւախի :

Եղազակեցէք առ տէր նամ՝ երկիր .
 ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ :
 Մտէք առաջին նորա ցնծութեամբ .

Ծաներուք զի նա է տէր անձ մեր :
 Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք . մեք
 ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանու-
 թեամբ, և օրհնութի յարկս նորա :
 Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհ-
 նեցէք զանուն նորա :

Վաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմու-
 թիւն նորա . ազգէ մինչև յազգ է ճշշ-
 մարտութիւն նորա :

Տունք զ :

ՍԱԼՄՈՍ Ժ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնե-
 յից զքեզ տէր . սաղմոս ասացից, և 'ի
 միտ առից :

Ճանապարհ ամբիծ մինչև եկեացէ
 առ իս . զի գնայի ես յամբժութեան
 սրտի խնոյ 'ի մէջ տան խնոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց խնոց իրս անի-
 րաւութեան . ոյք առնէին զուրացու-
 թիւն, ասեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրբ-
 տիւ . խոտորեալ յինէն անզգամին, և
 ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ, զնա
 բացէ 'ի բաց հաղածէի :

Ար ամբարտաւան էր աչօք և ապահ
սրտիւ, ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Մ. չք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի, զի
նստցին նոքա ընդ իս :

Ար գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ, նա
պաշտէր զիս :

Աչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առ
նէր զամբարտաւանութիւն • որ խօսէր
զանիրաւութիւն, չէր յաջողեալ նմա
առաջի աչաց իմոց :

Մնդ առաւօտս սպանանէի զամենայն
մեղաւորս երկրի • սատակեցից 'ի քա-
ղաքի տեառն զամենեւեան՝ որ գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Տունք Ժ : Գորղայս ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

Մշօնի ուրիշ • եբրեւ հանգրացի՝ աստուծի քնն
սփութացի զխնդրութեամբս իւր :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ
առ քեզ եկեացէ, մի դարձուցանէր զե-
րեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խօնարհեցո
առ իս զունկն քո • յորում աւուր կար
զամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ :
Սպառեցան ոմն ծուխ աւուրք իմ, և

ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան :
 Հարաւ որպէս խոտ՝ և ցամաքեաց
 սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ՝ ի
 ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Ացեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ, նմա,
 նեցայ ես հաւալտան յանապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, տքնե-
 ցայ և եղէ ես որպէս ճ՛նձղուկ միայն
 ի տանիս :

Վախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
 հանապաղ, և դովիչք իմ ինև երդ-
 նուին :

Օ մօխիր որպէս հաց կերայ, և զլմ-
 պելի իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտմտու-
 թեան քո, զի դու բարձրացուցեր, և
 խոնարհեցուցեր զիս :

Մշուրք իմ որպէս հովանի անցին, և
 ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշա-
 տակ քոյ ազգէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցին ի վերայ
 սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հա-
 սեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
 նորա, և ի հողս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քում :

մէ, և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի
փառաց քոց :

Ը ինէ տէր զսիօն, և երևեսցի փա-
ռօք իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և
ոչ արհամարհեաց զինդրուածս նոցա :

Իրեսցի այս յազգ յայլ. ժողովուրդ
զոր ստացեալ է, օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութե-
նէ իւրմէ. տէր յերկնից յերկիր հայ-
եցաւ :

Եւսել զհեծութիւն կապելոց, և ար-
ձակել զօրդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն, և
զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ :

Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին, և
թագաւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի
զօրութեան իւրոյ. զնուազութիւն ա-
ւուրց իմոց ասա ինձ, և մի հաներ զիս
'ի կէս աւուրց իմոց. զի ազգէ յազգ
են ամք քո :

Իսկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաս-
տատեցեր. և գործք ձեռաց քոց եր-
կինք են :

Նորա անցանէն, և դու կաս և միաս
յաւիտեան :

Մեռեալիս որպէս ճորձս մաշեացին .
 որպէս վերարկուս փոխեացես զնոսա ,
 և փոխեացին :

Տայց դու նոյն իսկ ես , և ամբ քո ոչ
 անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնա-
 կեացեն 'ի նմա . և զաւակի նոցա յա-
 շխտեան յաջողեացի :

Տունք ին :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն
 ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

() Երհնեա անձն իմ զտէր , և մի մտա-
 նար զամենայն տուրս նորա :

|| քաւէ զմեղս քո , բժշկէ զամենայն
 հիւանդութիւնս քո :

|| փրկէ յապականութենէ զկեանս
 քո , պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և
 գթութեամբ :

|| շու 'ի բարութենէ զցանկութիւն
 քո . նորողեացի որպէս արծուոյ ման-
 կութիւն քո :

Ղենէ ողորմութիւնս տէր , և իրա-
 ւունս ամենայն զրկելոց :

Ղցոյց տէր զճանապարհս իւր մովսե-
 սի , և որդւոցն խորայելի զկամս իւր :

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ
 և բազումօղորմ:

Ոչ խապառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ
 յաւիտեան պահէ ռիս:

Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ, և
 ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հա-
 տոյց մեզ:

Եւ ո՞նչ բարձր են երկինք յերկրէ,
 այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն
 իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Արչափ հեռի են արևելք յարևմտից,
 այնպէս հեռի արար ՚ի մէջ զանօրէ-
 նութիւնս մեր:

Արպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց
 իւրոց, այնպէս գթասցի տէր, յերկիւ-
 ղածս իւր:

Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և
 յիշեաց թէ հող եմք:

Վարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր,
 որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկէ:

Եւ ինչ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է՝ և ոչ ևս
 երևի տեղի նորա:

Իայց ողորմութիւն տեառն յաւի-
 տեանս յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղա-
 ծաց իւրոց, և արդարութիւն նորա
 յորդւոց մինչև յորդիս:

Այք պահեն զուխտս նորա, յիշեն

զպատուիրանս նորա և առնեն զնա :
 Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթու-
 իւր . արքայութի նր ամենեցուն տիրէ :
 () րհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք
 նորա՝ հզօրք զօրութեամբ , որ առնէք
 զբանս նր՝ ի լսել ձայնի պատգամաց նր :
 () րհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւք
 նորա , պաշտօնեայք և արարողք կա-
 մաց նորա :

() րհնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
 րա . ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն
 նորա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տունք իբ : Գորդայս խԵ :

ՍԱՆՄՈՍ ԺԳ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ . ՚ի վերայ աշխարհագործ
 արարածոց :

() րհնեա անձն իմ զտէր . տէր անձ
 իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութի
 զգեցար . արկար զլոյս որպէս զօթոց .
 ձգեցեր զերկինս ոնջ խորան , և յար-
 կար ՚ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նր :

Ս զնէ յամալս զգնացս իւր , և շրջի նա
 ՚ի վերայ թևոց հողմոց :

Ս արար զհրեշտակս իւր հողիս , և ըզ-
 պաշտօնեայս իւր ՚ի հօւր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաս-
տատութեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի
յաւիտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա .
'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի
ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :
Եղանեն լեռնանան' և իջանեն դաշ-
տանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր
զնոսա :

Սահման եղիր' և ոչ անոյանեն, և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

Ընթացցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս . 'ի
մէջ լերանց գնացցեն ջուրք :

Ըրբուցանել զամ' դադանս վայրի .
յադեսցին ցիռք 'ի ծարաւս իւրեանց :

Ընդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն .
և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
րեանց :

Ըրբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց
իւրոյ . 'ի պտղոյ գործոց իւրոյ լցցի
երկիր :

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զգալարի
'ի ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . զինի ուրախ
առնէ . իւղ զուարթ, և հաց հաստա-
տէ զսիրտ մարդոյ :

Յագեացին ծառքն տեառն, և մայրքն
լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր :

Ընդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն .
և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :

Երինք բարձունք են եղջերուաց, և
վէմք ապաւէնք նասպաստակաց :

Նրարեր զլուսին վս ժամանակի . արե-
գակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Նրարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր . 'ի
նմա գնան ամենայն գազանք անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մունչեն և յափշտա-
կեն, և խնդրեն յաստուծոյ զկերա-
կուրս իւրեանց :

Ի ծագել արևու ժողովին, և 'ի մո-
րիս իւրեանց դադարեն :

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր, և 'ի վաս-
տակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Մրպէս զի մեծ են գործք քո տէր . զա-
մենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր .
և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Եւ յս ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են
սողունք, որ ոչ գոյ թիւ . գազանք մե-
ծամեծք և մանունք . 'ի սմա և նաւք
գնան . վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ
նովաւ :

Մկենքեան քեզ սպասեն, և դու տաս
կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , կերակրես զամենեսեանս կա-
մօք քովք :

Պարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝
և խռովին , հանես զողի ՚ի նոցանէ ,
պակասին և ՚ի հող դառնան :

Ղռաքես զողի քո և ստանաս զնոսա , և
նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան .
տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ դողալ սմա .
մերձի ՚ի լերինս , և ծխեսցին :

() Ըհնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ . սաղ-
մոս ասացից այ իմոյ մինչև եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւնս իմ . և
ես ուրախ եղէց ՚ի տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ , և
ամբարիշտ մի ևս գտցի ՚ի նմա . օրհ-
նեսա անձն իմ զտէր :

Տունք լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

Լէււիտա :

Խոստովան եղերուք տեառն և կար-
գացէք զանունս նորա . պատմեցէք ՚ի

հեթանոսս զգործս նորա :

() Ըհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա .

պատմեցէք զամ սքանչելիս նորա, և
 գովեցարուք յանուն սուրբ նորա :
 Աւրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որ խընդ-
 րեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք
 եղերուք . խնդրեցէք զերեսս նորա յա-
 մենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զոր արար .
 զարուեստս և զիրաւունս բերանոց նր :
 Օ աւակն արբահամեան ծառայք նո-
 րա . որդիք յակօբայ ընտրեալք նորա :
 Նա ինքն է տէր աստուած մեր . յա-
 մենայն երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, և
 զբանն՝ զոր պատուիրեաց մինչև ՚ի
 հազար ամ :

Օ ուխտն զոր եդ ընդ արբահամու . և
 զերդումն իւր ընդ սահակայ :

Հաստատեաց առ յակօբ զհրամանս
 իւր, և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւի-
 տենից :

Իսկ . ձեզ տաց զերկիրն քանանու,
 զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ :

Օ ի էին նոքա թուով սակաւք նուազք
 և պանդուխտք ՚ի նմա :

Ինցին նոքա ազգէ յազգ, ՚ի թագա-
 ւորութենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :

Աչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա .

կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
 Մի մերձենայք ասէ՛ յօժեալս իմ, և
 'ի մարգարէս իմ մի մեղանչէք :
 Առջեաց սով յերկիր նոցա . զամենայն
 զօրութիւն հացի եբեկ :
 Առաքեաց առաջի նոցա այր . 'ի ճա-
 ոայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :
 Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նո-
 րա . և անց ընդ երկաթս անձն նորա :
 Մինչև եկեսցէ բան նորա . և բան
 տեառն փորձեաց զնա :
 Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա .
 իշխան ժողովրդեան եթող զնա :
 Աացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան 'ի
 վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոյ :
 Արատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն .
 և զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :
 Ամուտ իսրայէլ յեգիպտոս . յակովբ
 պանդխտեցաւ յերկիր քամայ :
 Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ, և զօ-
 րացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :
 Ղարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողո-
 վուրդ իւր, և 'ի նենգել զճառայս իւր :
 Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր, և զա-
 հարովն ընտրեալ իւր :
 Ատ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և զա-
 րուեստս իւր յերկիր քամայ :

Մաքեաց խաւար և խաւարեցոյց զնս ,
 զի դառնացուցին զբան նորա :

Վարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և
 սպան զամենայն ձկունս նոցա :

Եւաց յերկիր նոցա գորտ , և ՚ի շտե-
 մարանս Թագաւորաց նոցա :

Մաց՝ և եկն շանաճանճ՝ և մթեխ ընդ
 ամենայն սահմանս նոցա :

Վարձոյց զանձրեւս նոցա ՚ի կարկուտ .
 և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Եւհար զայգիս և զթգենիս նոց , և փրշ-
 րեաց զնսմ ծառս սահմանաց նոցա :

Մաց՝ և եկն մարախ , և խառնիճ՝ զի
 ոչ գոյր թիւ :

Եկեր զնսմ խոտ երկրի նոցա . սպա-
 ռեաց զնսմ սլտուղ անդոյ նոցա :

Եւհար զամենայն անդրանիկս եգիպտա-
 ցւոց , զսկիզբն նսմ վաստակոյ նոցա :

Եւհան զնոսա ոսկւով և արծաթով . և
 ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

Սերախ եղև եգիպտոս ընդ ելանել նո-
 ցա . զի անկաւ ահ նոն ՚ի վերայ նոցա :

Սփռեաց ամսլ՝ հովանի առնել նոցա
 ՚ի տուէ , և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի

գիշերի :

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարգի . և հա-
 ցիւ երկնից լցոյց զնոսա :

Եւ Տար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք , և
 դնացին գետք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ , որ ընդ սբ-
 րասամու ծառայի իւրում :

Եւ Տան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ ,
 և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

Եւ յոցա զգաւառս հեթանոսաց . 'ի
 վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց ըզ-
 նոսա :

Օ ի պահեցեն զվկայութիւնս նորա ,
 և զօրէնս նորա խնդրեցեն :

Տունք խոյ : Գորդայս հք :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Լեւիտա :

Խոստովան եղերուք տն զի քաղցր է .
 զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :

Ո՛ խօսեացի զլորութիւնս տեառն .
 լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս
 նորա :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս , և առ-
 նեն զարդարութիւնս յամենայն ժամ :

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
 վըրդեան քոյ , և այց արա մեզ 'ի փրկ-
 ւութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւնս ընտրե-
 ւոց քոյ . ուրախ եղիցուք յուրախու-

Թիւն ազգի քոյ, և գովեսցուք մեք 'ի
 ժառանգութեան քում :

Սեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրի
 նեցաք և յանցեաք :

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան
 զսքանչելիս քո, և ոչ յիշեցին զբազում
 ողորմութիւնս քո :

Նարկացուցին զքեզ յանցանելն իւ
 րեանց ընդ ծով կարմիր • փրկեաց զնո
 սա վասն անուան իւրոյ, զի ծանխցեն
 զգօրութիւնս նորա :

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր' և ցամաքե
 ցաւ • առաջնորդեաց նոցա ընդ անդուն
 դրս որպէս ընդ անապատ :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց նո
 ցա, և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց Թշնա
 մեաց նոցա :

Նաժկեաց ծով զնեղիւս նոցա • և մի
 'ի նոցանէ ոչ սպրեցաւ :

Հաւատացին 'ի բան նորա, և օրհնե
 ցին զօրհնութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մոռացան զգործս նո
 րա, և ոչ անսացին խորհրդոց նորա :

Հանկացան զցանկութիւն յանապատի,
 և փորձեցին զաստուած յանջրդի :

Կառ նոցա զխնդրուածս նոցա • առա
 քեաց լիութիւն յանձինս նոցա :

Վարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի , և
զահարոյն սուրբ տեառն :

Վացաւ երկիր և եկուլ զդադան , և
ծածկեաց զբանակսն զաբիրոյնի :

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա , և բոց
մաշեաց զմեղաւորս :

Վրարին զորթ 'ի քորեք . երկիր պա-
զին պատկերի , և փոխեցին զփառս իւ-
րեանց 'ի նմանութիւն որթու խոտա-
կերի :

Սուացան զմծ կենարար իւրեանց , որ
արար զմեծամեծս իւր յեզիպտոս , զըս-
քանչեւ իւր յերկիր քամայ , և զահ
իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :

Վսաց սատակել զնոսա , եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալ կայր առաջի նոցա :

Վարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
թիւն նորա , զի մի սատակեսցին նորա :

Վնարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ
հաւատացին բանի նորա :

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց , և
ոչ լուան ձայնի տեառն :

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա ,
հարկանել զնոսա յանապատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթա-
նոսա . զրուեսցի զաւակ նոցա ընդ պա-

Պղծեցան նորա 'ի բեկփեգովը , զի կե-
րան զոհեալ և զմեռելոաի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւ-
րեանց . յաճախեաց 'ի վերայ նոցա
բեկումն :

Նպա եկաց 'ի մէջ փենեհէս , քա-
ւեաց և արգելաւ մահ . համարեցաւ
նմա յարդարութիւն ազգէ յազգ մին-
չև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի ջուրսն հակա-
ռակութե . չարչարեցաւ մովսէս վասն
նոցա , զի դառնացուցին զոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ
սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց նոյ տէր :
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ու-
սան զգործս նոցա . ծառայեցին կռոյ
նոցա , և եղև նոցա 'ի դայթագղութի :

Օրհնեցին զուստերս և զդստերս իւ-
րեանց դիւաց , և հեղին արիւն ամբիծ :

Նրիւն ուստերաց և դստերաց իւրեանց՝
զոր զօհեցին կռոյն քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա , և
պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա , զի սրտնկե-
ցան 'ի դնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր 'ի
վերայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոյց
զժառանգութիւն իւր յոյժ :

Մատնեաց զնս 'ի ձեռս հեթանոսաց .
 տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց , և
 թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա . և
 խոնարհ եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա :
 Տաղում անգամ փրկեաց զնոսա , և
 նորա դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս
 իւրեանց , և կորացան յանօրէնութեան
 իւրեանց :

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա 'ի
 լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ
 բազում ողորմութեան իւրում . ետ
 զնոսա 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն
 գերչաց նոցա :

Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր . և
 ժողովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :

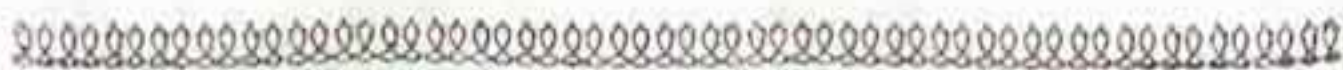
Խոստովան եղիցուք անուան քում
 սրբոյ , և պարծեսցուք յօրհնութիւնս
 քո :

() րհնեալ տէր աստուած խորայելի
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն ե
 ղիցի եղիցի :

Տունք խի :

Վանունս Գորղայս է : Սաղմոս ժէ : Տունք յժի :

ԱՂՕԹԻՔ ԵԶԵԿԻԱՅ ԱՐՔԱՅԻ
ՅՈՒԴԱՅ

Եսայիայ Ը :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց խնոց, թէ գնացի ես 'ի դրունս գժոխոց :

Թողի զամենայն յետին իմ, և ասացի՝ թէ այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց, և ոչ ևս տեսից զմարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ :

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ. այսուհետեւ թողի լքի զամենայն ըզկեանս իմ :

Ել գնաց մեկնեցաւ յինէն հողի իմ, որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար. և եղէ ես որպէս զոստայն սատարաց մերձ 'ի հատանել :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու. այնպէս խորտակեաց մանրեաց զուկերս իմ, զի յառաւօտէ մինչ 'ի գիշեր մատնեցայ :

Որպէս ծիծառն՝ այսպէս ճչեցի, որպէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի. զի նուա

դեցին աչք իմ՝ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր անձ
 իմ՝ որ փրկեաց զիս, և փարատեցոյց
 յինէն զցաւս անձին իմոյ :

Տէր, վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ,
 զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր
 զհոգի իմ. մխիթարեցայ և կեցի :

Մտա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառ-
 նութիւն իմ. փրկեցեր զանձն իմ, զի
 մի կորեայց. և ընկեցեր յետոյ զամե-
 նայն զմեղս իմ :

Օր ոչ թէ որ ՚ի դժոխս են, խոստո-
 վան առնին առ քեզ. և ոչ մեռեալք
 օրհնեցեն զքեզ. և ոչ յուսացին ՚ի
 ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան, որ
 իջանեն ՚ի դժոխս :

ՄԵ կենդանիքս օրհնեցուք զքեզ
 տէր. ոմ և ես այսուհետև մանկունս
 ճնայց, որ պատմեցեն զարդարու-
 թիւնս քո՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Եւ ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ
 յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս
 կենաց իմոց յանդիման տաճարիդ ան :

ՅԵՏԵՆԻ ԿԵՆՊԱՆՈՒԹԵԱՆՆԵՐ

ՄԱՂԹԱՆԿ

Յոյս կենդանութեան, յոյս և ապա-
ւէն փրկութեան տէր յս փրկիչ. փր-
կեա և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ:
Մարդասէր տէր, վասն սրբուհոյ ա-
նարատ մօր քո և կուսի, և վասն խա-
չի քոյ պատուականի, տէր ընկալ զա-
ղաչանս մեր, և կեցո զմեզ:

Օգարտիւն և զաղօթս 'ի վերջն կրկինք
պատմեն հանոնի քարտէս 'ի 72 էրէսն:

Դու ես ապաւէն իմ, և առ 'ի քէն է
 օգնութիւն իմ յամենայն ժամ:

ՍԱԼՄՈՍ ԺԶ

Լ՛ԱԷԼԻՒՒՄ :

Խոստովան եղերուք տն զի քաղցր է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Կսասցեն փրկեալք տեան, զորս փրկ-
կեաց 'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Յամենայն զաւառաց ժողովեաց զնս,
յարևելից և յարևմտից, 'ի հիւսիսոյ
և 'ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջըր-
դի ճանապարհի, քաղաք բնակութեան
ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք
նոցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Ղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութե իւ-
րեանց . 'ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :

Ղաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ
ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բնա-
կութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմութեանց
նր, սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

Օ ի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս , և
 զանձինս կարօտեալս լի արար բարութի :
 Այք նստէին ՚ի խաւարի և ՚ի ստուե-
 ըրս մահու , կապեալ էին յաղքատու-
 թեան որպէս յերկաթս :

Օ ի դառնացուցին զբանն նոց , և զխոր-
 հուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :
 Խոնարհ եղեն ՚ի ցաւոց սիրտք նոցա .
 տկարացան , և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր նոց :
 Ըղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան
 իւրեանց , ՚ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :
 Փրկեաց զնոս ՚ի խաւարէ և ՚ի ստուե-
 ըաց մահու , և խղեաց զկապանս նոց :
 Խոստովան եղիցին նոն որորմութեանց
 նոց , սքանչելեաց նոց որդիք մարդկան :

Օ ի փշրեաց զգրունս պղնձիս , և ըզ-
 նիդս երկաթիս խորտակեաց :
 () Գնեաց նոցա ՚ի ճանապարհի անօ-
 թէնութեան իւրեանց . զի վասն մեղաց
 իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց դարչէին սիրտք
 նոց . մերձեցան մինչև ՚ի դրունս մահու :
 Ըղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան
 իւրեանց , ՚ի վշտաց նոցա ասրեցոյց
 զնոսա :

Ընաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոս ,
 և փրկեաց զնոս յապականութի իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմութեց նր,
սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագ օրհնութե,
և պատմեացեն զգործս նր ցնծութե :

Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւովք, և առ
նէին զգործս ՚ի ջուրս բազումս :

Նորա տեսին զգործս տն և զսքանչե-
լիս նոցա ՚ի խորս անդնդոց :

Նսաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և
բարձրացան ալիք նորա :

Նջանէին յերկինս և իջանէին յան-
դունդս . և անձինք նոցա յանձինս իւ-

րեանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս ար-
բեալք, և ամենայն իմաստութիւն
նոցա ընկլաւ :

Նգաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան
իւրեանց . ՚ի վշտաց նց կեցոյց զնոսա :

Վարձոյց զմրրիկն յօդ՝ և դադարեցին
ալիք նոցա . ուրախ եղէն զի դադարե-

ցին . և առաջնորդեաց նոցա ՚ի նաւա-
հանգիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմութեց նորա,
սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Վարձր արասցեն զնա ՚ի ժողովս ժո-
ղովրդոց, և յաթուս ծերոց օրհնե-
ցեն զնա :

Օ ի դարձոյց զգետս 'ի ցամաք, և
զգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Ըրար զերկիրն պտղաբեր՝ յաղտաղ-
տուկս վս չարութե բնակչաց նոցա :

Ըրար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց, և
զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց :

Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շինե-
ցին քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Վարեցին արտս և տնկեցին այգիս, և
արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :

() Երհնեաց զնոսա՝ և բազմացան յոյժ .
և անասունք նոցա ոչ նուազեցան :

Նուազեցան նոքա և չարչարեցան 'ի
նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :

Եկն անարդութիւն 'ի վերայ իշխանաց
նոցա . մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և

ոչ 'ի ճանապարհի :

() Գնեաց տնանկին յաղքատութեան .
առաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի

նոցա :

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և
ամենայն անօրէն խցցէ զբերան իւր :

Ով է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս, և
'ի միտ առցէ զողորմութիւնս տեառն :

Տունք խբ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԷ

() Երկնու-նշուտն սաղմոսաց 'ի դասելի :

Պատրաստ է սիրտ իմ նձ , պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառք իմովք :

Օարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ , և ես զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տէր , և սաղմոս ասացից քեզ յազնս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութի քո , մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :

Նարձրեալ ես դու յերկինս աստուած , և յամենայն երկրի ես փառք քո :

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո աջով քոյ և լուր մեզ :

Մճ խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ . բարձր եղէց՝ բաժանեցայց զսիւքէմ ,

և զհովիտսն յարկաց չափեցից :

Իմ է զաղաադ և իմ է մանասէ . եփրեմ հզօրիչ զլիսոյ իմոյ :

Յուգայ թագաւոր իմ . մովաք աւաղանս յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր , կամ

Ինչ որ ասացիք ինձ մինչև յեզովմէ :
 Ինչ որ դու ասի, որ մերժեցեր զմեզ :
 և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :
 Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեանս,
 զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :
 Աստուծով արասցուք զօրութիւն . և
 նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

Տունք ժողովոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ինչ որ ասացիք . ասացիտա 'ի
 դատելիս :

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի լուեր,
 զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւո-
 րի բացաւ 'ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ,
 և բանիւ ատելութեամբ պաշարեցին
 զիս :

Վարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց .
 փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս,
 այլ ես յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
 բարւոյ, ատելութիւն փոխանակ սիրոյ
 իմոյ :

Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր . սատա-
 նայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ինչ որ դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատա-

պարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեղս
դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ, և զայ-
ցելութիւն նորա զայն այլ տարցի :

Եղիցին որդիք նորա որք, և կին նորա
այրի . սահեացին փոփոխեացին . որդիք
նորա մուրողք եղիցին, և ելցեն 'ի
բնակութենէ իւրեանց :

Քննեցէ փոխատու զամենայն ինչս
նորա . յափշտակեցեն օտարք զվաս-
տակս նորա :

Մի գայի օգնական նմա . և մի ոք ու-
ղորմեցի 'ի վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն,
և յազգէ ջնջեցի անուն նորա :

Յիշեցին մեղք հօր նորա առաջի տն .
և մեղք մօր նորա մի ջնջեցին, և եղի-
ցին առաջի տեառն յամենայն ժամ :

Սատակեցի յերկրէ յիշատակ նորա,
փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զօղոր-
մութիւն :

Նալածեաց զայր աղքատ և զտնանկ .
սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէծս' և ելցէ նմա . ոչ կա-
մեցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղիցի 'ի
նմանէ :

Օ գեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ .

մտցէ որպէս ջուր 'ի փոր նորա . որպէս
 ձէթ ընդ ոսկերս նորա :

Վ, ղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ազա-
 նի , որպէս գօտի՝ որ ածի հանապաղ
 ընդ մէջ :

Մ, յս գործ է այնոցիկ , որ չարախօս
 կային զինէն առ տէր , և ոյք խօսէին
 չար զանձնէ իմմէ :

Մ, յԼ դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ
 անուան քում , զի քաղցր է ողորմու-
 թիւն քո . և փրկեա զիս , զի աղքատ
 և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում .
 և ես որպէս ստուեր 'ի խուսափել ի-
 մում պակասեցայ , և թօթափեցայ
 որպէս մարախ :

() Կունկք իմ տկարացան 'ի պահոց , և
 մարմին իմ այլազունեաց յիւղոյ :

Վ, ղէ ես նախատ նոցա . տեսին զիս՝ և
 շարժեցին զգլուխս իւրեանց :

() Գնեա ինձ տէր անձ իմ , և փրկեա
 զիս ըստ ողորմութեան քում :

() անհիցեն զի ձեռն քո այս է , և դու
 տէր արարեր զայս :

Վ, որքա անիծանհիցեն , և դու օրհնես-
 ցես . ոյք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ ,
 ամօթ կրեսցեն . այլ ծառայ քո ու-
 ռախ եղևիցի 'ի քեզ :

Օ գեցցին զամօթ՝ որ չարասիսս կային
 զանձնէ իմմէ . և արկցեն որպէս կրկնոց
 զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Եւ խոստովան եղէց առ տէր
 յոյժ բերանով իմով . 'ի մէջ բազմաց
 օրհնեցից զքեզ :

Օ ի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին ,
 փրկել զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն
 զանձն իմ :
 Տուիք ին՝ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ

Ի հատարած . ասողոս 'ի դաւիթ :

Եւսաց տէր ցտէր իմ , նիստ ընդ աջմէ
 իմմէ , մինչև եզից զթշնամիս քո պա-
 տուանդան ոտից քոց :

Վաւազան զօրութե՛ն առաքեսցէ քեզ
 տէր 'ի սիովնէ , և տիրեսցես դու 'ի
 մէջ թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրց զօ-
 րութեան . 'ի վայելչութիւն սրբոց քոց
 յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ
 ծնայ զքեզ :

Երդուաւ տէր և ոչ ևս զղջասցի , թէ
 դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կար-
 գին մելքիսեդեկի , և տէր ընդ աջմէ
 քումմէ :

Խորտակեցէ յաւուր բարկութեան
 զթագաւորս, դատի զհեթանոսս, և
 բազում առնէ զհարուածս, և խոր-
 տակեցէ զգլուխս բազմաց յերկրի:
 Օղուխս 'ի ճանապարհի արբուսցէ:
 վն այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս:

Տունք զ: Գորդայս խը:

ՍԱՆՄՈՍ ՃԺ

Լ'էլիտ:

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով
 սրտիւ իմով, 'ի խորհուրդս ուղղոց
 'ի ժողովուրդս մեծ են գործք տեառն,
 և քննեալ են յամենայնի կամք նորա:
 Խոստովանութիւն և վայելչութի են
 գործք նորա, արդարութիւն նորա
 մնայ յաւիտեանս յաւիտենից:

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց
 ուղղոց. ողորմած զթած է տէր, կե-
 րակուր տայ երկիւղածաց իւրոց:

Յիշեաց յաւիտենից գլուխս իւր. զգո-
 րութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց
 ժողովրդեան իւրում:

Տալ նոցա ժառանգութի հեթանո-
 սաց, և գործք ձեռաց նորա արդարու-
 թիւն և իրաւունք են:

Հաւատարիմ են յամի պատուիրանք

Նորա . հաստատեալ են յաւիտեանս
 յաւիտենից . արարեալ են ճշմարտութիւնք
 և ուղղութեամբ :

Փրկուի առաքեաց տր ժողովրդեան իւրում .
 պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
 իւր . սուրբ և ահեղ է անունն նորա :

Սկիզբն զգոնութեան երկիւղ տեառն .
 իմաստութիւն բարի ամենեցուն՝ որ առ
 նեն զնա . և օրհնութիւնն նորա մնայ
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԱ

Լճերուիս . 'ի վերայ ապառիսարուիւնն ան
 փեաց և զապարիսաց :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ,
 զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :
 Տգօր եղիցի յերկրի զաւակն նորա , և
 ազգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տանն նորա .
 արդարութիւնն նորա մնայ յաւիտեանս
 յաւիտենից :

Նազեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց . ու
 զորմած գթած և արդար է տէր :

Վաղցր այր ողորմի և տայ փոխ . յօ
 ըինէ զբան իւր 'ի դատատանի , զի
 յաւիտեանս նա մի սասանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն .
 'ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նր յուսալ առ ամ :

Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի
 երկիցէ մինչև տեսցէ 'ի թշնամիս իւր :

Սփռեաց՝ և ետ աղքատաց . արդարու

թիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւի-
 տենից , և եղջիւր նոցա բարձր եղիցի

յամն աղքատ փառօք :

Սեղաւորն տեսցէ և բարկացի . զա-
 տամունս իւր կրճտեսցէ և հալեսցի .

և ցանկուլթիւն մեղաւորաց կորիցէ :

Տունք թ :

ՍԱՂԱՌՍ ԺԺԲ

Լեււ-իա :

() Երհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհ-
 նեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ
 հետէ մինչև յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արևու օրհ-
 նեալ է անուն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց տէր ,
 և յերկինս են փառք նորա :

Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր 'ի բար-
 ձունս բնակեալ , և զխոնարհս տեսանէ

յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ , և
բարձր առնէ զտառաստեալս յաղբեաց :
Ստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ու-
րախամիա ոմ զմայր որդւոց բերկրեալ :
Տուիք ք :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԳ

ԼՆԷԼԻԿԱ :

Յեւանելն ինչի յեզիպտոսէ . տանն
յակովբայ 'ի ժողովրդեանէ այլազգեաց :
Եղև հրէաստան սրբութիւն նորա , և
խորայել իշխանութիւն նորա :

Օտլ ետես և փախեաւ , և յորդանան
անդրէն դարձաւ :

Լերինք ցնծացին որպէս խոյք , և բլուրք
որպէս դաւինք մաքեաց :

Օհ է քեզ ծով . զո՞ տեսեր և փա-
խեար . կամ դու յորդանան՝ զի դար-
ձար անդրէն :

Լերինք՝ ցնծացէք ոմ խոյք , և բլուրք
որպէս դաւինք մաքեաց :

Յերեսաց տեան սասանեցաւ երկիր ,
յերեսաց աստուծոյ յակովբայ :

Ո՞ դարձոյց զվէմն 'ի վտակս ջուրոց , և
զտարաւաժն յաղբերակունս :

Մի մեզ տէր՝ մի մեզ, այլ անուան քում
տուր զփառս վասն ողորմութեան և

ճշմարտութեան քոյ :

Մի երբէք ասացեն՝ ի հեթանոսս,
թէ ուր է աստուած նոցա :

Մտուած մեր յերկինս և յերկրի, զա-
մենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են, ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին, և ոչ խօսին . աչս ունին,
և ոչ տեսանեն :

Կանջս ունին և ոչ լսեն . ունչս ունին,
և ոչ հոտոտին :

Չեռս ունին, և ոչ շօշափեն . ոտս ու-
նին, և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ ի
կոկորդս նոցա :

Վման նոցա եղևցին՝ օք արարին զնոսա,
ամենեքեան որ յուսացեալ են ի նոսա :

Տուն իտրայելի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընդունելի է նոցա :

Տուն ահարոնի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընկերելի է նոցա :

Երկիւղածք տեսանս յուսացան ի տէր,
օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ .
օրհնեաց տէր զտունս իտրայելի . օրհ-
նեաց տէր զտունս ահարոնի :

() օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր ,
զփոքրկունս և զմեծամեծս :

() Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և յորդիս
ձեր :

() օրհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Արկինք երկնից տեառն են . և զերկիրս
ես որդւոց մարդկան :

Աչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ , և
ուշ ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի դժոխս :

Եւ կենդանիքս օրհնեսցուք զտէր
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք ի՞նչ : Գորդայս ծի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ

Եւեւ-իա :

Աիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց . խոնարհեցոյց զունկն իւր
առ իս , և ես յաւուրս իմ կարդացի առ
նա :

Երջեցան զինև երկունք մահու , և
վիշտք դժոխոց գտին զիս :

() նեղութիւն և զանձկութիւն գտի ,
և զանուն տեառն կարդացի :

Ա՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած անձ
մեր ողորմի և պահէ զտղայս տէր :

Եւ խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս .

դարձ անձն իմ'ի հանգիստ քո, զի տէր
օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ'ի մահուանէ, զա-
ջըս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ'ի
գայթաղողութենէ, հաճոյ եղէց առա-
ջի տեառն յերկրին կենդանեաց:

Տունք զ:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԺԵ

Լ'էլուտա:

Ի աւատացի զօր և խօսեցայ, և ետ
խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի'ի զարմանալ իմում, թէ
ամենայն մարդ սուտ է:

Օ ինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ա-
մենայնի' զօր և ետ ինձ:

Բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զա-
նուն տեառն կարգացից:

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ,
ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից
սխտարաց օրհնութեան, և զանուն
տեառն կարգացից:

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-

նայն ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթա
տան տեան, և 'ի մէջ քօ երուսաղէմ:

Տունք Ե:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԺԶ

Լ'ԱԷԼ-ԻՄ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք. զո
վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր. ճշմարտութիւն տեան մնասցէ
յաւիտեան:

Տունք Է:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԺԷ

Լ'ԱԷԼ-ԻՄ:

Սաստուան եղերուք տեան, զի բարի
է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Լ'սասցէ տուն իօրայելի՝ զի բարի է. զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Լ'սասցէ տուն ահարոնի՝ զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա:

Լ'սասցեն երկիւղածք տն՝ զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ի նեղութեան կարդացի առ տէր, և
լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց,
զի՛ արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից ՚ի
 թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յուսալ
 ՚ի մարդիկ. բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան
 յուսալ յիշխանս:

Մեծնայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին
 զիս ՚ի միասին. և անուամբ տեառն վա-
 նեցի զնոսա:

Շուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք, վա-
 ուեցան բորբոքեցան ո՞պ փուշք ՚ի հուր.
 և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ
 ՚ի գլորել. և տէր ընկալաւ զիս:

Օջրութիւն իմ և օգնութիւն իմ տէր,
 և եղև ինձ ՚ի փրկութիւն:

Չայն ցնծութեան փրկութե՛ն ՚ի յարկս
 արդարոց:

Մը տն արար զօրութի, աջ տն բարձր
 արար զիս, և աջ տն արար զօրութիւն:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից
 զգործս տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս տէր, և ՚ի
 մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զգրունս արդարութե, զի
 մտից ընդ այն, և խոստովան եղէց տն:

Մյս դուռն տեառն է, և արդարք մտա-
նեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն :

Սէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա ե-
ղև գլուխ անկեան :

Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի ա-
ռաջի աչաց մերոց :

Մյս օր է զոր արար տէր. եկայք ցըն-
ծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա :

Ս տէր փրկեա, զ տէր առաջնորդեա .
օրհնեալ որ զալոցդ ես յանուն տն, և

օրհնեցաք զքեզ ՚ի տանէ տեառն :

Տէր աստուած մեր երևեցաւ մեզ . ա-
րարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ,
մինչև յանկիւնս սեղանոյ :

Մծ իմ ես դու՛ խոստովան եղէց քեզ .
ած իմ ես դու՛ և բարձր արարից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք տեառն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Տունք ինչ : Դորդայս ինչ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ

ԼՆԷԼԻՄ :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի ,
 և ոյք զնան յօրէնս տեառն :

Երանի ոյք քննեն զվկայուի նորա , բու-
 լորով սրտիւ իւրեանց խնդրեացեն զնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնս թիւն ,
 'ի ճանապարհս նորա զնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո
 'ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանա-
 պարհք իմ 'ի պահել ինձ զարդարու-
 թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ
 ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոտաովան եղէց քեզ տէր յուղղութի
 սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիրաւունս
 արդարութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի , մի թողուր
 զիս մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուղղեացէ երիտասարդ զճանապար-
 հս իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո :

Ետլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ ,
 մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որ-
 պէս զի մի մեղայց քեզ :

() րհնեալ ես դու տէր, ուստի նա՛ն զար-
գարութիւնս քո :

Ե րթամբք խնովք սրտմեցից զամե-
նայն իրաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայութեց քոց զուար-
ճացայ, որպէս յամենայն ՚ի մեծութե :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և զգու-
շացայ ՚ի ճանապարհս քո :

() իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մտա-
ցայ զբանս քո :

Հատու ծառայի քում, և կեցից և պա-
հեցից զբանս քո :

() արթո զաչս իմ, և նայեցայց ՚ի սքան-
չելիս օրինաց քոց :

() անդու խոտ եմ ես յերկրի, մի թագու-
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

() ասիադեաց անձն իմ ՚ի ցանկալ նա՛ն յի-
րաւունս քո յամենայն ժամ :

() աստեցեր ամբարտաւանից . անի-
ծեալ ոյք խոտորեցան ՚ի պատուիրա-
նաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զար-
համարհանս, զի զվկայութիւնս քո

խնդրեցի :

() անդի նստանս իշխանք և չարախօսէինս
զինէն . այլ ծառայ քո խորհէր յիրա-
ւունս քո :

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր կեցո
ղիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ և
լուար ինձ, ուստ ինձ զարդարուիս քո :

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց
խմաստուն արա զիս, և քննեցից զըս-
քանչեղիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանճրանալ
հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յի-
նէն, և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քո ըն-
տրեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո, տէր
մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
թացայ, զի անդորր արարեր սրտի ի-
մոյ :

() րէնսդէտ արա զիս տէր 'ի ճանապար-
հս իրաւանց քոց, և ինդրեցից զնա
յամենայն ժամ :

Խմաստուն արա զիս, և քննեցից զօրէնս
քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ
իմով :

Մաշնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուի-

րանաց քոյ , զի ընդ նոսա հաճեցայ :
 Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
 քո , և մի յազահութիւն :

Պարձո զաչս իմ , զի մի տեսից զնանրու-
 թիւն . 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս :
 Հաստատեա ծառայի քում զբանս քո
 յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր և կար-
 ծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են :
 Ե՛հա ցանկացայ պատուիրանաց քոյ .
 յարդարութեան քում կեցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւնս քո
 տէր , և փրկութի քո ըստ բանի քում :
 Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս
 բանիւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Մի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ իմմէ
 զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ , զի
 յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յա-
 ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :
 Դնայի ես յանդորրու , զի զպատուի-
 րանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թա-
 զաւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո , զոր սի-
 րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս

քո զոր սիրեցի, և խորհէի յարդարու
թեանքում:

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յու
սացուցեր զիս:

Սա մխիթարեցէ զիս 'ի խոնարհու
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:

Միտարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ.
այլ յորինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ:

Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւու
րաց, և ոչք թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ
պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և
պահեցի զօրէնս քո:

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս, զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Տունք ծի:

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պա
հէլ ինձ զօրէնս քո:

Մղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ ի
մով. ողորմեա ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ, և դար
ձուցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո:

Տուռնք մեզաց պատեցան զինև. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Եւ մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ վանս իրաւանց և արդարութեան քո:

Տաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց, որոց պահեալ է զպատուիրանս քո:

Ողորմութեամբ տեսան լի եղև երկիր զարդարութիւնս քո ուսո ինձ:

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում տէր ըստ բանի քում:

Քաղցրութիւն, զխրատ և զգիտութիւն ուսո ինձ, զի ՚ի պատուիրանս քո ես հաւատացի:

Մինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վճայսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես գու տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

Քաղցրացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո:

Մածեալ որպէս կաթն սիրտք նոցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Քարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո , քան
զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս .
իմաստուն արա զիս , և ուսայց զպա-
տուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ
եղիցին , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Նանեայ տէր զի արդարութեամբ են
դատաստանք քո . յիրաւի խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել
զիս , ըստ բանի քում զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո և կե-
ցից , զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Մաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որ 'ի տա-
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ 'ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոչք
ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան
քում , զի մի ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս
քո , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ասա-
ցի՝ երբ մխիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի , զի զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի ինչ են աւուրք ծառայի քո . երբ
արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց
իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս ,
այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Մեռայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են . 'ի նանիր հալածեցին զիս , օգնեա
իմձ :

Փոքր մի ևս և կորուսանէին զիս յերկ
րի . այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Իստ ողորմութեան քում կեցո զիս , և
պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո :

Հաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն քո
չաստատեցեր զերկիր' և կայ :

Նրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենայն
ծառայ քո է :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խո
հարհուրթեան իմում :

Հաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու
թիւնս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես և կեցո զիս , զի զարդարու
թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսա
նել , զի զվկայութիս քո ես 'ի միտ առի :

Համենայն կատարածի տեսի զվախ

Ճանն . յոյժ անդորր էին ինձ պատուի-
րանք քո :

Արպէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանա-
պաղ խօսք իմ էին :

Վասն զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր
զիս 'ի պատուիրանս քո , զի յաւիտեանս
իմ էին :

Վասն զամ ուսուցիչս իմ իմաստունն է-
զէ , զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Վասն զծերս իմաստունն էզէ , զի զպա-
տուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զոտս իմ , որպէս զի պահեցից
զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի
դու օրէնագէտ արարեր զիս :

Արպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք
քո՝ քան զմեզր բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոյ իմացեալ ատեցի
զամենայն ճանապարհս չարաց , զի դու
օրէնագէտ արարեր զիս :

Ճրագ է բան քո ոտից իմոց , և լոյս
տայ շաւղաց իմոց :

Երգուայ և հաստատեցի , զի պահեցից
զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :
Խոնարհ էզէ մինչև յոյժ . տէր կեցի՞
զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա տէր ,
 և զիրաւունս քո ուստ ինձ :

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո յամենայն ժամ ,
 և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ . 'ի սա-
 տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Սառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւի-
 տեան , զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար-
 դարութիւնս քո յաւիտեան վասն հա-
 տուցման :

() անօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սի-
 րեցի :

() գնական և փրկիչ իմ ես դու , և ես
 'ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք , և քննե-
 ցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

() գնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո
 զիս , և մի յամօթ առներ զիս 'ի յու-
 սոյ իմմէ :

() գնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խոր-
 հեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ընարգեցեր զամենեւեան՝ որ ապրա-
 տամք եղեն յարդարութեանց քոց . զի
 անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նո-
 ցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մե-

դաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի
զպատուիրանս քո :

Բեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ ,
զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Տունք 47 :

Մարտի իրաւունս և արդարութիւն .
մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :
Բնկալ զծառայս քո 'ի բարի , զի մի
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում
տէր , և բանից արդարութեան քո :

Մրա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողոր
մութեան քում . զարդարութիւնս քո
ուսո ինձ :

Դառայ քո եմ ես , իմաստունս արա
զիս , և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Դամ է պաշտել զտէր . խափանեցին
զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո քան զամենայն ոսկի և զտպազիոն :

Մեռայն պատուիրանք քո յաջողեցան
ինձ , զի ատեցի ես զճանապարհս չա
րաց :

Աքանջելի են վկայութիւնք քո , վասն
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց շուսաւոր և
 իմաստուն առնէ զտղայս :

Օ բերան իմ բացի , և առի զհոգի . 'ի
 պատուիրանս քո փափագեաց անձն
 իմ :

Վայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ
 իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
 ըստ բանի քում , և մի տիրեացեն ինձ
 ամենայն մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդ-
 կան , և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երևեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո , և
 ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Ստակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի
 ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Մտաբար ես դու տէր , և ուղիղ են դա-
 տաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայու-
 թեանց քոց , և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռա-
 ցան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
 քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և
 զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Մտաբարութիւն քո արդարութիւն յաւի-

- տենից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :
- Վեղուծիւնք և վիշտք գտին զիս , և պատուիրանք քո խօսք իմ էին :
- Մտաբարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան . իմաստուն արա և կեցո զիս :
 Կարգացի առ քեզ բոլորով սրտիւ ի մով . լուր ինձ տէր , զի զարդարութիւնք քո խնդրեցի :
- Մղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս , և պահեցից զվկայութիւնս քո :
- Կանխեցի տարածամու , աղաղակեցի , և ես՝ ի բանս քո յուսացայ :
- Կանխեցին աչք իմ առաւօտու՝ ի խօսել ինձ զբանս քո :
- Չայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմութեան քում . տր յիրաւունս քո կեցո զիս :
- Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն , զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :
- Մերձ ես դու տէր , և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են :
- Իսկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց , զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :
- Տես զիսնարհութիւն իմ և փրկեա զիս , զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
- Դատեա զդատատան իմ և փրկեա զիս , և ըստ բանի քում կեցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւնս, զի
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւնք քո բազում են տէր, և
ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս :

Մազում են, որ հալածեն և նեղեն
զիս. 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :

Հայէի յանազօրոյնս և մաշէի, զի ըզ-
պատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի. տէր՝
ողորմութեամբ քո կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է,
յաւիտեան են ամենայն իրաւունք ար-
դարութեան քո :

Խշիւանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և
'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն՝
որ դտանէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի, և զօ-
րէնս քո սիրեցի :

Լծօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ որ
սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի նոսա
դայթագղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր, և
զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո ,
 և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո , զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , և բանիւ քով փրկեա զիս :

Տղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո , յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութք են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս , զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր , և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդրեա զճառայս քո , զի ըզպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Տունք ծի :

Կանոնս Գորղայս է : Մաղմոս ժի : Տունս յիթ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ
ՄԱՐԳԱՐԻ

Եսայեայ խբ :

(Որհնեցէք զաստուած յօրհնութիւնս
նոր, զի իշխանութիւնսնորա՝ ի բարձունս
փառաւորի :

Եւ անունս նորա փառաւորեալ է ՚ի
ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի :

Այք իջանէին ՚ի ծովնաւօք, կղզիք և
ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատն և ամենայն
բնակիչք իւր . ուրախ եղիցին բանակք
և բնակք կեդարու, և ուրախ եղիցին
բնակիչք վիւմին :

Ի գլխոց լեռանց գոչեացեն, տացեն ըզ-
փառս աստուծոյ . և զքաջութիւնսնորա
կղզիք սլատմեսցեն :

Տէր աստուած զօրութեանց դիմեալ
գայ զարթուցանել զսլատերազմ, յա-
րուցանել զնախանձ, փող հարկանել և
գոչել ՚ի վերայ թշնամեաց իւրոց զօրու-
թեամբ բազմաւ :

Ուրախ եղիցին երկինք ՚ի վերուստ, և
ամպք ցօղեսցեն զարդարութիւնս :

Իղխեսցէ երկիր զողորմութիւն և զար-
դարութիւն՝ առ հասարակ բղխեսցէ :

ԱՂՕԹՔ ՅՈՎՆԱՆՈՒ
ՄԱՐԳԱՐԷՒՆ

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարդացի . լուաւ աստուած յանդնդոց
դժոխոց աղաղակի իմում :

Եւր տէր ձայնի իմում, զի ընկեցեր
զիս 'ի խորս ծովու , և շրջանք գետոց
պաշարեցին զիս :

Ըմենայն զբոսանք քո և ավիք քո ան-
ցին 'ի վերայ իմ . և ասացի , թէ մեր-
ժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Ըրդ իցէ թէ յաւելից հայել 'ի տա-
ճար սուրբ քո . զի հեղան զինև ջուրք
մինչև յանձն իմ , և անդունդք ան-
հնարինք պաշարեցին զիս :

Եւմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց .
իջի ես 'ի խորս երկրի , և տեսի զնիզս
նորա , զի էին որպէս աղիք յաւիտե-
նից . և ելցեն յապահանութենէ կեանք
իմ :

Ըք քեզ տէր աստուած իմ 'ի նուաղել
անձին իմոց կարդացի , և զքեզ տէր յի-
շեցի . և մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար
սուրբ քո :

Օի ոյք պահէին զունայնութիւն և

զատու թիւն , յողորմութենէ իւրեանց
մեր ժեցան :

Մ. յլ ես 'ի ճայն օրհնութեան խոստո-
վան եղէց քեզ , մատուցից պատարազս
տեառն , և կատարեցից զուխտ իմ 'ի
փրկութեան :

ՄԱՂԹԱՆԲ

Եկեացեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ
քո . խոնարհեացի ունկն քո 'ի խըն-
դրուածս մեր : Մարդասէր :

Օ քարոզն եւ զաղօթս 'ի վերջն Մինասիանո
ձիր կանոնին գրեցա 'ի 114 էրեան :

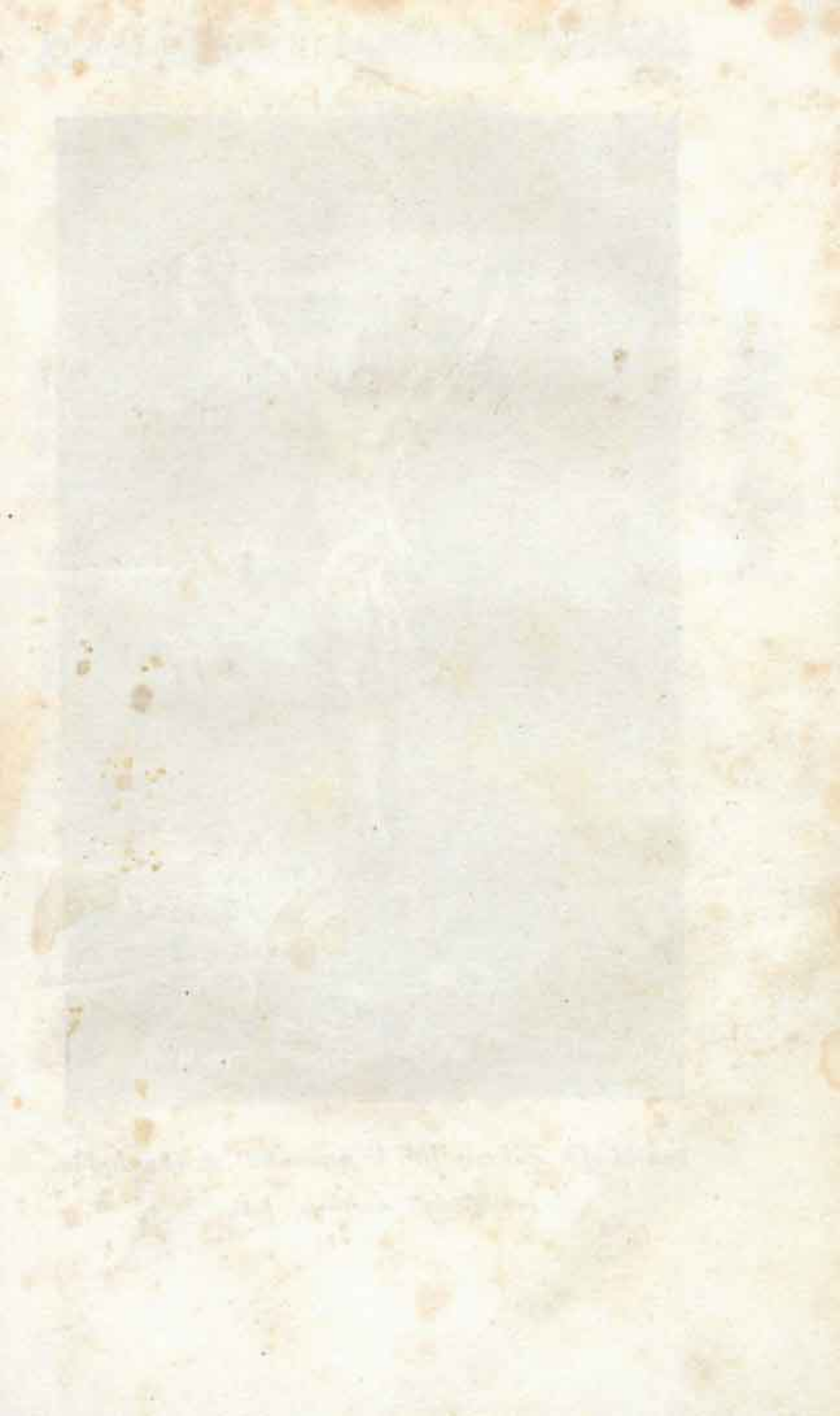
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

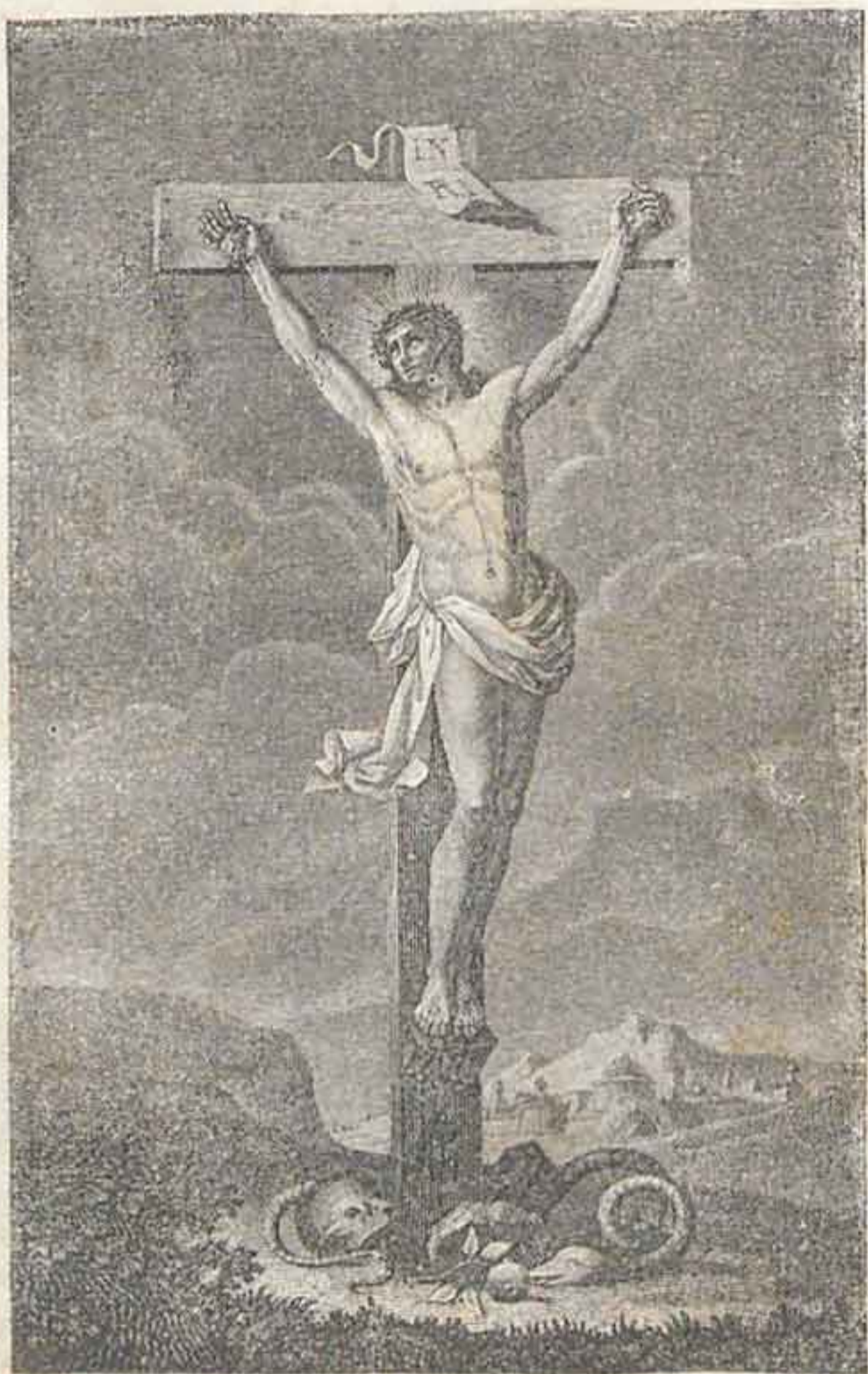
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

Ծանկեցին զձեռքս խմ և զտես խմ, և թուեցին
 զամենայն ոտկերս խմ:

ՍԱԶՄՈՍ ՃԺԹ

() Ընդհանուր Վարդապետաց :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարգացի , և լուաւ ինձ տէր . փրկեաց
զանձն իմ 'ի շրթանց նենգաւորաց և
'ի լեզուէ չարէ :

Օհ տացի քեզ՝ կամ զինչ յաւելցի ,
լեզու նենգաւոր :

Արպէս նետք հղօրի , զի մսեալ են կայ-
ծակամբք կաղնուոյ :

Այ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդրխ-
տութիւն իմ . զի բնակեցայ ես 'ի վրանս
կեդարու :

Բազում անգամ բնակեաց անձն իմ
ընդ այնտսիկ , ոյք ատէին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար . յորժամ խօսէի ,
մարտնչէին ընդ իս :

Տունք էլ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ

() Ընդհանուր Մարտիրոսաց :

Համբարձի զաչս իմ'ի լերինս , ուստի
եկեացէ ինձ օգնութիւն :

() օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեացէ ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Մի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո , և
մի ննջեացէ պահասպան քո :

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ
պահասպան իսրայելի :

Տէր պահեացէ զքեզ , և տէր ընկալցի
աջով ձեռամբն իւրով :

Մրեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և
մի լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն չարէ ,
պահեացէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեացէ զմուտ և զել քո յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք Ե :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ

() Ընդհանուր Մարտիրոսաց :

Ուրախ եղէ ես' այք ասէին ցիս , 'ի տուն
տեառն երթիցուք մեք :

Հասեալ կային սոք մեր առ դրունս քո
երուսաղէմ :

Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք ,
 և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :

Եւ ի վերջ անուանուի ինքն . վկայութիւն
 իտրայելի խոստովան լինել անուան ինքն :

Եւ ի վերջ արկեալ էր աստուծոյ դատաստանի ,
 աստուծոս արկեալ 'ի տան դաւթի :

Նարցէք զողջունէ զերուսաղէմի , և
 զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զնա :

Եւ ի վերջ խաղաղութիւն 'ի զօրութեան
 քում , և շինութիւն յաշտարակս յա-
 մուրս քո :

Ս ասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսե-
 ցայ զխաղաղութիւն . վասն քոյ և վասն
 տան տեառն աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք
 զբարութիւն 'ի քէն :

Տունք Է :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻԲ

() Եւ ի վերջ անուանուի ինքն . վկայութիւն իտրայելի խոստովան լինել անուան ինքն :

Եւ ի վերջ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ
 բնակեալդ ես յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն
 իւրոյ , որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն
 տիկնոջ իւրոյ :

Եւ ի վերջ անուանուի ինքն . վկայութիւն իտրայելի խոստովան լինել անուան ինքն :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ , որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

բազում լցաք արհամարհանօք :
 Աւս առաւել լցան անձինք մեր նախա-
 տանօք , որ նախատէին զմեզ , և ար-
 համարհանօք ամբարտաւանից :

Տունք Ե :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ

() Երկնաւորիւնս Լ' շոբի ճաննաց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասասցէ
 իսրայէլ , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :
 Բնդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր ,
 կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :
 Ի բարկանալ սրտմտու թեամբ նոցա 'ի
 վերայ մեր , ապա և ջուրք ուրեմն ըն-
 կրղմեցին զմեզ :

Բնդ ուղիս անցին անձինք մեր . ան-
 ցին անձինք մեր ընդ ուղիս անդա-
 դարս :

() Երհնեալ է տէր , որ ոչ ետ զմեզ յորս
 ատամանց նոցա :

Լ' անձինք մեր ապրեցան որպէս ճ' անձղուկ
 յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա փշրեցան , և մեք ապ-
 րեցաք :

() Գնու թիւն է մեզ յանուանէ տեառն ,
 որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԻ

() ԲՆԱՆՈՒԹԻԱՆԻ ԼՆՊԻՃԱՆԱԿ :

Ո յուսայ 'ի տէր , որպէս լեառն սիւմն ,
մի սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն
է յերուսաղէմ :

Լերինք շուրջ են զնովաւ . տէր շուրջ
է զթողութեամբ իւրով յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց
'ի վիճակս արդարոց . և արդարք մի
ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնու
թիւն :

Լարի առնէ տէր բարեաց , և այնոցիկ՝
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն յափշտակութեամբ ,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ ոյք գոր
ծեն զանօրէնութիւն . խաղաղութիւն
'ի վերայ խրայելի :

Տունք է : Գոբալայս խ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

() ԲՆԱՆՈՒԹԻԱՆԻ ԼՆՊԻՃԱՆԱԿ :

Ի դարձուցանել տեսան զգերութիւն
սիւմնի . և եղաք մեք միսիթարեալք :
Հայնժամ լցան բերանք մեր խնդու
թեամբ , և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

Հայնժամ ասացեն 'ի հեթանոսս, մեծ
արար տէր զառնել իւր ընդ նոսա . մեծ
արար տէր զառնել իւր ընդ մեզ . և մեք
եղաք բերկրեալք :

Գարձո տէր զգերութիւնս մեր որպէս
զուղիս 'ի հարաւոյ . ոյք վարկին ար-
տասուօք , ցնծութեամբ հնձեացեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք
բարձեալ տանկին զսերմանս իւ-
րեանց :

Գալով եկեացեն և ցնծացեն , ոյք ա-
ռեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :
Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ

() Ենթոմէնս Երթալճանաց :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտուն , 'ի նանիր
վաստակին շինողք նորա :

Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաք , ընդու-
նայն տքնին պահապանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ . արդ
արիք մինչև էք ննջեցեալ , ոյք ուտէք
զհաց ցաւոյ :

Ի ժամանակի որպէս տացի քունս սիրե-
լեաց իւրոյ . ժառանգութիւնս առն որ-
դիք են , որոյ վարձք իւր են , այն է
պտուղ որովայնի իւրոյ :

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզորի, այնպէս
են և որդիքն թօթափելոց :

Արանի որ ելից զցանկութիւն իւր 'ի
նոցանէ . մի ամաչեացեն յորժամ խօսես
ցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ
դրանն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ

() Բնութիւնս Վարդապետաց :

Արանի ամենեցուն՝ սք երկնչին 'ի
տեառնէ, և դնան 'ի ճանաստարհս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . ե-
րանի է քեզ, և բարի եղիցի :

Աին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս
տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ
ձիթենուց շուրջ զսեղանով քո :

Վասպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ, որ
երկնչի 'ի տեառնէ . օրհնեսցէ զքեզ
տէր 'ի սիամնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն յերու-
սաղէմ զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց, խա-
ղաղութիւն 'ի վերայ խորայելի :

Տունք զ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻԸ

() Բնականական Բնականական :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ , ասասցէ իտրայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ էրկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :

Տէր արգար է , և խորտակէ զուլն մեղաւորաց :

Բնաչեացեն և յետս դարձցին ամենեքեան՝ ոյք ատեն զսիովն :

Եղիցին նորա որպէս խոտ տանեաց , որ մինչև 'ի բուն եկեալ՝ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբունս իւր հնձողն , և ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցանէին առ նորք , թէ օրհնութիւն տեառն ընդ ձեզ է , և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ տեառն :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

() Ընդհանուր լուրջ ճանաչ :

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր՝
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն ա
ղօթից իմոց :

Թե՛ զանօրէնութիւնս քննես տէր տէր ,
իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո • զի 'ի քէն
է քաւութիւն :

Վ ասն անուան քո համբերի տօր , համ
բեր անձն իմ բանի քում • յուսացաւ
անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ ,
'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ
'ի տէր :

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում • 'ի
նմանէ է փրկութիւն • և նա փրկեաց զիս
լայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :
Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼ

() Ընդհանուր լուրջ ճանաչ :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ
զբօսան աչք իմ :

Ոչ զնացի ես ընդ մեծամեծս , և ոչ ընդ
այնտօիկ որ սքանչելի եղէն քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մա-
նուկ սարտուցեալ 'ի ստեփնէ մօր իւրոյ ,
և դարձ նորա անդրէն 'ի նոյն :

ԸՆԼ թէ հպարտացուցի արդեօք զան-
ձրն իմ , այսպէս եղևցի հատուցումն
անձին իմոյ . յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք Ի : Գորդայս խԻ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԱ

ԵրԳ շո-ոց :

Յիշեա տէր զդաւիթ , և զամենայն
հեղութիւն նորա :

Որպէս երգուաւ տեառն , և ուխտս եղ
ւոյ յակովբայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ , թէ
ելից յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թէ տաց քուն աչաց իմոյ , կամ նինջ
արտեանաց իմոյ , կամ հանգիստ իրա-
նաց իմոյ . մինչև գտից զտեղի յարկի
տեառն իմոյ յակովբայ :

Ըհա լուաք զնմանէ յեփրաթայ , և
գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք 'ի յարկս նորա , երկիր սպազ-
ցուք 'ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք նր :

Ըրի տէր 'ի հանգիստ քո , դու և տա-
պանակ կտակի սրբութեան քո :

Երկուք քո զգեցցին զարդարութիւն ,
 և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Սան դաւթի սիրելոյ քո , մի դարձու
 ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ :

Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութիւն
 և ոչ ստեաց նմա . 'ի պտղոյ որովայնէ
 քումմէ նստուցից յաթու քո :

Ի՞նչ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ , և
 զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւի
 տենից յաթու քո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիրովս , և ընտրեաց
 բնակել 'ի նմա . ասէ՛ այս է հանգիստս
 իմ յաւիտեանս յաւիտենից , 'ի սմա
 բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օ որս սորա օրհնելով օրհնեցից , և
 զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

Երկուք սորա զգեցուցից զվրկութիւն ,
 և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Ընդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւթ .
 պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ ի
 մոյ :

Ի՞նչամեաց նորա զգեցուցից զամօթ .
 այլ 'ի վերայ նորա ծաղկեսցի սրբու
 թիւն իմ :

Տունք ձէ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԲ

Երբ շուրջ :

Օրբ բարի կամ զի վայելուչ, զի բնա-
կեն եղբարք 'ի միասին :

Արպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մօ-
րունն ահարովսի . 'ի մօրուացն իջանէ
'ի գրապանս զգեստու նորս :

Արպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմոնէ 'ի վե-
րայ լերին սիովսի :

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն
և զկեանս յաւիտենից :

Տունք 7 :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԳ

Երբ շուրջ :

Եստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր . ո կայք 'ի տուն տեառն
և 'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ :

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
սրբութիւն , և օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիովսէ , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Տունք 7 :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԴ

Լ¹ԷԼԻԻԱ :

() Երհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք
 ծառայք տեառն զտէր , ո կայք 'ի տուն
 տեառն , 'ի գաւիթս այ մերոյ :

() Երհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս
 ասացէք անուան նորա , զի քաղցր է :

Օ յակովբ ընտրեաց իւր տէր , և զիս
 րայէլ ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ
 է քան զամենայն կուռս :

() ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար
 տէր , յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և
 յամ խորս :

Հանէ զամպս 'ի ծագաց երկրէ . զփայ-
 շատակունս իւր յանձրեւս արար . և հա-
 նէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտա-
 ցւոց 'ի մարդոց մինչև յանասուն :

Լուաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի
 մէջ քո եգիպտոս , 'ի փարաւոմն և յա-
 մենայն զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս , և սպան զթա-
 գաւորս հզօրս :

Օ սեհօմն թագաւոր ամուրհացւոց ,
 զովք թագաւոր բասանու , և զամենայն

Թագաւորութիւնս քանանացւոց :
 Այտ զերկիրնոցա՝ ի ժառանգութիւն, ժառանգութիւնս ինչի ժողովրդեանս իւրոց :
 Տէր անուն քո յաւիտեանս, տէր յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ :

Ղափտի տէր զժողովուրդ իւր . և ՚ի ծառայս իւր մխիթարի :

Առաք հեթանոսաց ոսկի և արծաթեան, ձեռագործք են որդւոց մարդկանս :
 (Բերանս գոյ՝ և ոչ խօսինս, աչք են՝ և ոչ տեսանենս :

Լկանջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ ՚ի բերանս նոցա :

Վման նոցա եղիցին ոյք արարին վնասաւանդեանս ոյք յուսացեալ են ՚ի նս :

Տուն իտրայելի օրհնեցէք զտէր . տունս ահարոնի օրհնեցէք զտէր :

Տուն զԼեւայ օրհնեցէք զտէր . երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր :

() օրհնեալ տէր ՚ի սիուֆսէ, որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Տունք է : Գորդայս խն :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԵ

Լճէլուսիս :

Սաստուլան եղերուք տեառն, զի բարի է . զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոյ . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Երար զսքանչելիս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ երկինս արար իմաստութեամբ իւրով . զի յաւիտեան է ողոր :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրց . զի յաւիտեան է ողոր :

Երար զլուսաւորս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ արեգակն արար իշխանական տուն ջեան . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական զիշերոյ . զի յաւիտեան է ողոր :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք իւրովք հանդերձ զի յաւ :

Եւ եհան զիսրայէլ 'ի միջոյ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հզօր . զի յաւիտեան է ողոր :

Եհերձ զծովն մեծ , և բաժանեաց յերկուս մասունս . զի յաւիտ :

Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

Ինկզմեաց զփարաւոնս և զգօրս իւր 'ի
 ծով կարմիր . զի յաւիտ :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ .
 զի յաւիտեանս է ողոր :

Եհար զաղգս մեծամեծս միայն . զի
 յաւիտեանս է ողոր :

Եւ սպան զթագաւորս հզօրս . զի յա-
 ւիտեանս է ողոր :

Օսեհոյն թագաւոր ամուլըհայւոց . զի
 յաւիտեանս է ողոր :

Օուլգ թագաւոր բասանու . զի յաւի-
 տեանս է ողոր :

Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւնս .
 զի յաւիտեանս է ողոր :

Եառանգութիւնս իսրայելի ծառայի իւ-
 րոյ . զի յաւիտեանս է ողոր :

Յիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեանս
 մերում . զի յաւիտեանս է ողոր :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց թշնամեաց
 մերոց . զի յաւիտեանս է ողոր :

Ոտայ կերակուր ամենայն կենդանեաց .
 զի յաւիտեանս է ողոր :

Խոստովան եղերուք նայ երկնաւորի . զի
 յաւիտեանս է ողորմութիւնս նոցա :

Տունք ի՞նչ :

ՍԱՂԻՐՈՍ ՃԼՁ

Ի դաս-իւն . 'ի ճեռն երեմիայի . աննշան
յեբրայեցոցն :

Եւ գետս բաբելացւոց , անդ նստեաք
և լայաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ
զսիրովն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտա-
կարանս մեր :

Եւ անդ հարցանէին գերիւք մեր զբանս
օրհնութեան . գերեվարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին :

() օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէ սիսկ
նի . իսկ զիմորդ օրհնեսցուք զօրհնու-
թիւնս տեառն յերկիր օտար :

(Ը) Է մոռացայց զքեզ երուսաղէմ , մո-
ռացի զիս աջ իմ :

Այցեսցի լեզու իմ 'ի քիմս իմ , թէ ոչ
յիշեցից զքեզ , թէ ոչ նախ նուագեցից
զքեզ երուսաղէմ , սկիզբն ուրախու-
թեան իմոյ :

Յիշեա տէր զորդիսն եղովմայ յաւուրսն
երուսաղէմի :

Այք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք , մին-
չև 'ի հիմն հասուցէք :

Կուսար բաբելացւոց թշուառական ,
երանի որ հատոյց զհասուցումն քո ,
զոր դու մեզ հասուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո , և ե-
 չար զքարի :

Տունք Ժ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԼԵ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Սաստովան եղէց քեզ տէր բոլորով
 սրաիւ իմով . առաջի հրեշտակաց սաղ-
 մոս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ . երկիր
 պագից 'ի տաճար սուրբ քո , և խոստո-
 վան եղէց անուան քում վանս ողորմու-
 թեան և ճշմարտութեան քոյ :

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ
 քո . յորում աւուր կարգամ առ քեզ ,
 վաղվաղակի լուր ինձ , և բազում արաս-
 ցես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն
 թագաւորք երկրի . զի լուան զբանս
 բերանոյ քո , և օրհնեսցեն զճանա-
 պարհս քո :

Մեծ են փառք տեանն , բարձր է տէր ,
 զխոնարհս տեսանէ , և զբարձունս 'ի
 հեռաստանէ ճանաչէ :

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց ,
 կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թրշ-
 նամւոյն :

Չգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս
աջ քո. և տէր հասուցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութի քո յաւիտեան. զգոր-
ծրս ձեռաց քոց մի անտես առներ:

Տու՛նք քե՛զ: Գորդայս իմ:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԸ

Ի հարարած. սաղմոս 'ի

դաւախի:

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս.
դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել
իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հեռաս-
տանէ. զշաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու
քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ
յառաջադոյն տեսեր, զի ոչ դոյ նեն-
գութիւն 'ի լեզուի իմում:

Ընչա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և
զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս, և ե-
ղիր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղև զիտութիւն քո յինէն,
և զօրացաւ, և ոչ հանդարտեմ սմա:
Յո՛ երթայց ես յողոյ քումմէ, կամ
յերեսաց քոց ես յո՛ փախեայց:

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես. և
թէ իջանեմ 'ի դժոխս, և անդր մօտ
ես:

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս , և
բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեա-
ցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Եւսացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծած-
կեաց զիս , կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ
փափկութեան իմոյ :

Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարեացի , և
գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի . և
խաւար նորա որպէս զլոյս նորա :

Դու ստացար զերիկամունս իմ , և ըն-
կալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի ահեղ
և սքանչելի ես . սքանչելի են գործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Այ թագեաւ ոսկր իմ 'ի քէն՝ զոր արա-
րեր 'ի ծածուկ . և կար զօրութեան ի-
մոյ ընդ ստորինս երկրի :

Օ անդործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի
գիրս քո ամենեքեան գրեցան :

Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ ոք էր որ ա-
ռաջնորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարոյ եղին բարեկամք
քո աստուած , և յոյժ զօրացան իշխանք
նոցա :

Թուեցի զնոսա , և քան զաւագ բաղմա-
ցան . զարթեայ , և արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաւորս ան, արք
արեան 'ի բաց եղերութ յինէն :

Ի հակառակութիւն և 'ի նախանձ, առ-
ցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :

Օ ատելիս քո տէր ատեցի, և 'ի վերայ
թշնամեաց քոյ մաշեցայ :

Ետերութիւն կատարեալ ատեցի զնոսա,
և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա զիս ան և ծանիր զսիրտ իմ,
քննեա զիս և ծանիր զչաւիղս իմ. և

տես թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ճա-
նապարհս իմ, և առաջնորդեա ինձ 'ի

ճանապարհս քո յաւիտենից :
Տունք եմ :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԼԹ

Ի հատարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Երեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս
իւրեանց . զօր ամենայն պատրաստեցան
'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի,
և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի,
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զզնացս իմ .

Թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ
ինձ :

Եւ արս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց .
շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ գայ-
թագղութիւն :

Եւ սացի՝ տէր աստ իմ ես դու, ունին դիր
տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ,
հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Մի մատներ զիս տէր՝ ի ցանկութիւն մե-
ղաւորաց, ոյք խորհեցան վասն իմ. մի
ընդ վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի երբէք բարձրացին, և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան
կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւ-
րեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Եւ ըկցես ՚ի վերայ նոցա կայծակունս
հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ՚ի տա-
ռապանաց մի կարասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի ՚ի
վերայ երկրի. զայր մեղաւոր չարիք իւր
որսասցեն ՚ի կորուստ :

Սանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղքատի և իրաւունս տնանկի :

Եւ ըզարք գոհացին զանուանէ քումմէ,
և բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց
քոց :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍ

Սաղմոս 'ի դաւանիքի :

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ ,
 նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կար-
 դալ իմում առ քեզ :

Սըղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ
 առաջի քո տէր . համբարձումն ձեռաց
 իմոց պատարաղ երեկոյի :

'Իհր տէր պահապան բերանոյ իմոյ . և
 դուն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խո-
 տորեացի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
 մարդս , որ գործեն զանօրէնութիւն . և
 ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա :

Խրատեցէ զիս արդարն ողորմու-
 թեամբ և յանդիման արասցէ . իւր մե-
 ղաւորի մի օձցէ զգլուխ իմ , և աղօթք
 իմ 'ի կամս նորա :

Մըգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նո-
 ցա . լուիցեն բանից իմոց , և քաղցրաս-
 ցին :

Որպէս թանձրութիւն հողոյ զի սրի-
 սեալ է 'ի վերայ երկրի . ցրուեցին
 ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս :

Մը քեզ տէր տէր են աչք իմ , 'ի քեզ
 յուսացայ , մի հաներ զհոգի յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագու-
ցաւ ինձ, 'ի դայթապղութենէ գործո-
ղին զանօրէնութիւն :

Ընկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես մինչև անցից :

Տունք Ժ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻՍ

Իմօտարութիւն 'ի դատելու արժանի, 'ի Ժամա-
'նակէ զի եր նա ցայրի տնոր :

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և
զնեղութիւնս իմ առաջի նր պատմեցից :

Ի նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու
տէր ծանեար զչաւիղս իմ. 'ի ճանա-
պարհ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ
որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ ոք ճա-
նաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ
իմ, և ոչ գտաւ իննդրող անձին իմոյ :

Ղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կեն-
դանեաց :

Վայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ. ասրեցո զիս 'ի հա-
լածչաց իմոց, զի հզօր եղեն քան զիս :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ. գոհա-
նամ զանուանէ քումմէ :

Ինձ սպասէն արդարք մինչև հատու-
ցես ինձ :

Տունք Ը : Գորդայս ծի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ, 'ի ժամանակի զի հալա-
ծէր զնա աբիսողոմ որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն զիր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ
քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի
քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո
ամենայն կենդանի :

Հարածեաց թշնամին զանձն իմ, խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ. նրա-
տոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ
յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հողի իմ, և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհե-
ցայ յամենայն գործս քո. յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ :

Ինձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ

քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր , զի
 նուազեաց յինէն հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն .
 նամանիցեմ այնոցիկ , որ իջանեն 'ի
 գուբ :

Սեղի արա ինձ առաւօտու զողորմու-
 թիս քո , զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Հոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից , զի
 առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր ,
 զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Քստ ինձ առնել զկամս քո , զի դու
 ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
 յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս ,
 արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղու-
 թենէ զանձն իմ :

Վղորմութիւն քով սատակեսցես զթշնա-
 միս իմ . կորուսցես զամ նեղիչս անձինս
 իմոյ , զի ես ծառայ քո եմ :

Տուր թի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԳ

Ի դաւիթ . առ Գողեամբ :

Օրհնեալ տէր անձ իմ , որ սուսոյց
 զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և զմատուհա
 իմ 'ի ճակատամարտ :

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես յուսամ'ի նա :

Ո՛հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե. տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար դու նմա, կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :

Ո՛արդ նանրութեան նմանեաց, և աւուրք նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցո զերկինս և եջ, մերձեա'ի լերինս' և ծխեսցին :

Փայլատակեա զփայլատակունս քո, և խռովեա զնոսա. առաքեա զնեոս քո, և ցրուեա զնոսա :

Ղուաքեա զձեռն քո'ի բարձանց, և փրկեա զիս'ի ջուրց բազմաց, և'ի ձեռնայ որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Ո՛հ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ, տանադեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս աւասցից քեզ :

Ո՛տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մերոց, որ փրկելոցն իցէ զդաւիթ ճառայ իւր'ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս'ի ձեռնայ որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան
րութի . և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց ոմնորատունկ
հաստատուն են 'ի մանկուէ իւրեանց .
դատերք նոցա զարդարեալ և պաճու
ճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի :

Ետեմարանք նոցա լի են և բղխեն 'ի
միմեանց . խաշինք նոցա բազմածինք են ,
և բազմանան 'ի գնացս իւրեանց . և
անդեայք նց պարարտք են :

Աջ գոյ խրամատուի ցանկոյ նոցա , և ոչ
աղաղակ 'ի հրատարակս նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան , որոց այս
այսպէս է . նա երանի ժողովրդեան , ո
րոյ տէր ի՞նչ է նոցա :

Տունք ժող :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻԿ

() Եհնոթեանց սաղմոս 'ի դասիւն :

Բարձր առնեմ զքեզ ի՞նչ և թաղա
ւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհնապաղ օրհնեցից զքեզ , և գո
վեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից :

Ի՞նչ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մե
ծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Մզգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո ,
և զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

() մեծվայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո խօսեսցին , և զսքանչելիս քո
պատմեսցեն :

() զգորութի ահի քո ասացեն , և զմե-
ծութիւնս քո պատմեսցեն :

() յիշատակ բազում քաղցրութեան քո
բղխեսցեն , և արդարութեամբ քո ցըն-
ծացեն :

Կթած ողորմած է տէր , երկայնամիտ
և բազումողորմ :

Վաղցր է տէր առ ամենեւեան , և զը-
թութի նորա 'ի վերայ ամենայն արա-
րածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամե-
նայն գործք քո , և սուրբք քո օրհնես-
ցեն զքեզ :

() փառս արքայութե քո ասացեն , և
զգորութիս քո պատմեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգորութիս
քո , և զփառս մեծվայելչութեան ար-
քայութեան քո :

Մքայութի քո արքայութի ամ յաւի-
տենից , և տէրութիւն քո ազգէ մինչև
յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամ 'ի բանս իւր ,

և արդար է յամենայն 'ի գործս իւր :
 Հաստատէ նոր զամ գայթապգլեալս , և
 կանգնէ զամ գլորեալս :

Ըք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու
 տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս
 զձեռն քո , և լցուցանես զամենեւեան
 քաղցրութիւն կամօք քով :

Ըրդար է նոր յամ ճանապարհս իւր , և
 նք է յամ 'ի գործս իւր :

Մերձ է տէր առ ամենեւեան որ կար-
 դան առ նա , առ ամենեւեան որ կար-
 դան առ նա ճշմարտութիւն :

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ նոր .
 աղօթից նց լսէ , և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան ոյք սիրեն
 զնա , և զամ մեղաւորս սատակէ տէր :

Օ օրհնութիւն տեառն խօսեսցի բերան
 իմ . օրհնեսցէ նամ կենդանի զանուն նք
 նորա յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի-
 տենից :

Տունք իք : Գորդայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԵ

Ըկէլու-իւս . անգէաց և զաքարիւս :

(Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեսցից
 զտէր 'ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից նց
 իմոյ մինչև եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս յարդիս մարդ-
կան, զի ոչ գոյ փրկութիւնս 'ի նոսա :
Եւրէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին ան-
դրէն 'ի հող, և յայնմ աւուր կորիցեն
իմ խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որում տէր իմ յակօբայ
օգնական է նմա, և յոյս նր 'ի տր իմ է :
Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և
զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութիւնս յաւիտեան,
և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկա-
պեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ
զգլորեալս տէր :

Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ զսրան-
դուխտս. զորքս և զայրիս ընդունի տէր,
և զճանապարհս ամբարշտայ կորու-
սանէ :

Սազաւորեացի տէր յաւիտեան, իմ
քո սիրովս ազգէ մինչև յազգ :
Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ

Լեւրեա . անգնայ եւ զարարեաց :

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի են սաղ-
մոսք . սասուծոյ մերում քաղցր եղիցի
օրհնութիւնս :

Ը ինէ զերուսաղէմ տէր, և զցրուեալսն
խորայելի ժողովէ :

Տ ժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զա-
մենայն վէրս նոցա :

Ո թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և
զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Ս եծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նորա,
իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Ր նդունի զհեզս տէր, և խոնարհ առ-
նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Ր զհեցոյց զտէր խոստովանութեամբ,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ս զգեցոյց զերկինս ամպովք, պատրաստ
արար զանձրև իւր յերկիր :

Ր աւսոյց զխոտ ՚ի լերինս, զգալար ՚ի
ծառայութիւն մարդկան :

Ս տայ անասնոց կերակուր, ձառուց
ագռաւուց՝ որ կարդան առ նա :

Ս չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ
տէր, և ոչ ընդ իրանս առն սկայի հա-
ճեցաւ :

Ս չ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր, և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յու-
ղորմութիւն նորա :

Տունք ժբ :

ՍԱԼՄՈՍ ձԵՆԷ

Լ՛ԱԿԼԻԿԱՆ . անգիւտայ եւ զառիարիտայ :

Գոյլեա երուսաղէմ զտէր :
 Եւ օրհնեա զամԹ քո սիրովն :
 Օ՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և
 օրհնեաց զօրդիս քո 'ի քեզ :
 Ո՛ եղ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն .
 պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :
 Լ՛ռաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ըն-
 թանան պատգամք նորա :
 Գնէ զձիւն օրպէս զասր , և զմէզ օր-
 պէս փոշի ցանեաց :
 Լ՛քիանէ զսառն օրպէս պատառս . ա-
 ռաջի ցրտոյ նորա ո՛ կարէ կեալ :
 Լ՛ռաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա . շըն-
 չեացեն հողմք , և գնացեն ջուրք :
 Պատմէ զբան իւր յակովբայ , զարդա-
 րութիւն և զիրաւունս իսրայելի :
 Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց տօր ,
 և զգատատանս իւր ոչ յայտնեաց նոյ :
 Տունք Ժ : Գորդայս ԼԹ :

ԱՂՕԹԻ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ

ՄԱՐԳԱՐԷՒ

Աթուհի . 77 :

Տէր, զլուր քո լուայ և երկեայ . տէր՝
 հայեցայ 'ի գործս քո և զարհուրե-
 ցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանխցիս
 դու, 'ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս,
 'ի հասանել ժամանակին երևեսցիս :
 Ի խռովել անձին իմոյ 'ի ժամանակի
 բարկութեան զողորմութիւն յիշեսցես :
 Ըճ 'ի հարաւոյ եկեսցէ, և սուրբն 'ի
 փառան լեռնէ :

Հայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն
 փառաց նորա . և օրհնութեամբ նորա
 լցան տիեզերք :

Ճառագայթք օրակէս զլոյս հատան 'ի
 նմանէ, և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա գը-
 տան . և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն
 փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք . և
 զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա-
 մեծք 'ի թռչնոց :

Լիկաց և ջափեաց զերկիր . հայեցաւ և
 դիտեաց զհեթանոսս :

Երինք հալեացին և անտառք վատնեցին . յաւիտենից ճանապարհք՝ որ 'ի սկզբանէ էին , կուրացին . և 'ի նմանէ դողացի նամ երկիր :

Տեսի զբանակս քուչացւոց . խռովեցան բնակիչք վրանացն մադիամու :

Սիժէ 'ի վր գետոց բարկացին դուտր . կամ սրտմտութի քո 'ի վերայ գետոց , կամ բարկութի քո 'ի վր ծովու :

Ելեր դու 'ի կառս քո . հեծելութի քո փրկութի եղև յելանելդ քո :

Օարթեաւ աղեղն քո . զնեսս կապարձից քոց արբուցեր , զգեսս ցրուեցեր , զերկիր դողացուցեր 'ի սաստկութենէ անձրևի , որ անցանեն ընդ սա :

Ընդունդք աղաղակեցին մեծապէս . լոյս փայլումն արեգական արգերու , և ծագումն լուսնին դադարեաց :

Որպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոց գնասցես , ոպ 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :

Բարկութք զարթիցես 'ի վր երկրի , և դողութեամբ կասցես զհեթանոսս :

Երևեցար 'ի փրկութիւն ժողովրդեան քո 'ի փրկել զընտրեալս քո :

Ետաձիգ եղեր 'ի զլուխս մարդկան ամբարտաւանից . մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով
'ի զօրագլխացն մեղաւորաց, որք յու-

սացեալ էին յանդգնութիւնս իւրեանց.

զի կերան զաղքատն 'ի դաղտնիս :

Մաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս

քո . խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :

Կացի ես՝ և գելան աղիք իմ 'ի ձայնէ

բերանոյ իմոյ . եմուտ դողումն յոսկերս

իմ, և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օ այս պահեսցես յաւուրնեղութեան,

ածել 'ի վերայ ազգի որ մարտնչին ընդ

ժողովրդեան քում :

Թողնի ոչ տացէ զպտուղ իւր, և յայգ-

ւոյ բեր մի գտցի . ձիթենիք անասցին,

և երկիր մի բուսուսցէ զգալարի :

Պակասեցին հօտք 'ի ճարակաց, և

եզինք մի գտցին առ մտուրս :

Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ու-

րախ եղէց յամ փրկիչ իմ :

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն, և կացոյց

զոտս իմ 'ի հաստատութեան . 'ի վե-

րայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս

և հանդոյց զիս երազ երազ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Լուր մեզ տէր լուր մեզ, անձային ու
 զորմու թեամբ և գթու թք քո խնայեա
 յարարածս քո : Մարդասէր :

() Կատարուէն ևս պատշտեա 'ի վերջն Ողորմեա
 Կանոնն ին Գարցեա 'ի 152 Էրեան :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՆԸ

Անձաբարեա • անգեաց ևս պատկարեաց :

() Երհնեցէք զտէր յերկնից, օրհնեցէք
 զնա 'ի բարձանց :

() Երհնեցէք զնա անհրեշտակք նորա •
 օրհնեցէք զնա անհրեշտակք նորա :

() Երհնեցէք զնա արեգակն և լուսին •
 օրհնեցէք զնա անաստեղք և լոյսք :

() Երհնեցէք զնա երկինք երկնից • Չուրք
 որ 'ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք
 զանուն տեառն :

() Ի նա ասաց' և եղեն, հրամայեաց'
 և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտե
 նից • սահման եղ, և ոչ անցանեն :

() օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք և
 ամխորք :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ
 և մրրիկ, որ առնէք զբան նորա :

Երկնք և ամբարձունք, ծառք սլա-
 զաբերք և ամմայրք :

Գազանք և ամանասունք, սողունք և
 ամթռչունք թևաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց,
 իշխանք և ամդատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և
 տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն :

Տարձրացաւ անուն նր միայն . խոստա-
 վանու թի նմա յերկինս և յերկրի :

Տարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովըր-
 դեան իւրոյ . օրհնու թիւն յամ սրբոց
 նմա յորդուցն իսրայելի ժողովուրդ՝ որ
 մերձ է առ տէր :

Տունք ժն :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻՍԹ

Եւրո-իւ . անգեաց և զաբարիաց :

() օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն 'ի
 նոր, օրհնու թի նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Արախասցի իսրայել յարարիչ իւր . որ
 զիք սիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն
 իւրեանց :

() օրհնեցէն զանուն նորա օրհնութեամբ , սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս ասացէն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ սուրբ իւր , և բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութի :

Պարծեցցին սրբն փառօք , և ցնծացէն 'ի հանգիստս իւրեանց , և բարձր արասցեն զամ թերանօք իւրեանց :

Սուր երկասյրի ետ 'ի ձեռս նոցա , ասունլ հատուցումն 'ի հեթանոսաց , յանդիմանութիւն ամ ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք , զղօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Ընել նոցա դատաստանս 'ի զրոց . փառք այս են ամ սրբոց նորա :

Տունք Է :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԺ

Ընելուս . տնփեաց եւ զախարիաց :

() օրհնեցէք զամ 'ի սրբութիւնն , օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութի 'ի զօրութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա 'ի զօրութիւնն , օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

() օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութի ,

օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնու-
թեամք :

() օրհնեցէք զնա ցնծութիւնս , գովեցէք
զնա ուրախութիւնս :

() օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր , գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

() օրհնեցէք զնա 'ի ձայնս գոհուելու . նամ
հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Տունք զ : Գորդայս ին :

Կանոնս յիսր : Չորք Կանոնս Տունք ին յիսր :

Միահամուռ սաղմոսս՝ Գորդայս ծի : Սաղմոսս ճծ
Տունք 'ի սմա սնկի :

Եւս սաղմոսս ինչն ազիւր դասակն արարատայ լուսոց :
Ի ճամանակի զի ել նա նահապետի ընդդէմ
Գողիաւու , առաջի սատարայ եւ նմ զօ-
րացն եւրայելի :

Փորք էի ես յեղբարս իմ , և կրտսեր
'ի տանս հօր իմոյ , արածէի զխաչինս
հօր իմոյ :

Չեռք իմ արարին սաղմոսարանս , և մա-
տուհք իմ կազմեցին գործի օրհնու-
թեանս :

Իսկ արդ ո՞ սպասեցէ զայս տեառն ի-
մում . ինքնին տէր նամի լուսիցէ զնամ :

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր , և
համբարձ զիս 'ի հօտէ խաչանց հօր

խնոյ , և օծ զիս յօծումն իւզոյ իւրոյ :
Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք ,
և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Եւ ի ես ընդ առաջ այլազգւոյն , և նզովեցի զկուռս նորա :

Հանի զսուսերն 'ի նմանէ , և հատի զգլուխ նորին , և բարձի վնասատինա յորդւոցն իսրայելի :

ՕՐՏՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Գ. Լ. Ե. Լ. Գ. :

(Օրհնեալ ես տէր անձ հարցն մերոց ,
օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յա-
ւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս անձ ընդ մեզ .
արդար ես դու տէր , և ամենայն գործք
քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և անձ դա-
տաստանք քո արդար են :

Դատաստանս արդարութեան ածեր 'ի
վր մեր ըստ անձի զոր ինչ ածեր 'ի վերայ
մեր , և քաղաքի սրբոց հարցն մերոց ե-
րուսաղեմի :

Մարդարութք և յիրաւի ածեր զայս
անձ 'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց :

Մնորինեցաք և յանցեաք ապստամբ
լինել 'ի քէն . մեղաք յանձի , և պա-
տուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք ո՞նչ պա-

տախրեցեր զու մեզ, զի զբարիս զբար-
ցուք մեք 'ի քէն:

Մտի զամ զոր արարեր և զոր ինչ ա-
ծեր 'ի վերայ մեր, արդար գաստատա-
հաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց
մերոց, անօրինաց, խտտաց և ապրտամ-
բողաց:

Ի ձեռս թաղաւորի անօրինի և չարի
քան զամ երկիր մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբե-
րանս մեր, զի ամօթ և նախատինք ե-
զաք ծառայից քոց պաշտօնելից:

ՄԵ մի մատներ զմեզ խալառ վճ ա-
նուան քո. մի ցրեր զուխտս քո, և մի
'ի բացեաց առներ զողորմութիւնս քո 'ի
մէնջ:

Վճ աբրահամու սիրելւոյ քո, իսահա-
կայ ծառայի քո, և իօրայելի սրբոյ
քո:

Խտտացար նոցա և առացեր, բաղձա-
ցուցից զղաւակ ձեր որպէս զաստեղս
երկնից բազմութիւն, և որպէս զաւաղ
առ եզր ծովու:

Եւ արդ տէր նուազեցաք մեք քան զամ
ազգս, և եմք տառապեալ յամ երկրի
այսօր վասն մեզաց մերոց:

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխանս՝
մարդարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակէզ
պատարագաց , ոչ խուճնկ օրինաց , և ոչ
տեղի պատարագս մատուցանելոյ առա-
ջի քո , և զողորմութի գտանել 'ի քէն :
Եւ անձամբ խոնարհեալ և հողուով
տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք ոմ
զողջակէզս խոյոց և զուարակաց , և ոմ
բիւրաւորս գառանց պարարտաց :

Եւ յնպէս ընդունելի լիցին պատարագ
մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ
գտցուք զկնի քո . և չիք ամօթ յուսա-
ցելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ գամք զհետ քո ամ սրտիւք
մերովք , երկնչիւք 'ի քէն , և խնդրեմք
զերեսս քո . նոր մի յամօթ առներ զմեզ :
Եւ արա առ մեզ ըստ հեզութեքում
և ըստ բազում ողորմունքում . փրկ-
կեա զմեզ վ'ս սքանչելեաց քոց . և փա-
ռաւորեցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչա-
րեն զժառայս քո . ամաչեցեալ լիցին
բռնութիք նոցա , և ամ զօրութիւնք
նոցա խորտակեացին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես նոր ամ միայն ,
որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամ տիե-
զերաց :

() րհնեալ ես դու նոր ամ հարցն մե-

րոց . գովեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սբ փառաց քոց .
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :

() օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբ-
բուժեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վր աթոռոյ արքայու-
թեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս և
հայիս յանդունդս . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութե-
երկնից . գովեալ :

() օրհնեցէք ամ գործք տեառն զտէր .
օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան :

() օրհնեցէք երկինք զտիր . օրհնեցէք և
բարձր արարէք :

() օրհնեցէք հրեշտակք տն . ջուրք որ
'ի վերոյ երկնից զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք զօրութիւնք տն . արեգակն
և լուսին զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրևք
և ցօղք զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և
ջեր զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ցուրտ և սոթ , ցօղ և ձիւ-
նաբեր զտէր . օրհնե :

- () րհնեցէք սառն և պարզ , եղեամն և ճիւն զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք տիւք և զիշէրք , լոյս և խաւար զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք ամուք և փայլատակունք և երկիր զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք լերինք և բլուրք , և ամե- նայն բոյսք երկրի զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք կէտք և նմ կայտառք՝ որ ՚ի ջուրս , և թռչունք երկնից զտէր . օրհ :
- () րհնեցէք գազանք և անասունք , և որդիք մարդկան զտէր . օրհ :
- () րհնեցէ իսրայէլ զտէր . օրհնեցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :
- () րհնեցէք քահանայք զտէր . օրհնե- ցէք և բար :
- () րհնեցէք ծառայք տեանն զտէր . օրհնեցէք և բար :
- () րհնեցէք անձինք և շունք արդարոց զտէր . օրհնե :
- () րհնեցէք սքք և խոնարհք սրտիւք զտէր . օրհնե :
- () րհնեցէք անանիա ազարիա և մի- սայէլ զտէր . օրհնեցէք և բարձր արա- րէք զնա յաւիտեան :

Վասն գթոյ ողորմութեանց տնայ մե-
 լոյ, որով երեւցաւ մեզ արեգակն 'ի
 բարձանց՝ լուսաւոր առնել զխաւար
 մեր :

Նազել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ նըս-
 տեաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու,
 ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խա-
 ղաղութեան :

ԱՂՕԹԻՔ ՍԻՄԻՈՎՆԻ

ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ

ԴՆԻ . Բ :

Մեր արձակեա զճառայս քո տնայ լատ-
 բանի քում 'ի խաղաղութիւն . զի տե-
 սին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատ-
 ըաստեցեր աւաջի ամենայն ժողովրդ-
 դոց :

Սոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
 ժողովրդեան քում խորայելի :

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՄԷԻ

ԹԱԳԱԻՈՐԷՆ

Տէր ամենակալ նա՛մ աբրահամու, իսահակայ, յակովբայ և զաւակի նոցա արդարոց . ամենակալ նոր, թող զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամ զարդ նոցա . ամենակալ նոր :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանաւքո . փակեցեր զխորս, կնքեցեր ասաւոր և փառաւորեալ սնուամբքով . ամեն :

Որ ամենայն ինչ սարսէ և դողայ յերեսաց ասի զօրու թէքո . ամենակալ նոր :
 Նիբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութէքո . սաստիկ է բարկութի սպառնալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց . անչափ և անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց . ամենակալ :

Դու տէր բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազում ողորմ . և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան . ամենակալ :

Դու նա՛մ ոչ եղիր ասպաշխարութիւն փան արդարոցն՝ աբրահամու, իսահակայ,

հակայ և յակովբայ, որ ոչ մեզանք քեզ
ամենակալ:

Մ. Ս. Եղի՛ր ապաշխարութի՛ն զ՞ս իմ մե-
ղաւորիս. զի մեզայ աւելի քան զաւաղ
ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք
իմ. ամե:

Սեմ՛ արժանի հայել և տեսանել զբար-
ձրութիւն երկնից՝ ի բազմութի՛ն անօրէ-
նութի՛ն իմոյ. ամենակալ:

Կորացեալ եմ ես՝ ի բռնութի՛ն կապանաց
երկաթեաց, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ.
ամե:

Նարկացուցի զսրտմտութիւն, և շար
առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր,
և բազմացուցի ղցասումն. ամենա-
կալ:

Եւ արդ նոր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ-
ծունը սրտի իմոյ, և ինդրեմ՝ ի քաղ-
ցրութենէ քումմէ. ամենակալ:

Մեզայ տէր մեզայ, և զանօրէնութիւն
իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ:

Մզաչեմ և ինդրեմ՝ ի քէն՝ թող ինձ
տէր, թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենա-
կալ:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր,
և մի յիշեր զչարիս իմ, և մի պարտա-

Երեք զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի
չարեօք . ամե :

Օ ի դու անձ անձ ապաշխարողաց ես , և
յիս ցոյց զբարերարութիւնս քո , որ ա-
նարժանս եմ . ամենակալ :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութե-
քում . և օրհնեցից զքեզ զամենայն ա-
ւուրս կենաց իմոց . ամենակալ :

Օ քեզ տէր օրհնեն անձ զուարթունք
երկնից . և քո են փառք յաւիտեանս ա-
մէն :

Փառք հօր և որդւոյ : Վստմ և միշտ
և յաւիտեանս :

Վաչեմ և ինդրեմ 'ի քէն տէր , թող
ինձ զմեղս իմ :

Վազում ողորմ տէր , ողորմեա ինձ :

Վճ , քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց
և կեցո :

Վրարիչ իմ և յոյս անձ , գթա յիս 'ի
մեղուցեալ ծառայս , և ողորմեա ինձ
բազմամեղիս :

Վմէնօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս
անձաձին մարիամ , բարեխօսեա առ տէր
վասն իմ մեղաւորիս :

Վմենայն սուրբք այ , բարեխօսեցէք առ
հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւո-
րացս :

Վ՛ս որդի ԿՅ անոխակալ, ընկալ զաղա-
 չանս մեր, զի 'ի քեզ են ասպաւինեալ
 անձինք մեր :

Յաղթող զօրու թք՝ սուրբ և կենդանա-
 րար և պատուական խաչիւ քո ԿՅ պահ-
 պանեա զմեզ :

Մաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղու-
 թեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
 անխռովս 'ի տուէ և 'ի զիշերի :

Եւ մարդասիրուք քո յիշեա զմեզ ԿՅ,
 յիշեա զմեզ յորժամ գաս արքայու-
 թեամբ քո, և ողորմեա մեզ :

ԱՂՕԹԻ ԻՒՐԱԲԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ

ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՅ Ի ԲԲԻՍՏՈՍ

Օր արարեալ է սէյ փո՛ւ Վերստի հացոց
հալեալի հոտի :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պա-
գանեմ քեզ, հայր և որդի և սուրբ
հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, ա-
րարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամե-
նայն եղելոց . ողորմեա քո արարածոց,
և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պա-
գանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միանա-
կան սուրբ երրորդութի և մի անձութի,
արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի .
հալածեա՛ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մե-
ղաց և զանգիտութե . և լուսաւորեա
զմիտս իմ՛ի ժամուս յայսմիկ աղօթել
քեզ՛ի հաճոյս, և ընդունել՛ի քէն
զինդրուածս իմ, և ողորմեա ինձ բազ-
մամեղիս :

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ, որ ա-
ռաքեցեր զորդիդ քո սիրելի՛ի ինդիր

մտորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
 առաջի քո . ընկալ զիս ոմ զանառակ
 որդին , և զգեցս ինձ զպատմութեանս զա-
 ռաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք . և ողոր-
 մեա քո արարածոց և ինձ բազմամե-
 զիս :

Արդի այ ան ճշմարիտ , որ խոնարհե-
 ցար ՚ի հայրական ծոցոյ , և առեր մարմին
 ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ
 փրկութե . խաչեցար և թաղեցար և
 յարեար ՚ի մեռելոց և համբարձար առ
 հայր . մեղայ յերկինս և առաջի քո .
 յիշեա զիս որպէս զաւազակն յոր-
 թամ գաս արքայութեամբ քով . և ո-
 զորմեա :

Հոգի այ ան ճշմարիտ , որ իջեր ՚ի
 յորդանան և ՚ի վերնատունն , և լու-
 աւորեցեր զիս մկրտութիւնս քո աւազա-
 նին , մեղայ յերկինս և առաջի քո . մաք-
 րեա զիս վերստին անձային հրով քո որ-
 պէս հրեղէն լեզուօք զաւարեալսն . և
 ողորմեա :

Ընեղ բնութիւն , մեղայ քեզ մտօք ի-
 մովք , հոգւով և մարմնով իմով . մի յի-
 շեր գլեղս իմ զառաջինս վ՛ս անուանող
 քում սրբոյ . և ողորմեա :

Տեսող անի , մեղայ քեզ խորհրդով բա-

նիւ և գործով . ջնջեա զձեռագիր յան-
ցանաց խնոց , և գրեա զանուն իմ 'ի
գարու թի կենաց . և ողորմեա :

Վննող զաղտնեաց , մեղայ քեզ կամաւ
և ակամայ , գիտութեամբ և անգիտու-
թեամբ . թողութի ջնորհեա մեղաւո-
րիս , զի 'ի ճննդենէ աւազանին մինչև
ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի անու-
թեանդ քո զգայարանօք իմովք և ա-
մենայն անդամովք մարմնոյս . և ողոր-
մեա :

Վմենախնամ տէր , դիր պահատանս ա-
չաց խնոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ և սհայել
յարատ , և ականջաց խնոց ոչ ախոր-
ժել լսել զբանս չարութե , և բերանոյ
խնոց ոչ խօսել զստութիւն , և սրտի խնոց
ոչ խորհել զչարութիւն , և ձեռաց խնոց
ոչ գործել զանիրաւութիւն , և ոտից
խնոց ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրե-
սութե . այլ ուղղեա զչարժումնս սոցա
լինել ըստ պատուիրանաց քոց յամե-
նայնի . և ողորմեա :

Հուր կենդանի քո . զհուր սիրոյ քո
զոր արկեր յերկիր , բորբոքեա յանձն
իմ , զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ խնոց , և
սրբեսցէ զխիղճ մտաց խնոց , և մաքրե-
ցէ զմեզս մարմնոյ խնոց , և վառեսցէ

զայս գիտութե քո ՚ի սրտի իմում. և
ողորմեա :

Իմաստունի հօր յս, տուր ինձ իմաստու-
թիւն զբարիս խորհել և խօսել և գոր-
ծել առաջի քո յամ ժամ. ՚ի չար իս-
հրդոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց ի-
զիս. և ողորմեա :

Կամեցող բարեաց տէր կ'
թողուր զիս ՚ի կամս ա-
նալ. այլ առաջնորդե-
րատ կամաց քոց բա-
մե

Մտայ երկնս
թի քո, զոր
և զօրացո
րել զքե

Ենա
խաչ
րան
ւա
վտ

Ձ
Գ

երբէք սասանեցայց . և ողորմեա :
 Վճ իմ, որ բանաս զձեռն քո և խուս
 զիմ արարածս ողորմութեամբ քով,
 քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու
 քա և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ
 արմնոյ իմոյ յայտնէտէ մինչև
 և իտեան . և ողորմեա :

մոլորելոց, դարձա զիս 'ի
 Վեց իմոց 'ի բարի սովո-
 տեա յողի իմ զսու-
 զերկիւղ գեհեհին
 ն, զի զղջացայց
 արդարութի .

ի սրբ-
 արութե
 զս ան-
 լ յաշ-

ինձ
 ուլ,
 որ-

յ
 է

Սոյս ճշմարիտ քո, արժանաւորեա զհո-
գի իմ ուրախութիւն տեսանել զլոյս փա-
ռաց քոց ՚ի կոչման աւուրն, և հանգ-
չել յուսով բարեաց յօթեւանս արդա-
րոց մինչև յօր մեծի գալատեան քո. և
ողորմեա :

Վատաւոր արդար, յորժամ գաս փա-
ռօք հօր դատել զկենդանիս և զմե-
ռեալս, մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ
ծառայիս քո. այլ փրկեա զիս ՚ի յաւի-
տենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զե-
րանաւէա կոչումն արդարոց յերկնից
արքայութիւնդ. և ողորմեա :

Վկենդորմ տր, ողորմեա նմ հաւատա-
ցելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօ-
թից և անծանօթից, կենդանեաց և մե-
ռելոց. շնորհեա և թշնամեաց իմոց և
ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յան-
ցանաց. և դարձո զնոսա ՚ի չարեացն
զոր ունին վն իմ, զի ողորմութեան
քում արժանի եղիցին. և ողորմեա :

Փառաւորեալ տէր, ընկալ զաղաչանս
ծառայիս քո, և կատարեա ՚ի բարի ըզ-
խնդրուածս իմ բարեխօսութիւն սուրբ
աստուածածնին և յովհաննու մկրտչին
և սրբոյն ստեղանոսի նախավկային և
սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և

սրբոց առաքելոցն և մարգարէիցն և
 մարտիրոսացն, և սրբոց հայրապետաց
 և ճգնաւորաց և կուսանաց, և ամե-
 նայն սրբոց քոց երկնաւորաց և եր-
 կրաւորաց: Այլ քեզ փառք և երկրը-
 պազութի անբաժանելի սուրբ երրոր-
 դութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից
 ամէն:

ՄԱՂԹԱՆԻ ԶՕՐԱԽՈՐԻ ԱՐՏԱԽՐԱՅ
ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ

Արեայն Վրեգորի նորեկացոց ասացեալ :
Բան յԷ :

Րնկալ քաղցրութեամբ, տէր ան
հզօր, զգառնացողիս զաղաչանս. մա-
տիր զթութք առ պատկառեալս զի-
մօք, փարատեա, ամենասարգև, զա-
մօթական տխրութիս. բարձ յինէն, ո-
ղորմած, զանբերելի ծանրութիս. ան-
ջրպետեա, հնարաւոր, զմահացու կրք-
թութիւնս. աւարեա, միշտ յաղթող,
զխաւքողին հաճութիւնս. բացաղբեա,
վերնային, զմոլելոյն մառախուղ. կրն-
քեա, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթաց-
մունս. ցրուեա, ծածկատես, զըմբու-
նողին չար գտմունս. խորտակեա, ան-
քնին, զմարտողին զխմեցմունս :

Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսան-
ցոյց երդ յարկիս. պարսիակեա քո ձե-
ռամբդ զառաստաղ տաճարիս. զծա-
գրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սե-
նեկիս. կերպացո զքո նշանդ 'ի հետս
ելից մաղթողիս. ամրացո քո աջովդ
զհանգստեանս խշաի. մաքրեացես 'ի

Հաղբից զճաճկարան անկողնոյս . պա-
 հեցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն
 ուրոյս . անխարդախ արասցես զքո շը-
 նորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուսցես
 շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ .
 կարգեսցես 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն
 դասու : Տուր հանգիստ բերկրութեան
 մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորու-
 թեան գիշերիս , բարեխօսութեամբ
 հայցուածոց սրբոյ աստուածածնիդ և
 ամենայն ընտրելոց : Միփոփեալ պա-
 րուրեա զպատուհան տեսութեանց ըզ-
 դայարանացս խմաստից անզարհուրելի
 զետեղմամբ 'ի ծփական խռովութեց ,
 կենցաղական զբաղմանց , անըջական ե-
 րազոց , խօլականաց ցնորից , յիշատա-
 կաւ քո յուսոյդ անմնասելի պաշտպա-
 նեալ : Ալ սթափեալ վերստին 'ի նընջ
 մանէ ծանրութե ամենաղգաստ արթ-
 նութեամբ , հոգենորոզ զուարթութի
 'ի քեզ արձանացեալ , զայս ձայն մաղ-
 թանաց բուրմամբ հաւատոց , քեզ ա-
 մենօրհնեալ թագաւոր փառաց անձա-
 ուից , փառաբանողաց երկնադումար խրմ-
 բից երգակցեալ , յերկինս առաքել : Օհ
 դու փառաւորեալ ես յամենայն արարա-
 ծոց յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՈԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Մերէն սրբոյն Ղարեփորի :

Բան իմ :

Արդի այ կենդանուոյ օրհնեալ յամի ,
 հօրդ ահաւորի անքնին ծնունդ , որ
 տկարանայ առ 'ի քէն և ոչ ինչ . որ 'ի
 ծագել անատուեր նշուլից ողորմութե
 քոյ փառաց՝ հալին մեղք , հալածին
 դեք , ջնջին յանցանք , խղին կապանք ,
 խորտակին շղթայք , կենդանաճնին
 մահացեալք , բժշկին հարուածք , ող-
 ջանան վերք , բառնին ապականութիք ,
 տեղի տան տխրութիւնք , հասանջին
 հեծութիւնք , փախնու խաւարն , մե-
 կնի մէզն , մերժի մառախուղն , փարա-
 տի մռայլն , սպառի աղջամուղջն , վե-
 րանայ մութն , գնայ գիշերն , տարա-
 գրի տապնասն , չքանան չարիքն , հա-
 լածին յուսահատութիւնքն , և թա-
 դաւորէ ձեռն քո ամենակար , քաւիչդ
 ամենայնի : Ար ոչ եկիր կորուսանել

զմարդկան ոգիս , այլ կեցուցանել .
 թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում
 ողորմութեամբդ , զի դու միայն ես
 յերկնի անձառ , և յերկրի անղնին , 'ի
 տարր գոյի , և յեզրս ծագաց աշխարհի ,
 սկիզբն ամենայնի և յամենայնի ամե-
 նայն լրամբ , օրհնեալ 'ի բարձունս .
 և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ
 փառք յաւիտեանս . ամէն :

ՅԱՆԿ ՍԱՂՄՈՍԱՑ

Ըստ Խորհի այբու-բեկի :

Աղաղակեցէք առ ձձ ձմ երկիր . սաղմոս .	կէ :
Աղաղակեցէք առ տր ձմ երկիր . ծառայե .	ղթ :
Ապրեցո զիս տէր , զի նուաղեաց նք .	ժւ :
Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ .	ճլթ :
Առ դետս բաբելացւոց , անդ նստեաք .	ճլց :
Առ քեզ տէր կարդացի ձձ իմ , մի լուեր .	իէ :
Առ քեզ տր համբարձի զանձն իմ . ձձ իմ .	իդ :
Առ քեզ տր համբարձի զաչս իմ , որ .	ճիթ :
Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ .	ժդ :
Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ .	ժբ :
Ասաց տէր յտէր իմ , նիստ ընդ աջմէ իմմէ .	ճթ :
Ասացի ' թէ սլահեցից զճանապարհս իմ .	լթ :
Ասէ անորէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս .	լէ :
Աժ՝ ականջօք մերուք լուսք , զոր հարբն .	իդ :
Աժ՝ ձձ իմ , ես առ քեզ առաւում առնեմ .	կթ :
Աժ՝ ձձ իմ , նայեաց առ իս . ընդէր .	իւ :
Աժ՝ աստուծոց տր խօսեցաւ կոչեաց զեր .	իւթ :
Աժ՝ եկաց 'ի ժողովս աստուածոց , և 'ի .	ձւ :
Աժ՝ զիրաւունս քո արքայի տուր , և զար .	հւ :
Աժ՝ մեր ասլաւէն և զօրութի . օգնա .	իւէ :
Աժ՝ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .	ժթ :
Աժ՝ մտին հեթանոսք 'ի ժառանգութի .	հթ :
Աժ՝ յանուան քում կեցո զիս , և 'ի զօրութե .	ժդ :
Աժ՝ յօգնել ինձ նայեաց , և տէր յընկերել .	կթ :
Աժ՝ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ .	կդ :
Աժ՝ ո՞ քեզ նմանիցէ . մի լուեր և մի .	ձթ :
Աժ՝ վրէժխնդիր , տէր ձձ վրէժխնդիր .	դթ :
Աժ՝ օրհնութե իմոյ մի լուեր , զի բերան .	ճթ :
Աստ օրհնեցէք ձմ ծառայք տեառն .	ճլդ :
Բազում անգամ մարտեան ընդ իս .	ճիթ :
Բայց միայն այ հնազանդ լեր անձն իմ .	կւ :

Բանից խնոց ունին դիր տէր , և 'ի միտ .	Է :
Բարի է խոտովան լինել ան , սաղմոս .	դա :
Բարձր առնեմ զքեզ ան իմ և թագա .	Ճիս :
Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկա .	Իթ :
Եղիտեացէ սիրա իմ զսրասագամս քո բարիս .	Խի :
Վահայայց զքէն տէր բուրբով սրախ .	Թ :
Գովեա երուսաղէմ զտէր .	Ճխ :
'Իտա արա ինձ ան , և իրաւ արա ինձ .	Խի :
Դատ արա ինձ ան , զի ես յամբժուեմ .	Ին :
Դատեա ան զայնուսիկ՝ ոյք դատին .	Լի :
Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , սասացէ .	Ճի :
Եթէ ոչ տէր շինէ զառն , 'ի նանիր .	Ճի :
Եկայք ցնծասցուք 'ի ան , աղաղակեացուք .	Ղի :
Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի .	Ճի :
Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ .	Ճի :
Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս .	ա :
Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի անէ .	Ճի :
Երանի որ խորհի զաղքանն և զանանկն .	Խ :
Երանի , ում թողուեմ եղև մեղաց .	Լա :
Երկինք պատմեն զփառս ան , և զարա .	Ճի :
Ձի բարի կամ զի վայելուչ , զի բնակեն .	Ճի :
Ձի պարծիցի 'ի չարութեան հոյր .	Ճի :
Ձողորմութիս քո տէր յաւիտեան օրհ .	Ճի :
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք և թողո .	Ե :
Ընդէր մերժեցեր ան իսսառ .	Հի :
Թէ արդարեւ զարդարութի խօսելք .	Ճի :
Իբրեւ զի բարի է իսրայելի ան .	Հի :
Ի դարձուցանել ան զգերութի սխոյնի .	Ճի :
Ի խորոց կարգացի առ քեզ ան , ան .	Ճի :
Ի կարգալ իմում լուար ինձ ան ան .	ի :
Ի նեղութե իմում ես առ տէր կարգա .	Ճի :
Ի ան յուսացայ . որպէս ասիցէք ցանձն իմ .	Ճ :
Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յա .	Լ :
Ի քեզ ան յուսացայ , մի ամաչեցից յաւիտեան .	հ :
Լուարուք զայս ան ազգք , ունկնդիր .	Խի :

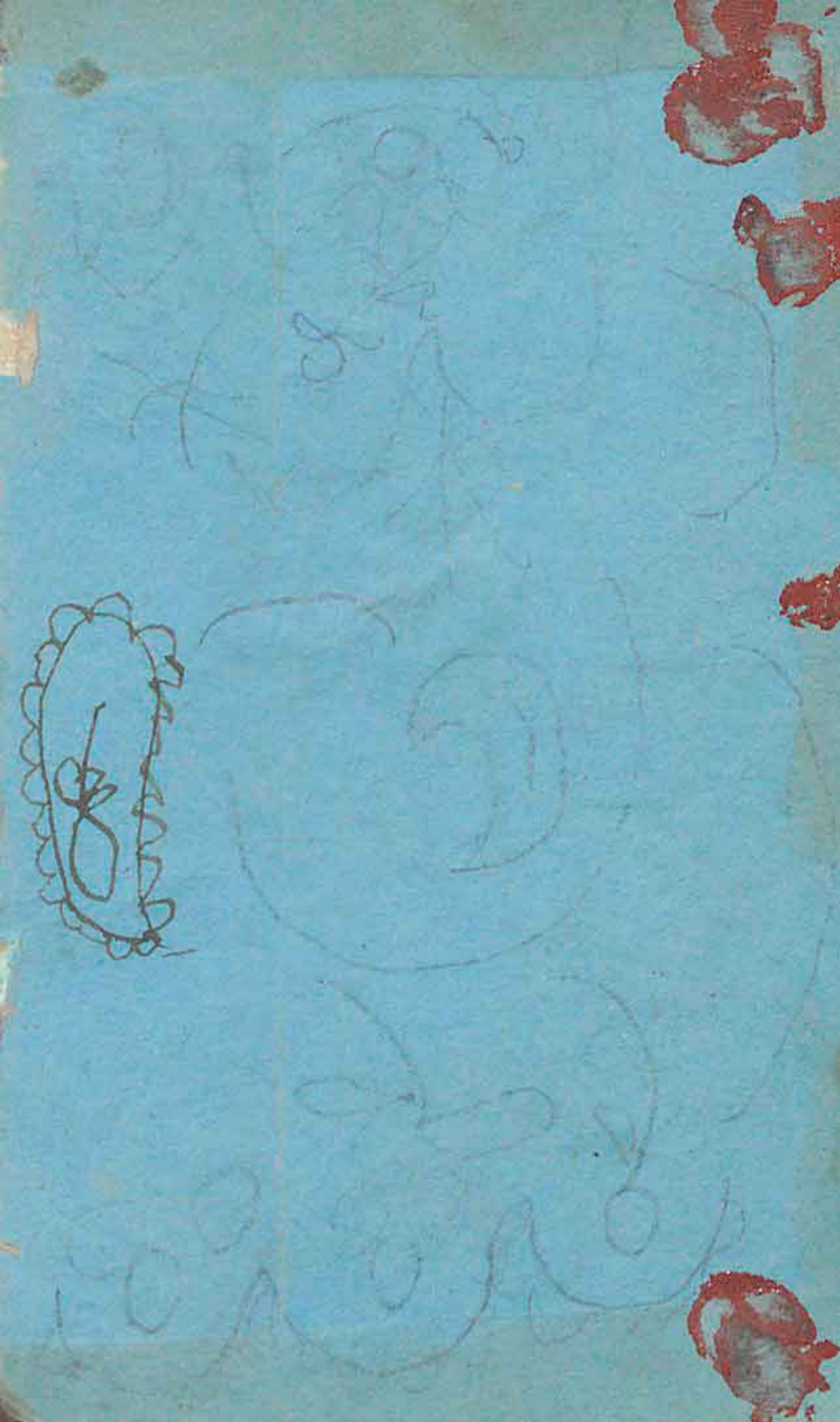
Լուսիցէ քեզ տէր յաւուր անձկու թէ .	ԺԹ :
Լուր ամ աղօթից խնոց յաղաչել ինձ առ .	կի :
Լուր ամ աղօթից խնոց , և նայեա .	կ :
Լուր տէր արգարութե , և նայեա .	ժի :
Խոնարհեցո տէր զուհի քս և լուր ինձ .	ձէ :
Խոստովան եղերուք ան և կարգա .	ճի :
Խոստովան եղերուք տեառն , զի բարի է .	ճԺ :
Խոստովան եղերուք ան , զի բարի է , զի .	ճԼ :
Խոստովան եղերուք ան , զի քաղցր է .	ճէ :
Խոստովան եղերուք ան , զի քաղցր .	ճի :
Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սր .	ճԺ :
Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սր .	ճԼ :
Խոստովան եղիցուք առ քեզ ամ .	ճի :
Ճամիս հարէք ամ հեթանոսք , աղաղա .	խի :
Կեցո զիս ամ , զի հասին ջուրք .	կի :
Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դարձու .	ճի :
Համբարձի զաչս իմ ի լերինս .	ճէ :
Համբերելով համբերի ան , և նայեցառ .	լԺ :
Հաւասարցի զոր և խօսեցայ , և ես իս .	ճԺ :
Հիմունք նորա ի լեառն ար նր . սիրէ .	ճի :
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգա .	ճի :
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի .	ճխ :
Մատուցէք ան՝ որդիք ան , մատուցէք .	կի :
Մեծ է ան , և օրհնեալ է յոյժ .	խէ :
Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ այնս .	լի :
Մինչև յերբ տէր՝ մոռանաս զիս .	ժի :
Տայանի է ի հրէաստանի ամ , և յարայել .	ճէ :
Յարիցէ ամ , և ցրուեացին ամ թշնա .	կի :
Յեւանելն յարայելն յեգիպտոսէ , տանն .	ճԺ :
Յիշեա ան զդաւիթ , և զամ հեղութի .	ճի :
Յողորմութիւն և յիւաւունս օրհնե .	ճ :
Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .	ճէ :
Ողորմեա ինձ ամ , զի կոխեաց զիս մարդ .	ճէ :
Ողորմեա ինձ ամ՝ ողորմեա ինձ .	ճի :
Ողորմեա ինձ ամ ըստ մեծ ի ողորմութեան .	ճ :

Ա յուսայ 'ի փր, ուն լեառն սիուիւ, մի սա . ճիւղ :
 Ա բնակեալն է յօգնութի բարձրելոյն . զ :
 Ար հովուեաց խորայելի՝ նայեաց , որ . հիթ :
 Ա՛րսէս սիրելի են յարկք քո փր զօրութեց . ճիւղ :
 Արսէս փափաքէ եղջերու յարբերս ջուրց . խիւ :
 Աւնկն դիր ան յողթից խնոց , և մի անուս . ճիւղ :
 Աւրախ եղէ ես՝ ոչք ասէին ցիս . ճիւղ :
 Պահեա զիս ան խմ, զի ես 'ի քեզ յուսա . ճիւղ :
 Պատրաստ է սիրտ խմ ան . սլառ . ճիւղ :
 Սիրելցի զի լուիցէ փր զձայն աղօթից . ճիւղ :
 Սիրելցից զքեզ՝ տէր զօրութի խմ . ճիւղ :
 Տեառն է երկիր լիւ իւրով . աշխարհ և . խիւ :
 Տր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև . ճիւղ :
 Տր ան խմ 'ի քեզ յուսացայ , փրկեա զիս . ճիւղ :
 Տր ան փրկութեան խնոց , 'ի առէ կարդացի . ճիւղ :
 Տր զի բազում եղեն նեղիչք խմ , և բազումք . ճիւղ :
 Տր թագաւորեաց , բարկացան ժողո . ճիւղ :
 Տր թագաւորեաց վայելութի զգեցաւ . ճիւղ :
 Տր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր . ուրախ . ճիւղ :
 Տր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի . ճիւղ :
 Տր լոցս խմ և կեանք խմ , ես յուսմէ՞ եր . ճիւղ :
 Տր լուր աղօթից խնոց , ունկն դիր խնոց . ճիւղ :
 Տր լուր աղօթից խնոց , աղաղակ խմ առ . ճիւղ :
 Տր կարդացի առ քեզ և լուր ինձ . ճիւղ :
 Տր հովուեացէ զիս , և ինձ ինչ ոչ սրակ . ճիւղ :
 Տր մի սրամտութի քով յանդիմաներ . ճիւղ :
 Տր մի սրամտութի քով յանդիմաներ զիս . ճիւղ :
 Տր ոչ բարձրացաւ սիրտ խմ , և ոչ . ճիւղ :
 Տր ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քում . կամ ո՞վ . ճիւղ :
 Տր փր մեր , զի սքանչելի է անուն քո . ճիւղ :
 Տր փորձելեր զիս և ծանեար զիս . ճիւղ :
 Յնծացէք առ ան , օգնական է մեր , ճիւղ :
 Յնծացէք արդարք 'ի տէր . ուղղոց . ճիւղ :
 Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց խնոց ան . ճիւղ :
 Քեզ վայելէ օրհնութի ան 'ի սիուիւ . կիւղ :

Օրհնեա անձն իմ զոր , և ամ ասկերք իմ .	Ճբ :
Օրհնեա անձն իմ զտէր . տէր ամ իմ .	Ճգ :
Օրհնեա անձն իմ զոր . օրհնեցից զոր .	Ճխե :
Օրհնեալ տէր ամ իմ , որ ուսոյց .	Ճխգ :
Օրհնեցէք զանունն ամն . օրհնեցէք .	Ճլդ :
Օրհնեցէք զամ ՚ի սրբութեանն նր , օրհնե .	Ճծ :
Օրհնեցէք զտէր ամ ազնիք . գովեցէք .	Ճժդ :
Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի են սաղմոսք .	Ճխդ :
Օրհնեցէք զտէր յերկնից օրհնեցէք .	Ճխը :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի ՚ի նոր , օրհ .	Ճխթ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի նոր , զի սքան .	դէ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի նոր . օրհնեցէք .	դե :
Օրհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհնե .	Ճժբ :
Օրհնեցից զտէր յամ ժամ , յամ ժամ օրհ .	լդ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

Արդ արձակեա զժառայս քո տէր .	319 :
Ես ասացի ՚ի վերանալ յինէն աւուրց .	230 :
Զի հուր բորբոքեցաւ ՚ի բարկութէ .	110 :
Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ աննել .	193 :
Ի նեղութե իմում ես առ տէր կար .	268 :
Ծաներութք և տեսէք՝ զի ես եմ .	113 :
Հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր .	150 :
Մեծացուցէ անձն իմ զտէր , և ցնծացէ .	317 :
Նայեցարութք երկինք , և խօսեցայց .	68 :
Տր զուր քո լուայ և երկեայ . տէր .	304 :
Տր ամենակալ ամ արբահամու , իսահակայ .	320 :
Փոքր էի ես յեղբարս իմ , և կրտսեր .	310 :
Օրհնեալ ես տէր ամ հարցն մերոց .	312 :
Օրհնեալ տէր ամ խորայելի , որ յայց ել .	318 :
Օրհնեացութք զտէր , զի վառօք է .	30 :
Օրհնեցէք զամ յօրհնութիւնն նոր .	267 :

У. У.

№ 23111